

DELFTSCHE
STUDENTEN-ALMANAK.

VOOR

1862.

TE DELFT, BIJ W. BEETS.

—
1862.

Gedrukt bij H. L. Smits, te 's Gravenhage.

INHOUD.

Kalender.

Tijdperken	Bladz.	3.
Guldengetal, Epacta, enz.	"	3.
Zons- en Maansverduisteringen	"	4.
Verjaardagen van de leden van het Koninklijk Huis	"	5.
Akademische gedenkdagen	"	7.
Paaschtafel voor 1862—1871.	"	7.
Kalender.	"	8.
Schijngestalten van de Maan	"	20.
Tafel van het lengen en korten van de dagen, gedurende 't jaar 1862	"	22.

Vertrek van de Posten, etc.

Brievenposten	"	24.
Diligences	"	28.
Trek- en Marktschuiten	"	30.
Post- en voetboden	"	34.

Akademie.

Dorpschuiten	bladz.	36.
Spoortreinen	"	38.
Hoogleeraren, enz.	"	51.
Opgave van de Collegie-uren	"	54.
Overzicht van de Collegiën	"	62.
Akademische Inrigtingen	"	75.
Reglement op het bezoek van de Bibliotheek	"	76.

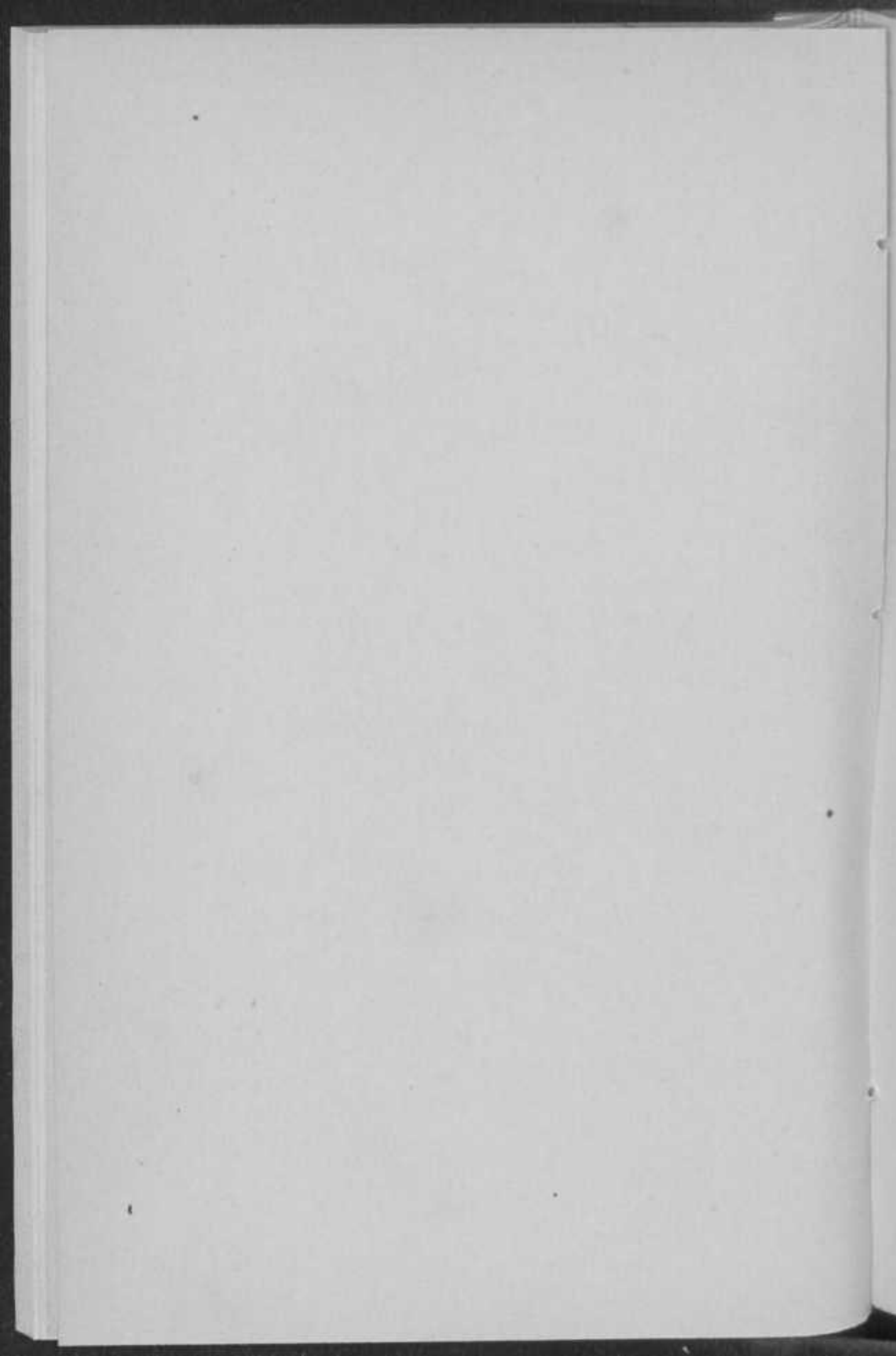
Studentencorps.

Naamlijst van de leden van het Corps	"	81.
Geen leden van het Corps.	"	93.
Gepromoveerden aan een van de Akademiën	"	93.
Ambtenaren 1e klasse ,	"	94.
Getal van de ingeschrevenen op de rollen van deze Akademie	"	95.
Commissiën uit de Studenten	"	96.
Lijst van de Gezelschappen	"	100.
Promotiën	"	103.
Vervolg op de Geschiedenis van de Delftsche Akademie	"	105.

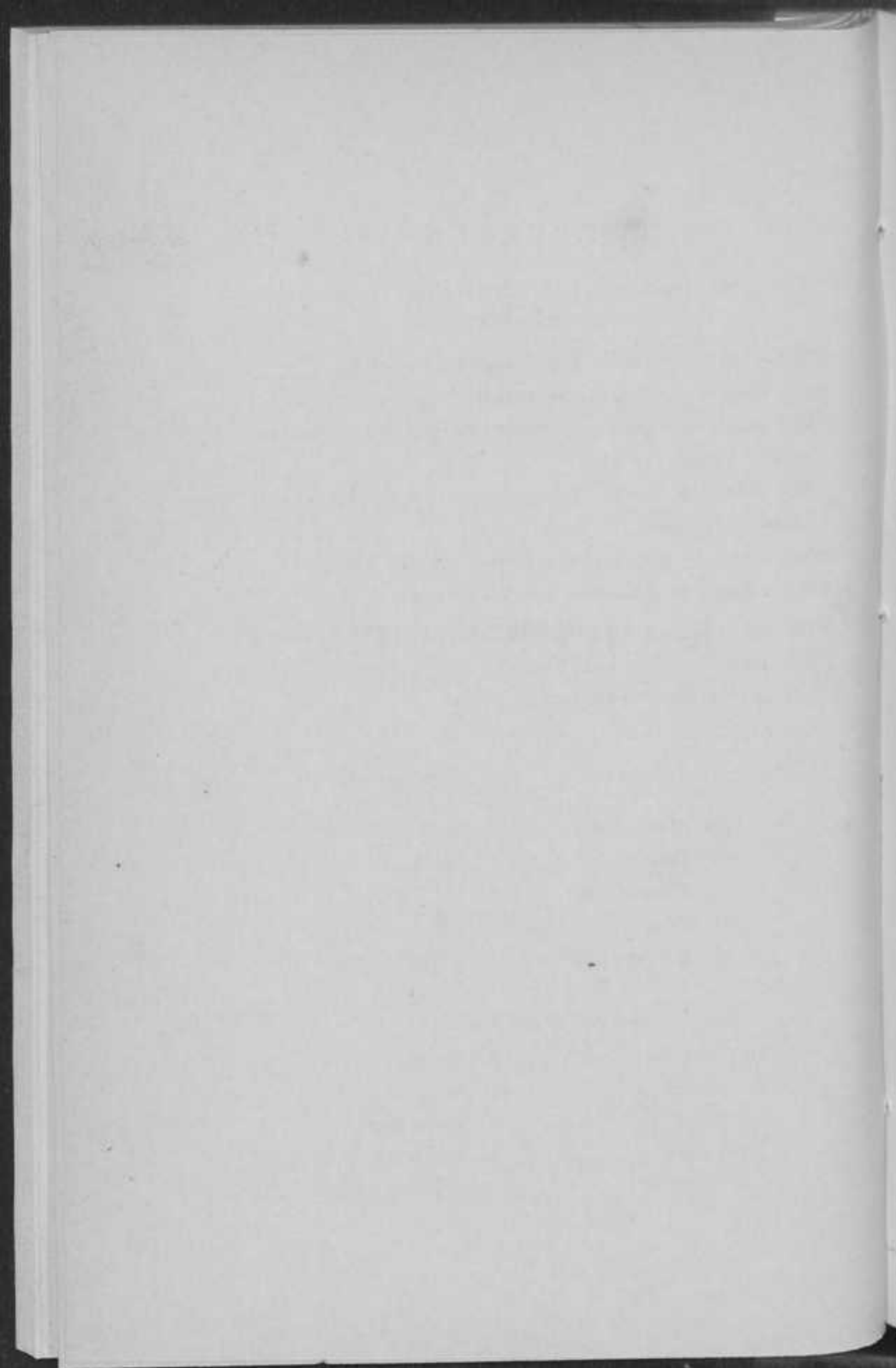
Mengelwerk.

De Italiaansche Vrijheids-Oorlog	"	137.
Afge-torven, naar <i>Longfellow</i>	"	138.
Twee Muzijk-Avonden	"	140.
Thee-Visite	"	159.
Kushandel	"	161.
Een Engagement	"	162.
Lief-te-mijn	"	193.

Triolet	Bladz. 194.
Het Lijk	„ 195.
Dat is het.	„ 196.
Een Causerie	„ 197.
Varia	„ 223.

KALENDER.

TIJDPERKEN.

Het jaar 1862 van de Christelijke jaartelling
is het jaar:

- 7370—7371 volgens de hedendaagsche Grieken.
- 6575 volgens de Juliaansche periode.
- 5623 sedert de schepping, volgens de Israëlieten (aanvange-
gende 5 Sept. 1861.)
- 2638 sedert de eerste Olympiade, of het 2^e jaar van de
660^e Olympiade.
- 2615 sedert de stichting van Rome, volgens Varro.
- 2609 volgens de jaartelling van Nobonassar.
- 1790 volg. de jaartelling van Adji Saka (aanv. 20 Julij 1861.)
- 283 sedert de Unie van Utrecht.
- 49 van de Herstelling van Nederland.

Gregoriaansche Kalender.

Het Guldengetal	I.
De Epacta	XXX.
De Zonnecirkel	XXII.
De Romeinsche Indictie. . . .	V.
De Zondagsletter	E.

JAARGETIJDEN.

De Lente begint den . . .	20 Maart.
De Zomer „ „ . . .	21 Junij.
De Herfst „ „ . . .	23 September.
De Winter „ „ . . .	23 December.

ZONS- EN MAANSVERDUISTERINGEN

VOOR HET JAAR 1862.

11 Junij, Maansverduistering, zichtbaar in het westelijk gedeelte van Afrika en het oostelijk gedeelte van Australië.

26 Junij, Zonsverduistering, zichtbaar in Afrika en Australië.

21 November, Zonsverduistering, zichtbaar in de Zuid-zee, bezuiden 54 graden Z. B.

6 December, Maansverduistering, zichtbaar in Europa.

20 December, Zonsverduistering, zichtbaar in Azië.

VERJAARDAGEN

DER

LEDEN VAN HET KONINKLIJK HUIS.

- 19 Januarij. H. M. Anna Paulowna, Koningin-Weduwe,
geboren 1795.
- 1 Februarij. Louisa Augusta Wilhelmina Amalia
van Pruisen, Gemalin van Prins Frede-
rik, geb. 1808.
- 19 „ Z. M. Willem Alexander Paul Frede-
rik Lodewijk, Koning Willem III,
geb. 1817.
- 28 „ Willem Frederik Karel. Prins der
Nederlanden, geb. 1797.
- 8 April. Wilhelmina Maria Sophia Louisa,
Erf-Groot-Hertogin van Saxon-Weimar-
Eisenach, geb. 1824.
- 3 Mei. Karel Lodewijk Eugenius, Hertog
van Scandinavie, Koning van Zweden en
Noorwegen, Schoonzoon van Prins Fre-
derik, geb. 1826.
- 9 „ Wilhelmina Frederika Louisa Char-
lotta Marianna, Prinses der Nederlan-
den, geb. 1810.
- 20 „ Amalia Maria da Gloria Augusta,
Hertogin van Saxon-Weimar-Eisenach, Ge-
malin van Prins Hendrik, geb. 1830.

-
- 13 Julij Willem Frederik Hendrik, Prins der
Nederlanden, geb. 1820.
- 17 „ H. M. Sophia Frederika Mathilda,
Koningin der Nederlanden, geb. Prinses
van Wurtemberg, geb. 1818.
- 24 „ Karel Alexander Augusta Jan, Erf-
Groothertog van Saxon-Weimar-Eisenach,
Schoonbroeder des Konings, geb. 1818.
- 5 „ Wilhelmina Frederika Anna Elisa-
beth Maria, tweede dochter van Z. K. H.
Prins Frederik, geb. 1841.
- 5 Augustus. Wilhelmina Frederika Alexandrina
Anna Louisa, Koningin van Zweden
en Noorwegen, geb. 1828.
- 25 „ Willem Alexander Karel Frederik
Hendrik, Prins der Nederlanden, geb.
1851.
- 4 September. Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander
Frederik Karel Hendrik, Prins van
Oranje, Kroonprins der Nederlanden, geb.
1840.
-

AKADEMISCHE GEDENKDAGEN.

- 4 Jan. 1843 oprigting van de Akademie te Delft.
8 „ 1632 stichting van het Athenaeum te Amsterdam.
8 Febr. 1575 Stichting van de Hoogeschool te Leiden.
16 „ 1630 Stichting van het Athenaeum te Deventer.
26 Mrt. 1636 Stichting van de Hoogeschool te Utrecht.
23 Aug. 1614 Stichting van de Hoogeschool te Groningen.
25 Sept. 1816 Stichting van de Hoogeschool te Gent.
-

PAASCHTAFEL VOOR 1862—1871.

- 1862 20 April.
1863 5 „
1864 27 Maart. Schrikkeljaar.
1865 16 April.
1866 1 „
1867 21 „
1868 12 „ Schrikkeljaar.
1869 28 Maart.
1870 17 April.
1871 9 „
-

JANUARIJ, 31 dagen.

1 Woensdag.	Nieuwjaarsdag.
2 Donderdag.	
3 Vrijdag.	
4 Zaterdag.	
5 Zondag.	
6 Maandag.	Drie Koningen.
7 Dingsdag.	
8 Woensdag.	
9 Donderdag.	
10 Vrijdag.	
11 Zaterdag.	
12 Zondag.	
13 Maandag.	Grieksch Nieuwjaar.
14 Dingsdag.	
15 Woensdag.	
16 Donderdag.	
17 Vrijdag.	
18 Zaterdag.	
19 Zondag.	
20 Maandag.	
21 Dingsdag.	
22 Woensdag.	
23 Donderdag.	
24 Vrijdag.	
25 Zaterdag.	
26 Zondag.	
27 Maandag.	
28 Dingsdag.	
29 Woensdag.	
30 Donderdag.	
31 Vrijdag.	

FEBRUARIJ, 28 dagen.

- 1 Zaturdag.
- 2 Zondag.
- 3 Maandag.
- 4 Dingsdag.
- 5 Woensdag.
- 6 Donderdag.
- 7 Vrijdag.
- 8 Zaturdag.
- 9 Zondag.
- 10 Maandag.
- 11 Dingsdag.
- 12 Woensdag.
- 13 Donderdag.
- 14 Vrijdag.
- 15 Zaturdag.
- 16 Zondag.
- 17 Maandag.
- 18 Dingsdag.
- 19 Woensdag.
- 20 Donderdag.
- 21 Vrijdag.
- 22 Zaturdag.
- 23 Zondag.
- 24 Maandag.
- 25 Dingsdag.
- 26 Woensdag.
- 27 Donderdag.
- 28 Vrijdag.

Septuagesima.

MAART, 31 dagen.

1	Zatnrdag.	
2	Zondag.	
3	Maandag.	
4	Dingsdag.	Vastenavond.
5	Woensdag.	Aschdag.
6	Donderdag.	
7	Vrijdag.	
8	Zaturdag.	
9	Zondag.	
10	Maandag.	
11	Dingsdag.	
12	Woensdag.	1 ^o Quatertemper.
13	Donderdag.	
14	Vrijdag.	
15	Zaturdag.	
16	Zondag.	
17	Maandag.	
18	Dingsdag.	
19	Woensdag.	
20	Donderdag.	
21	Vrijdag.	
22	Zaturdag.	
23	Zondag.	
24	Maandag.	
25	Dingsdag.	
26	Woensdag.	
27	Donderdag.	
28	Vrijdag.	
29	Zaturdag.	
30	Zondag.	
31	Maandag.	

APRIL , 30 dagen.

1 Dingsdag.	
2 Woensdag.	
3 Donderdag.	
4 Vrijdag.	
5 Zaterdag.	
6 Zondag.	
7 Maandag.	
8 Dingsdag.	
9 Woensdag.	
10 Donderdag.	
11 Vrijdag.	
12 Zaterdag.	
13 Zondag.	Palmzondag.
14 Maandag.	
15 Dingsdag.	
16 Woensdag.	
17 Donderdag.	Oculi.
18 Vrijdag.	Goede Vrijdag.
19 Zaterdag.	
20 Zondag.	1 ^e Paaschdag.
21 Maandag.	2 ^e Paaschdag.
22 Dingsdag.	
23 Woensdag.	
24 Donderdag.	
25 Vrijdag.	
26 Zaterdag.	
27 Zondag.	
28 Maandag.	
29 Dingsdag.	
30 Woensdag.	

MEI, 31 dagen.

1	Donderdag.	
2	Vrijdag.	
3	Zaterdag.	
4	Zondag.	
5	Maandag.	
6	Dingsdag.	
7	Woensdag.	
8	Donderdag.	
9	Vrijdag.	
10	Zaterdag.	
11	Zondag.	
12	Maandag.	
13	Dingsdag.	
14	Woensdag.	
15	Donderdag.	
16	Vrijdag.	
17	Zaterdag.	
18	Zondag.	
19	Maandag.	
20	Dingsdag.	
21	Woensdag.	
22	Donderdag.	
23	Vrijdag.	
24	Zaterdag.	
25	Zondag.	
26	Maandag.	
27	Dingsdag.	
28	Woensdag.	
29	Donderdag.	Hemelvaartsdag.
30	Vrijdag.	
31	Zaterdag.	

JUNI, 30 dagen.

1 Zondag.	
2 Maandag.	Delftsche Paardenmarkt.
3 Dingsdag.	
4 Woensdag.	
5 Donderdag.	
6 Vrijdag.	
7 Zaterdag.	
8 Zondag.	1 ^e Pinksterdag.
9 Maandag.	2 ^e Pinksterdag.
10 Dingsdag.	
11 Woensdag.	2 Quatertemper.
12 Donderdag.	
13 Vrijdag.	
14 Zaterdag.	
15 Zondag.	
16 Maandag.	
17 Dingsdag.	
18 Woensdag.	
19 Donderdag.	Sacramentsdag.
20 Vrijdag.	
21 Zaterdag.	
22 Zondag.	
23 Maandag.	
24 Dingsdag.	
25 Woensdag.	
26 Donderdag.	
27 Vrijdag.	
28 Zaterdag.	
29 Zondag.	Petrus en Paulus.
30 Maandag.	

JULIJ, 31 dagen.

- 1 Dingsdag.
- 2 Woensdag.
- 3 Donderdag.
- 4 Vrijdag.
- 5 Zaterdag.
- 6 Zondag.
- 7 Maandag.
- 8 Dingsdag.
- 9 Woensdag.
- 10 Donderdag.
- 11 Vrijdag.
- 12 Zaterdag.
- 13 Zondag.
- 14 Maandag.
- 15 Dingsdag.
- 16 Woensdag.
- 17 Donderdag.
- 18 Vrijdag.
- 19 Zaterdag.
- 20 Zondag.
- 21 Maandag.
- 22 Dingsdag.
- 23 Woensdag
- 24 Donderdag.
- 25 Vrijdag.
- 26 Zaterdag.
- 27 Zondag.
- 28 Maandag.
- 29 Dingsdag.
- 30 Woensdag.
- 31 Donderdag.

Begin der Hondsdagen.

•

Augustus, 31 dagen.

- 1 Vrijdag.
- 2 Zaterdag.
- 3 Zondag.
- 4 Maandag.
- 5 Dingsdag.
- 6 Woensdag.
- 7 Donderdag.
- 8 Vrijdag.
- 9 Zaterdag.
- 10 Zondag.
- 11 Maandag.
- 12 Dingsdag.
- 13 Woensdag.
- 14 Donderdag.
- 15 Vrijdag.
- 16 Zaterdag.
- 17 Zondag.
- 18 Maandag.
- 19 Dingsdag.
- 20 Woensdag.
- 21 Donderdag.
- 22 Vrijdag.
- 23 Zaterdag.
- 24 Zondag.
- 25 Maandag.
- 26 Dingsdag.
- 27 Woensdag.
- 28 Donderdag.
- 29 Vrijdag.
- 30 Zaterdag.
- 31 Zondag.

Einde der Hondsdagen.

SEPTEMBER, 30 dagen.

- 1 Maandag.
- 2 Dingsdag.
- 3 Woensdag.
- 4 Donderdag.
- 5 Vrijdag.
- 6 Zaturdag.
- 7 Zondag.
- 8 Maandag.
- 9 Dingsdag.
- 10 Woensdag.
- 11 Donderdag.
- 12 Vrijdag.
- 13 Zaturdag.
- 14 Zondag.
- 15 Maandag.
- 16 Dingsdag.
- 17 Woensdag.
- 18 Donderdag.
- 19 Vrijdag.
- 20 Zaturdag.
- 21 Zondag.
- 22 Maandag.
- 23 Dingsdag.
- 24 Woensdag.
- 25 Donderdag.
- 26 Vrijdag.
- 27 Zaturdag.
- 28 Zondag.
- 29 Maandag.
- 30 Dingsdag.

3^e Quatertemper.

OCTOBER, 31 dagen.

- 1 Woensdag.
- 2 Donderdag.
- 3 Vrijdag.
- 4 Zaterdag.
- 5 Zondag.
- 6 Maandag.
- 7 Dingsdag.
- 8 Woensdag.
- 9 Donderdag.
- 10 Vrijdag.
- 11 Zaterdag.
- 12 Zondag.
- 13 Maandag.
- 14 Dingsdag.
- 15 Woensdag.
- 16 Donderdag.
- 17 Vrijdag.
- 18 Zaterdag.
- 19 Zondag.
- 20 Maandag.
- 21 Dingsdag.
- 22 Woensdag.
- 23 Donderdag.
- 24 Vrijdag.
- 25 Zaterdag.
- 26 Zondag.
- 27 Maandag.
- 28 Dingsdag.
- 29 Woensdag.
- 30 Donderdag.
- 31 Vrijdag.

Hervorming.

NOVEMBER , 30 dagen.

1 Zaturdag.	Allerheiligen.
2 Zondag.	Allerzielen.
3 Maandag.	
4 Dingsdag.	
5 Woensdag.	
6 Donderdag.	
7 Vrijdag.	
8 Zaturdag.	
9 Zondag.	
10 Maandag.	
11 Dingsdag.	
12 Woensdag.	
13 Donderdag.	
14 Vrijdag.	
15 Zaturdag.	
16 Zondag.	
17 Maandag.	
18 Dingsdag.	
19 Woensdag.	
20 Donderdag.	
21 Vrijdag.	
22 Zaturdag.	
23 Zondag.	
24 Maandag.	
25 Dingsdag.	
26 Woensdag.	
27 Donderdag.	
28 Vrijdag.	
29 Zaturdag.	
30 Zondag.	1 ^e Advent.

DECEMBER, 31 dagen.

1 Maandag.	
2 Dingsdag.	
3 Woensdag.	
4 Donderdag.	
5 Vrijdag.	
6 Zaterdag.	St. Nicolaas.
7 Zondag.	2 ^e Advent.
8 Maandag.	
9 Dingsdag.	
10 Woensdag.	
11 Donderdag.	
12 Vrijdag.	
13 Zaterdag.	
14 Zondag.	3 ^e Advent.
15 Maandag.	
16 Dingsdag.	
17 Woensdag.	4 ^e Quatertemper.
18 Donderdag.	
19 Vrijdag.	
20 Zaterdag.	
21 Zondag.	4 ^e Advent.
22 Maandag.	
23 Dingsdag.	
24 Woensdag.	
25 Donderdag.	1 ^e Kersdag.
26 Vrijdag.	2 ^e Kersdag.
27 Zaterdag.	
28 Zondag.	Onnoozele Kinderen.
29 Maandag.	
30 Dingsdag.	
31 Woensdag.	Heilige Sylvester.

SCHIJNGESTALTEN DER MAAN

GEDURENDE HET JAAR 1862.

Januarij	7	's Avonds	11	u.	4	m.	E. K.
"	16	's morgens	2	"	12	"	V. M.
"	23	"	6	"	54	"	L. K.
"	30	"	3	"	7	"	N. M.
Februarij	6	's avonds	8	"	28	"	E. K.
"	14	's namiddags	5	"	23	"	V. M.
"	21	"	2	"	34	"	L. K.
"	28	"	5	"	7	"	N. M.
Maart	8	"	5	"	38	"	E. K.
"	16	's morgens	5	"	34	"	V. M.
"	22	's avonds	10	"	6	"	L. K.
"	30	's morgens	8	"	3	"	N. M.
April	7	's namiddags	0	"	30	"	E. K.
"	14	"	3	"	15	"	V. M.
"	21	's morgens	6	"	20	"	L. K.
"	28	's avonds	11	"	44	"	N. M.
Mei	7	's morgens	3	"	41	"	E. K.
"	13	's avonds	11	"	17	"	V. M.
"	20	's namiddags	3	"	56	"	L. K.
"	28	"	3	"	43	"	N. M.
Junij	5	"	3	"	0	"	E. K.
"	12	's morgens	6	"	34	"	V. M.
"	19	"	3	"	30	"	L. K.
"	27	"	7	"	11	"	N. M.
Julij	4	's avonds	11	"	8	"	E. K.
"	11	's namiddags	1	"	55	"	V. M.
"	18	"	5	"	30	"	L. K.
"	26	's avonds	9	"	22	"	N. M.

Augustus	3	's morgens	5	u.	13	m.	E. K.
"	9	's avonds	10	"	10	"	V. M.
"	17	's morgens	10	"	5	"	L. K.
"	25	"	9	"	56	"	N. M.
September	1	"	10	"	33	"	E. K.
"	8	"	8	"	14	"	V. M.
"	14	"	4	"	42	"	L. K.
"	23	's avonds	9	"	14	"	N. M.
"	30	's namiddags	4	"	27	"	E. K.
October	1	's avonds	9	"	3	"	V. M.
"	15	's morgens	11	"	59	"	L. K.
"	23	's morgens	7	"	53	"	N. M.
"	30	"	0	"	1	"	E. K.
November	6	's namiddags	1	"	6	"	V. M.
"	14	's avonds	6	"	28	"	L. K.
"	21	"	6	"	31	"	N. M.
"	28	's morgens	10	"	19	"	E. K.
December	6	"	7	"	55	"	V. M.
"	14	"	10	"	49	"	L. K.
"	21	"	5	"	21	"	N. M.
"	28	"	0	"	2	"	E. K.

TAFEL

VAN HET LENGEN EN KORTEN DER DAGEN,

Gedurende het jaar 1862.

		Opkomst der Zon.		Ondergang der Zon.	
		's morg.	8 u. 13 min.	's av.	3 u. 54 min.
Januarij.	1	"	8 " 9 "	"	4 " 8 "
"	11	"	8 " 0 "	"	4 " 24 "
"	21	"	7 " 47 "	"	4 " 42 "
"	31	"	7 " 31 "	"	4 " 59 "
Februarij	9	"	7 " 12 "	"	5 " 18 "
"	19	"	6 " 50 "	"	5 " 37 "
Maart	1	"	6 " 27 "	"	5 " 55 "
"	11	"	6 " 4 "	"	6 " 13 "
"	21	"	5 " 40 "	"	6 " 30 "
"	31	"	5 " 19 "	"	6 " 46 "
April	9	"	4 " 57 "	"	7 " 3 "
"	19	"	4 " 36 "	"	7 " 20 "
"	29	"	4 " 17 "	"	7 " 37 "
Mei	9	"	4 " 1 "	"	7 " 53 "
"	19	"	3 " 48 "	"	8 " 7 "
"	29	"	3 " 40 "	"	8 " 17 "
Junij	8	"	3 " 38 "	"	8 " 24 "
"	18	"	3 " 40 "	"	8 " 25 "
"	28	"	3 " 48 "	"	8 " 20 "
Julij	8	"	4 " 0 "	"	8 " 11 "
"	18	"	4 " 14 "	"	7 " 57 "
"	28	"	4 " 29 "	"	7 " 40 "
Augustus	7	"	4 " 46 "	"	7 " 21 "
"	17	"	5 " 3 "	"	6 " 59 "
"	27	"		"	

		Opkomst der Zon.			Ondergang der Zon.		
September	6	's	morg.	5 u. 19 min.	's	av.	6 u. 36 min.
"	16	"	5	" 36 "	"	6	" 13 "
"	26	"	5	" 53 "	"	5	" 49 "
October	6	"	6	" 10 "	"	5	" 26 "
"	16	"	6	" 27 "	"	5	" 3 "
"	26	"	6	" 45 "	"	4	" 42 "
November	5	"	7	" 4 "	"	4	" 22 "
"	15	"	7	" 22 "	"	4	" 6 "
"	25	"	7	" 39 "	"	3	" 54 "
December	5	"	7	" 54 "	"	3	" 46 "
"	15	"	8	" 6 "	"	3	" 44 "
"	25	"	8	" 12 "	"	3	" 48 "

BRIEVENPOSTEN.

De brieven naar de onderscheiden provinciën, zoo ook buitenslands, worden met alle doorlopende spoortreinen geëxpediëerd.

De brieven voor een gedeelte van Zuid-Holland, alsmede van Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Friesland, Groningen, Drenthe, Duitschland, Zwitserland, Italië, Turkije en de Levant, worden ook nog met de nachtpost verzonden.

De brieven voor Engeland worden dagelijks verzonden over den Moerdijk via Ostende.

Tweemaal in ieder maand kunnen de brieven voor Oost-Indië met de Landmail verzonden worden, en wel:

over Southampton den 1ⁿ en 17ⁿ van elke maand

„ Triëst, den 7ⁿ en 23ⁿ „ „ „

„ Marseille, den 9ⁿ en 25ⁿ „ „ „

allen ongedwongen frankering.

De brieven voor de Nederl. bezittingen Bangka, Palembang en Riouw behooren via Marseille gefrankeerd te worden tot Singapore.

De brieven voor de West-Indische brievenmailen via Southampton worden den 13den en den voorlaatssten dag van de maand verzonden. Ongedwongen frankering.

GEDWONGEN FRANKERINGEN.

Aan een gedwongen frankering zijn onderhevig de brieven naar Spanje en Portugal; naar een gedeelte van Turkije en de Levant; naar alle vreemde landen, koloniën of bezittingen in andere werelddeelen; en eindelijk naar de

Nederlandsche bezittingen Bangka, Palembang en Riouw in de Oost-Indiën, ook St. Eustatius en St. Martin in de West-Indiën, en naar de bezittingen op de kust van Guinea.

BRIEVENPORT.

Het enkel port van 5 cents voor een afstand van 30 mijlen (ruim 6 uur gaans) of daar beneden, en van 10 cents voor grooteren afstand, is men verschuldigd voor een brief, die niet zwaarder is dan 15 wigtjes; maar wanneer een brief weegt:

boven de 15 tot en met 50 wigtjes 20 Cents.

„ „ 50 „ „ „ 100 „ 30 „

„ „ 100 „ „ „ 250 „ 40 „

„ „ 250 „ „ „ 500 „ 50 „

en zoo vervolgens over elke 250 wigtjes of breuk van 250 wigjes daarboven, éénmaal het port meer.

In ieder geval kan met 5 cents aan het kantoor van afzending worden voldaan het port van brieven, mits geen ingesloten brieven bevattende, gerigt aan manschappen beneden den rang van officier bij de Zee- of Landmagt van den Staat, in werkelijke dienst en op hun schepen of bij hun corpsen tegenwoordig zijnde.

Het port van de mailbrieven is:

via Marseille f 0,90

„ Triëst - 1,20

„ Southampton - 1.00

Het port van nieuwspapieren, eens of meermalen in de week uitkomende, bedraagt 1 cent voor ieder afzonderlijk blad, onverschillig hoe groot de oppervlakte is, onder welk port mede de bijvoegels begrepen zijn, die tegelijk met het blad, waarbij zij behooren, verzonden worden.

Van alle andere gedrukte stukken bedraagt het port 2 cent van ieder vel (boven de 15 tot 30 vierk. palm), 1 cent van ieder half vel (van 8 tot en met 15 vierk. palm) en $\frac{1}{2}$ cent voor ieder kwart vel druks (van minder dan 8 vierk. palm). Het minste port onder een afzonderlijken omslag bedraagt echter 1 cent.

De gedrukte stukken mogen, met uitzondering van drukproeven, geen schrift bevatten; aan het kantoor van afzending moet daarvoor het port betaald zijn.

Het aanteekengeld bedraagt voor een brief (zonder aangifte van waarde) 10 cent; bij vermissing van zoodanigen brief wordt een tegenmoetkoming van f 25.— betaald.

Voor een brief voor het binnenland, waarvan de volle geldswaarde, die aangegeven is, bij vermissing wordt vergoed, bedraagt het aanteekengeld minstens 25 cent, en wel van f 25 tot f 160.—, en voor iedere f 10.— daarenboven $1\frac{1}{2}$ cent meer.

Bij verzuim om brieven, waarin geld, edele metalen of kostbaarheden besloten zijn, te doen aanteekenen, geschiedt het ambtshalve, en dan is men behalve dubbel port van den brief, 5 ten honderd van de ingesloten waarde beschuldigd.

Van postwissels wordt voor provisie 1 (doch ten minste 1 cent) ingevorderd.

De aangeteekende brieven voor het binnenland kan men al of niet frankeren; voor het buitenland is die frankering vooral gedwongen.

OPGAAF DER UREN,

tot wanneer de brieven aan het Postkantoor, ter verzending met den Spoortrein te Delft, kunnen worden bezorgd, alsmede het vertrek derzelve.

AANVANG 15 OCTOBER 1861.

Ligting der Brievenbus aan het Bagijnhof.	Ligting der Brievenbussen aan het Stadhuis en aan het Akademie-Gebouw.	Ligting der Brievenbus aan het Postkantoor.	Ligting der Brievenbus aan het Stations-Gebouw.	Vertrek der Brieven met den Spoortrein naar:
7 u. 15 m. n ^o . 1.	7 u. 25 m. n ^o . 1.	7 uur 35 min.	7 uur 50 min.	Amsterdam 7 u. 55 m.
10 „ 20 „ „ 2.	10 „ 30 „ „ 2.	10 „ 40 „	10 „ 56 „	Rotterdam 11 „ 1 „
11 „ 30 „ „ 3.	11 „ 40 „ „ 3.	11 „ 50 „	12 „ 5 „	Amsterdam 12 „ 10 „
		1 „ 28 „	1 „ 43 „	Rotterdam 1 „ 48 „
3 „ 15 „ „ 4.	3 „ 25 „ „ 4.	3 „ 35 „	3 „ 50 „	Amsterdam 3 „ 55 „
6 „ 22 „ „ 5.	6 „ 32 „ „ 5.	6 „ 42 „	6 „ 57 „	Rotterdam 7 „ 2 „
		7 „ 56 „	8 „ 11 „	Amsterdam 8 „ 16 „
8 „ 50 „ „ 6.	9 „ — „ „ 6.	9 „ 5 „	9 „ 57 „	Rotterdam 10 „ 2 „

Het Kantoor is geopend van 's morgens 7 tot 8½ ure, van 9½ tot des middags 3½ ure en van 6 tot des avonds 9 ure, behalve des Zondags, als wanneer het Kantoor van 2 tot 6 ure gesloten is. Ook zullen op dien dag alleen busligtingen aan het Akademie-Gebouw enz., n°. 1, 3 en 5 plaats hebben.

De afgifte en uitbetaling van Postwissels geschiedt alleen van 's morgens 9½ tot 3 ure, uitgezonderd des Zondags. De aantekening van Brieven geschiedt van des morgens 9½ tot 3½ en des avonds van 6 tot 8¾ ure.

DILIGENCES.

Bij de Erve ROODENBURG, in het Huis ter Lucht, nabij de Nieuwe Brug, te Delft, kan men alle informatie bekomen betreffende de aankomst en het vertrek van de Diligences. Aldaar worden aangenomen alle goederen, die men per spoor verlangt te verzenden, en belast men zich met het incasseren van wissels.

DIENST VAN VAN GEND EN LOOS.

Van Amsterdam over Haarlem en 's Hage door Delft naar Rotterdam, over Breda, in correspondentie met Tilburg, 's Bosch en Bergen-op-Zoom op Antwerpen, dagelijks 's morgens ten 3½ ure van Delft. Van Antwerpen, enz. op Rotterdam door Delft naar 's Hage, Haarlem en Amsterdam, 's avonds ten 11½ van Delft. Rijden af bij den Agent G. A. DE HAAK, Binnenwatersloot, wijk 3, No. 18.

NB. Van Amsterdam tot 's Gravenhage worden geen personen, maar alleen goederen vervoerd.

ALGEMEENE EXPEDITIE, GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

Directeuren: *Timmermans & Comp.*, vroeger *C. van der Horst*.

Deze belast zich met de expeditie van alle goederen, alsmede met alle incasseringen door het geheele Rijk,

zoowel over de spoorwegen van alle treinen, als van de punten, waar die eindigen, met alle stoombooten, schepen en diligences, die van Rotterdam en Arnhem na aankomst dagelijks vertrekken, enz.

Dagelijks een Diligence-dienst van Amsterdam naar Maarsbergen, Amerongen, Leersum, Woudenberg, Eck en Wiel, Elst, en Rhenen, Tiel en Scherpenzeel.

De diligences corresponderen dagelijks op geheel Duitschland, langs den Rhijn, Pruissen, Wurtemberg, Beijeren, Saksen, geheel Oostenrijk, Denemarken, Zweden en Rusland.

Tweemaal per week, Maandag en Vrijdag, op Oldenzaal, Lingen, Northorn, Oldenburg, Bremen, Hamburg, Lubeck, Osuabruck en Hannover, staande te Hamburg en Hannover in dagelijkse verbinding met de spoortreinen, die op Berlijn vertrekken.

De vrachten zijn zeer gering gesteld.

Het kantoor van deze onderneming is voor Delft gevestigd bij den Agent G. A. DE HAAK, Binnenwatersloot, bij de Koornbeurs, wijk 3, No 18.

VAN MONSTER NAAR DELFT EN TERUG.

Elken Donderdag 's morgens ten 5½ ure naar Delft, en terug 's namiddags ten 1 ure.

Kantoor te Delft bij de Gezusters VAN HEIJENINGEN, Heeren-Logement, nabij de Haagpoort.

ORDE OP HET VERTREK DER TREK- EN MARKTSCHUITEN.

van Delft op Rotterdam.

Van 1 April tot 30 September 's morgens ten 7, half 8, half 9 en 9 ure, en van half 10 tot 's avonds half 9, alle uren op het half uur.

Van 1 October tot 31 Maart, 's morgens ten 7, 8, en 9 ure, en van half 10 tot 's avonds half 8 ure, op het half uur.

De pakschuit Maandag en Vrijdag 's morgens ten 8 ure. Maandag namiddag ten 2 ure en Vrijdag namiddag ten 4 ure terug.

van 's Gravenhage op Delft.

Van 1 April tot 30 September, van 's morgens half 6 tot 's avonds half 9 ure, alle uren op het half uur.

Van 1 October tot 31 Maart, van 's morgens half 7 tot 's avonds half 8, op elk half uur.

De pakschuit Maandag, Dingsdag, Woensdag en Zaterdag 's morgens ten 9 ure, en Donderdag in den zomer 's morgens ten 5, en 's winters ten 6 ure.

van Delft op 's Gravenhage.

Van 1 Mei tot 31 October alle uren, van 's morgens 7 tot 's namiddags 12 ure; van 1 Mei tot 31 Augustus ten 3, 5, 7, en 8 ure; van 1 Sept. tot 30 April ten 3, 5, en 7 ure. Van 1 November tot 30 April, 's morgens ten 8, 10 en 12 uur.

De pakshuit dagelijks, uitgezonderd des Zondags, van 1 Januarij tot 1 Februarij en van 1 October tot 31 December 's morgens ten 5 ure,

Informatiën te bekomen bij de Marktschippers G. M. Wilkens en N. van Vliet.

Van Rotterdam op Delft.

's Morgens, van 1 Mei tot 31 Augustus, ten 7, 9, 10 en 12 ure; van 1 September tot 30 April, ten 8, 10 en 12 ure. 's Namiddags, van 1 Mei tot 1 September, ten 1, 2, 4, 5, 6 en 7 ure; in October tusschen 2 en 3 ure; van 1 November tot 30 April ten 1, 4 en 6 ure.

Van 1 April tot 31 October, 's morgens ten $4\frac{1}{2}$ ure en van 1 November tot 31 Maart ten 2 ure een pakshuit.

De Delftsche pakshuiten elken dag, uitgezonderd Zondag, 's namiddags, van 1 April tot 30 September, ten 3 ure; des Dingsdags in April en October ten 2 en $2\frac{1}{2}$ ure; van 10 October tot 31 Maart ten 2 ure.

Informatiën te bekomen bij den Commissaris van gemeld veer, W. Wigmans.

van Delft op Leijden en terug.

Geen geregelde dienst. Informatiën te bekomen bij den heer G. Boet, in de Haagpoort, commissaris van genoemd Veer.

Pakshuit. Dingsdag, Donderdag en Vrijdag naar Leijden. Van Leijden Woensdag, Vrijdag en Zaterdag.

van Delft op Schiedam.

Pakshuit. Vrijdags 's morgens ten 7 ure, en terug des namiddags ten 3 ure. Afvaart voor de Stads-herberg in het Zuideinde.

van Schiedam op Delft.

Pakschuit. Donderdag 's morgens ten 6 ure, en terug 's namiddags ten 3 ure.

van Delft op Maassluis.

Van 1 Maart tot 30 April, 's morgens ten 7 ure, en 's namiddags ten 2 en 5 ure. Van 1 Mei tot 1 October, 's morgens ten 7 ure, en 's namiddag ten 2 en 7 ure. Van 1 October tot 1 Maart, 's morgens ten 8 ure, en 's namiddags ten 4 ure.

van Maassluis op Delft.

Van 1 April tot 30 September, 's morgens ten 5 ure, 's voormiddags 10 ure en 's namiddags ten 5½ ure. Van 1 October tot 31 Maart, 's morgens ten ½ ure en 's namiddags ten 5 ure.

Bestellingen worden aangenomen bij de Commissarissen P. G. Croes, Buitenwatersloot.

van Delft op Vlaardingen.

Van 1 Maart—1 October, ten 4 ure, en van 1 October—1 Maart ten 3 ure 's namiddags. Donderdag middag ten 12 ure en 's namiddags ten 3 ure.

van Vlaardingen op Delft.

's Morgens ten 6 ure en Donderdags nog een des morgens ten 4 ure.

van Delft op Amsterdam.

Op Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des namiddags ten 3 ure.

van Amsterdam op Delft.

Op dezelfde dagen en uren.

van Haarlem naar Delft en Schiedam en terug naar Haarlem.

Alle Woensdagen van Haarlem, 's namiddags ten 4 ure; aankomst te Delft Donderdag morgen. Vertrek van Delft naar Schiedam, Donderdag namiddag ten 1 uur; van Schiedam terug Zondag in den voormiddag. Van Delft naar Haarlem 's namiddags ten 3 ure.

van Schiedam door Delft op Utrecht en terug.

Naar Utrecht Woensdag 's morgens ten 10 ure en van Delft 's morgens ten 11 ure; aankomst te Delft, van Utrecht Zondag 's morgens.

van Vlaardingen door Delft op Utrecht.

Woensdag namiddag van Vlaardingen en Donderdag morgen ten 10 ure van Delft; terug van Utrecht Zondag 's morgens te Delft en vertrekt denzelfden dag naar Vlaardingen. Deze schuit neemt ook goederen mede voor Amersfoort en omliggende plaatsen in de provincie Utrecht.

NB. Voor genoemde plaatsen worden bestellingen aangenomen bij den Commissaris J. P. Tasseron, Voorstraat, Wijk VI No. 200, alsmede aan het veer van de Leijdsche markschuit naast de Lutherische Kerk.

De schuiten naar Alphen, Oudshoorn, Waddingsveen, Boskoop, Hazerswoude enz. varen Dingsdags in den voormiddag.

Die van Noordwijk, Zwammerdam, Bodegraven, Noordwijkerhout en Voorschoten vertrekken Dingsdags in den namiddag. Bestellingen bij P. A. Hesse, nabij de Haagpoort

POST- EN VOETBODEN.

Vrouw v. d. Hut. Bodin van Nootdorp. Komt alle dagen in de stad, uitgezonderd des Zondags; vertrekt 's middags ten 12 ure. Adres bij Wolterbeek, Voldersgracht.

J. van den Berg. Bode op Wateringen, Poeldijk, Monster en 's Gravesande. Komt Maandag, Dingsdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag in de stad; vertrekt tegen 1 ure. Adres bij Pijpers, Vischmarkt.

A. Bokhoove. Bode op 's Hage, gaat Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag derwaarts, 's morgens 10½ ure. Burgwal, W. III, No. 305.

C. van den Bas. Postbode van Delft op Zoetermeer en Zegwaard. Vertrekt Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's namiddags ten 3 ure. Adres bij H. v. Kan, Lange Breëstraat.

K. Bijzen. Postbode van Delft naar Pijnacker. Vertrekt alle dagen 's morgens ten 8 ure. Adres Oosteinde Wijk I, No. 197.

M. Breederveld. Postbode van Schipluiden op Delft. Komt alle dagen in de stad; vertrekt des namiddags ten 1 ure. Adres bij G. Vielaars achter de Oude Kerk.

J. Dijkshoorn. Postbode van de Lier. Dagelijks, uitgezonderd Donderdag en Zondag. Vertrekt 's namiddags ten 1 ure. Bestellingen worden aangenomen bij de Wed. Bladergroen, Oude Delft.

- W. P. v. d. Hoeven, Bode op Wateringen, Poeldijk, Monster en Ter Heide. Komt elken dag, behalve Donderdag te Delft; vertrekt 's morgens ten 7 ure van Monster, en keert 's namiddags ten 1½ ure van Delft. Adres bij van Leeuwen, in het Scheepje, Turfmarkt.
- W. van Keulen. Postbode van Nootdorp. Komt elken dag in Delft, en vertrekt 's namiddags ten 1 ure. Adres G. Vielaars, achter de Oude Kerk.
- G. A. van Kranendonk, Bode van Delft op 's Hage, vertrekt elken dag, neemt tweemaal in de week commissies voor Voorburg en Rijswijk mede. Adres Kerkstraat, Wijk 4 n°. 384.
- A. Loek, Bode op Wateringen, Kwintsheul, Hondsholredijk en Naaldwijk, komt Maandag, Donderdag en Zaterdag in Delft, en vertrekt 's namiddags ten 2 ure. Adres bij L. J. Koster, op de Vischmarkt.
- J. Redeker, Postbode van Naaldwijk, Hondsholredijk, Kwintsheul en Wateringen, komt Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag, 's morgens ten 6 ure uit Naaldwijk vertrekkende, te Delft, en keert 's namiddags ten 2 ure terug. Adres bij G. de Smette, Stompe Toren, Groote Markt.
- H. Scholten, Bode van Pijnacker, vertrekt Dingsdag, Donderdag en Zaterdag. Adres bij Pijpers, Vischmarkt.
- P. A. van Swieten, Bode op 's Hage en Rijswijk, vertrekt Dingsdag, Donderdag en Zaterdag van Delft. Adres Wed. Bladergroen, op het Oude Delft, naast de Akademie.

VERTREK DER DORPSCHUITEN.

Berkel. Donderdags 's middags ten 12 ure. Ligplaats voor de Wed. Bante op de Koornmarkt.

's Gravesande. Donderdags voormiddags ten 11½ ure. Ligplaats voor het Oude Westlandsche Veerhuis, nabij de Haagpoort.

Kwintsheul, Poeldijk, Monster, Naaldwijk, Hondsholredijk en Loosduinen, Donderdags ten 11 ure. Ligplaats voor de Wed. van der Kraaij aan de Voorstraat.

Leijdschendam, Donderdags. Ligplaats des morgens ten 10 ure, aan de Voorstraat, voor de Brouwerij de P.

De Lier en de Lee. Donderdag ten 11½ ure. Ligplaats voor het Westlandsche Veerhuis op de Binnenwatersloot.

Maasland. Donderdags ten 11 ure. Ligplaats voor de Herberg de Zwarte Raaf, op de Binnenwatersloot.

Maassluis. Donderdag en Zaterdag voormiddag 11 uur. Binnenwatersloot, Zwarte Raaf.

Nootdorp. Dingsdag, Donderdag en Zaterdag ten 1 ure. Ligplaats Vrouwjattenland, voor de Grutterij de Blaauwe Star.

Overschie. Dingsdag ten 3 ure, en Donderdag ten 1 ure. Ligplaats voor J. van der Gaag, Zuideinde.

Pijnaacker. Donderdag en Zaterdag ten half 12 ure. Ligplaats voor P. A. Engelbrecht, Oosteinde.

Rijswijk. Donderdag. Ligplaats des morgens ten 10 ure aan de Pepersteeg.

Schipluiden en 't Woud. Donderdag voormiddag ten 11 ure.
Ligplaats op de Binnenwatersloot voor de Herberg de
Zwarte Raaf.

Voorburg. Donderdag ten 1 ure van de Haagpoort. Er komt
ook een schuit alle Dingsdagen van Rotterdam door
Delft 's namiddags ten 5 ure. Ligplaats voor P. D. Hesse,
in het logement de Gouden Leeuw nabij de Haagpoort
Wateringen. Dingsdag, Donderdag en Zaterdag gedurende
de zomermaanden, ten 11 ure; Donderdag en Zaterdag
gedurende het wintersaizoen, ten 12 ure. Ligplaats aan
het Nieuwe Schippers Veerhuis op de Voorstraat.

Zoetermeer en Zegwaard, Donderdag middag ten 12 ure.
Ligplaats als boven, op de Voorstraat

Zuidbuurt. Donderdag voormiddag ten 11 ure. Ligplaats op
de Binnenwatersloot.

15 October 1861.

Van Amsterdam over 's Gravenhage naar Rotterdam

Van Rotterdam over 's Gravenhage naar Amsterdam.

Vertrek van	1	5	7	9	11	13	15	Vertrek van	2	4	6	8	10	12	14	16
Amsterdam	* 8. —	8.30	11.25		4.30		7.30	Rotterdam.		7.25	9.45	11.40	3.25	5.30	7.45	9.35
* Halfweg.	8.16	door	11.40		4.47		7.47	Schiedam.		7.36	9.56	11.51	3.36	5.41	7.56	9.46
Haarlem.	8.29	9. 3	11.58		5. 5		8. 5	Delft.		7.55	10.15	12.10	3.55	6. —	8.16	10. 5
* Vogelenz.	(Aank.)	9.18	12.12		5.20		8.20	* Rijswijk.		8. 5	10.24	door	4. 6	6. 9	8.27	10.14
* Hilleg.b.		door	door		door		8.28	's Gravenh.		8.16	10.30	12.30	4.18	6.15	8.39	10.20
* Veenenb.		9.32	12.24		5.34		8.35	* N.O.Einde		8.21	(Aank.)	door	4.23	Aank	8.44	Aank.)
* P.Gijzenb.		9.43	12.35		5.45		8.46	* Voorschot.		8.36		12.48	4.38		8.59	
* Warmond.		9.54	12.46		5.57		8.58	Leiden.		8.51		1. 3	4.53		9.14	
Leiden.		10. 6	12.58		6. 9		9. 9	* Warmond.		8.58		1.10	5. —		9.21	
* Voorschot.		10.17	1. 8		6.19		9.19	* P.Gijzenb.		9.10		1.22	5.12		9.33	
* N.O.Einde	3	10.31	door		6.33		9.33	* Veenenb.		9.23		1.35	5.25		9.46	
's Gravenh.	8.30	10.41	1.30	4.13	6.43	8. —	9.43	* Hilleg.b.		9.28		door	door		door	
* Rijswijk.	8.37	10.49	door	4.20	6.50	8. 7	9.50	* Vogelenz.	*	9.36		1.46	5.36		9.56	
Delft.	8.48	11. 1	1.48	4.32	7. 2	8.19	10. 2	Haarlem.	8.56	9.55		2. 5	5.55		10.15	
Schiedam.	9. 7	11.21	2. 7	4.51	7.21	8.37	10.21	Halfweg.	9.10	10. 9		2.19	6. 9		10.29	
Rott. Aank.	9.15	11.30	2.15	5. —	7.30	8.45	10.30	Amsterdam	9.25	10.25		2.35	6.25		10.45	

(*) Van 15 December tot 15 April loopen geen Haaremsche locaaltreinen en stoppen te Halfweg de eerste van Amsterdam en van Rotterdam doorlopende treinen.

Op de Halten, die met een * zijn aangeduid worden reizigers opgenomen, voor zoo verre er plaats in de rijtuigen is

6 Nov. 1861. Van Amsterdam naar Utrecht, Rotterdam, Arnhem en Emmerik.

STATIONS.	1 Goed. Pers. tr. 's morg.	2 's morg.	3 's morg.	4 Express. 1 en 2 kl. 's midd.	B Goed. Pers. tr. 's nam.	7 's nam.	8 Goed. Pers. tr. 's av.	STATIONS.	2 's morg.	3 's morg.	4 Express. 1 en 2 kl. 's midd.	B Goed. Pers. tr. 's midd.	B Goed. Pers. tr. 's nam.	7 's av.
Amsterd. V.		7.25	10.25	12.30	4.30	6.35	9.10	Utrecht. V.	8.35	11.35	1.25		5.40	7.45
Abcoude.		7.42	10.42	door	4.46	6.54	door	Driebergen.	8.57	11.57	1.40		6.07	8.06
Vreeland.		7.52	10.52	door	4.55	7.03	door	Maarsbergen.	9.13	12.13	door		6.32	8.20
Nieuwersl.		7.58	10.58	12.50	5.01	7.09	10.07	Veenendaal.	9.35	12.35	2. 5		7.—	8.40
Breukelen.		8. 5	11.05	door	5.06	7.16	door	Ede.	9.47	12.47	door		7.21	8.50
Maarssen.		8.15	11.15	door	5.15	7.26	door	Wolfhezen.	10. 2	1. 2	door		7.42	9.04
Utrecht. A.		8.30	11.30	1.10	5.30	7.40	11.—	Arnhem. A.	10.19	1.20	2.30		8.—	9.20
Utrecht. V.	6.10	8.40	11.40	1.15	5.35	7.50		Arnhem. V.	10.24		2.35	3.50		9.25
Harmelen.	6.31	door	12.—	door	5.50	door		Westervoort.	10.33		door	4.01		9.34
Woerden.	6.40	8.53	12.10	1.34	5.59	8.10		Duiven.	10.40		door	4.08		9.42
Ondewater.	6.52	9.06	12.22	door	6.07	8.16		Zevenaar A.	10.47		2.52	4.20		9.50
Gonda.	7.30	9.20	12.44	1.53	6.27	8.30		Zevenaar. V.	10.57		2.57	4.35		10.—
Moordrecht	7.41	door	12.50	door	6.35	door		Elten. { A. Amst. tijd. 11.07				4.50		10.10
Nieuwerk.	7.50	9.36	12.56	door	6.43	8.45		{ Emm. „ 11.13			{ door	4.56		10.16
Capelle.	7.59	door	1.02	door	6.50	door		{ V Amst. „ 11.17				5.05		10.20
Rotterd. A.	8.15	9.55	1.15	2.15	7.05	9.10		{ Emm. „ 11.23				5 11		10.26
								Emmerik A. { Amst. „ 11.29			3.19	5.25		10.35
								{ Emm. „ 11.35			3.25	5.31		10.41

(B Deze treinen loopen niet des Zondags, noch op algemeen erkende Christelijke feestdagen.

6 Nov. 1861. Van Rotterdam naar Amsterdam, Utrecht, Arnhem en Emmerik.

STATIONS.	1 Goed. Pers. tr. 2 Kl.	2	3	4 Expr. tr. 1 en 2 kl.	B	7	8	STATIONS.	2	3	4 Expr. tr. 1 en 2 kl.	B	B Goed. Pers. tr.	7
	*morg.	*morg.	*morg.	*midd.	*nam.	*nam.	*avonds.		*morg.	*morg.	*morg.	*midd.	*midd.	*avonds.
Rotterd. V.		6.55	9.50	12.25	2.10	5.55	9.15	Utrecht V.	8.35	11.35	1.25		5.40	7.45
Capelle.		7.04	10.00	door	2.19	6.03	door	Driebergen.	8.57	11.57	1.40		6. 7	8.06
Nieuwerk.		7.12	10.07	door	2.27	6.10	door	Maarsbergen.	9.13	12.13	door		6.32	8.20
Moordrecht		7.20	10.17	door	2.34	6.18	door	Veenendaal.	9.35	12.35	2. 5		7.—	8.40
Gouda.		7.32	10.28	12.46	2.42	6.29	9.55	Ede.	9.47	12.47	door		7.21	8.50
Oudewater.		7.44	10.41	door	2.55	6.45	door	Wolfhezen.	10. 2	1. 2	door		7.42	9.04
Woerden.		7.52	10.50	1.00	3.03	6.56	10.25	Arnhem. A.	10.19	1.20	2.30		8.—	9.20
Harmelen.		7.59	10.59	door	3.09	7.08	door	Arnhem. V.	10.24		2.35	3.50		9.25
Utrecht. A.		8.20	11.20	1.20	3.30	7.30	11.—	Westervcort.	10.33		door	4.01		9.34
Utrecht. V.	6 45	8.25	11.25	1.28	3.35	7.35		Duiven.	10.40		door	4.08		9.42
Maarssen.	6 59	8.37	11.37	door	3.45	7.47		Zevenaar. A.	10.47		2.52	4.20		9.50
Breukelen.	7.10	8.46	11.46	door	3.53	7.56		Zevenaar. V.	10.57		2.57	4.35		10.—
Nieuwersl.	7.19	8.54	11.54	1.45	3.59	8.04		Amst. tijd	11. 7			4.50		10.10
Vreeland.	7.27	9. 1	12. 1	door	4.05	8.12		Elten. A. } Km. "	11.13			4.56		10.16
Abcoude.	7.43	9.11	12.11	door	4.14	8.22		Elten. V. } Amst. "	11.17			5.05		10.20
Amsterd. A	8.05	9.35	12.35	2.10	4.35	8.45		Emmerika } Emm. "	11.23			5.11		10.20
								Emmerika } Amst. "	11.29		3.19	5.25		10.35
								Emmerika } Emm. "	11.35		3.25	5.31		10.41

B) Deze treinen loopen niet des Zondags, noch op algemeen erkende Christelijke feestdagen.

NEDERLANDSCHE RHIJN SPOORWEG. (Winterdienst.)

6 November 1861.

Van Emmerik naar Arnhem, Utrecht, Amsterdam en Rotterdam.

STATIONS.	2	3	4	B	B	7	STATIONS.	1	2	3	4	B	7
	Goed. Pers. tr.	Express. 1 en 2 kl.	Express. 1 en 2 kl.	Goed. Pers. tr.	Goed. Pers. tr.	Express. 1 en 2 kl.		Goed. Pers. tr. 3 Kl.	Goed. Pers. tr.	Express. 1 en 2 kl.	Express. 1 en 2 kl.	Goed. Pers. tr.	Express. 1 en 2 kl.
	's morg.	's morg.	's morg.	's morg.	's mid.	's av.		's morg.	's morg.	's morg.	's morg.	's midd.	's avond.
Emmerik. } Amst. tijd		8.20	10.54	11.—		4.35	Utrecht. V.	6.30	8.25	11.25	1.28	3.35	7.35
Emmerik. } Emm. "		8.26	11.—	11.06		4.41	Maarssen.	6.50	8.37	11.37	door	3.45	7.47
Elten. } Amst. tijd.		8.34	door	11.20		4.50	Breukelen.	7.06	8.46	11.46	door	3.53	7.56
Elten. } Emm. "		8.40	door	11.26		4.56	Nieuwersluis.	7.15	8.54	11.54	1.45	3.59	8.04
Zevenaar. } Aank.		8.46	11.16	11.34		5.05	Loen.-Vreeland.	7.25	9. 1	12. 1	door	4.05	8.12
Zevenaar. } Vertr.		9. 6	11.31	11.54		5.25	Abcoude.	7.43	9.11	12.11	door	4.14	8.22
Duiven.		9.13	door	12.07		5.31	Amsterdam. A.	8.05	9.35	12.35	2.10	4.35	8.45
Westervoort.		9.19	door	12.22		5.37	Utrecht. V.	6.10	8.40	11.40	1.15	5.35	7.50
Arnhem. } Aank.		9.32	11.50	12.40		5.50	Harmelen.	6.31	door	12.—	door	5.50	door
	6.30	9.37	11.55	1.—		5.55	Woerden.	6.40	8.58	12.10	1.34	5.59	8.10
Wolfbezen.	6.44	9.50	door	1.20		6.07	Oudewater.	6.52	9.06	12.22	door	6.07	8.16
Ede.	6.59	10. 4	door	1.48		6.17	Gouda.	7.30	9.20	12.44	1.53	6.27	8.30
Veenendaal.	7.14	10.19	12.23	2.14		6.28	Moordrecht.	7.41	door	12.50	door	6.35	door
Maarsbergen.	7.34	10.36	door	2.52		6.47	Nieuwerkerk.	7.50	9.36	12.56	door	6.43	8.45
Zeist-Driebergen.	7.51	10.51	12.50	3.24		7.03	Capelle.	7.59	door	1. 2	door	6.50	door
Utrecht. Aank.	8.20	11.20	1.10	4.—		7.30	Rotterdam. A.	8.15	9.55	1.15	2.15	7.05	9.10

B) Deze treinen loopen niet des Zondags, noch op al gemeen erkende Christelijke feestdagen.

HOLLANDSCHE BELGISCHE SPOORWEG. (*Winterdienst.*)

1 Julij 1861.

Van Antwerpen naar Breda en Rotterdam.					Van Rotterdam naar Breda en Antwerpen.				
	1	3	5	7		2	4	6	8
	's morg.	's morg.	's nam.	's av.		's morg.	's morg.	's morg.	's av.
Antwerpen Vertrek	7.50	12.20	3.50	5.35	Rotterdam Vertrek Rijnsd.	4.30		10.15	3.—
Eeckeren "	8.—	12.30	4.—	5.50	Dordrecht "	5.45		11.30	4.15
Cappelle "	8. 5	12.35	4. 5	6.—	Moerdijk "	7.—	6.15	12.45	5.35
Calmpthout "	8.20	12.50	4.20	6.20	Zevenbergen "	7.10	6.30	12.55	5.45
Esschen "	8.35	1. 5	4.35	6.55	Oudenbosch "	7.20	6.45	1. 5	5.55
Roosendaal Aankomst.	8.45	1.15	4.45	7.10	Roosendaal Aankomst	7.30	7.—	1.15	6. 5
Roosendaal Vertrek.	9. 5	1.40		7.30	Breda Vertrek.	6.45		12.35	4.15
Etten "	9.30	2. 5		7.55	Etten "	7. 5		12.50	4.30
Breda Aankomst.	9.45	2.20		8.10	Roosendaal Aankomst.	7.25		1.15	4.55
Roosendaal Vertrek	9. 5	1.40	5. 5	7.55	Roosendaal Vertrek.	7.40	7.45	1.25	6.15
Oudenbosch "	9.15	1.50	5.15	8.10	Esschen "	8.10	9.05	1.55	6.45
Zevenbergen "	9.25	2.—	5.25	8.25	Calmpthout "	8.20	9.20	2. 5	6.55
Moerdijk "	9.55	2.30	5.55	8.40	Cappelle "	8.35	9.40	2.20	7.10
Dordrecht "	10.55	3.30	6.55		Eeckeren "	8.40	9.50	2.25	7.15
Rotterdam Aankomst Rijnsd.	12.10	4.45	8.10		Antwerpen Aankomst.	8.50	10.10	2.35	7.25

Met de eerste treinen, plaatsbriefjes voor heen en terug, in den zelfden dag, aan verminderde prijzen.
 Met den eersten trein van Rotterdam, aankomst te Parijs om 8 ure 20 minuten 's avonds.

AKEN-LANDENSCH E SPOORWEG. (Winterdienst.)

6 Junij 1861.

Van Aken naar Landen.						Van Landen naar Aken.						
		I.	III.	V.	VII.	IX.			II.	VI.	VIII.	X.
		's morg.	's morg.	expr. 's morg.	's av.	's av.			's morg.	's morg.	's morg.	's morg.
Aken	Vertr.		7.—	11. 5		7.20	Landen	Vertr.		9.10	3.45	7.15
Simpelveld	"		7.43	11.18		7.38	Hasselt	"		10.25	door	8.56
Wylre	"		7.59	door		7.54	Lanaeken	"		11.26	5. 6	10.17
Maastricht	Aank.		8.42	11.47		8.35	Maastricht	Aank.		11.43	5.19	10.30
Maastricht	Vertr.	6.—		11.51	3.—		Maastricht	Vertr.	6.30	11.48	5.24	
Laeneken	"	6.25		12.14	3.45		Wylre	"	7.22	12.21	5.57	
Hasselt	"	7.31		door	5. 8		Simpelveld	"	7.44	12.36	6.10	
Landen	Aank.	8.40		1.20	6.30		Aken	Aank.	8.17	1. 2	6.34	
Landen	Vertr.	8.50		1.30	7. 5		Luik	Vertr.		7.30	1.30	5.45
Brussel	Aank.	11.—		3.20	9.10		Landen	Aank.		8.50	2.50	7. 5
Antwerpen	"	11.30		3.35	9.45		Rotterdam	Vertr.				10.15
Ostende	"	's av. 3.35		6.—			Amsterdam	"				7.25
's Hage	"	8.32					's Hage	"				8.30
Rotterdam	"	4.45					Ostende	"			9.30	12.15
Amsterdam	"	8.35					Antwerpen	"	6.15	1. 5	4.30	
Landen	Vertr.	8.50		's av. 3.30	6.45		Brussel	"	6.45	1.30	4.45	
Luik	Aank.	10.10		4.45	8. 5		Landen	Aank.	8.45	3.30	6.45	

BRUSSEL-PARIJSCHÉ SPOORWEG. (Winterdienst.)

1 Augustus 1861.

Van Brussel naar Parijs.								Van Parijs naar Brussel.					
VERTREK VAN	1	2	3	4	5 1 kl.	6	7	VERTREK VAN	1 1 en 2 kl.	2	3 1 kl.	4 2 kl.	5 1 kl.
	'smorg.	'smorg.	'smorg.	's nam	's nam.	's avon.	's av.		's av.	's av.	's m.	's morg.	's av.
Brussel .	6.15	7.45	9.—	12.45	1.45	7.15	5.15	Parijs .	8.15	11.15	9.—	11.45	5 10
Mons .	8.—	11.—	10.10	2.40	3.—	8.50	7.25	Douai .	1.49	6.40	pr. Maub.	4.45	pr. Maub.
Valenciennes	9.45	1.25	pr. Maub.	4.15	pr. Maub.	10.10	pr. Maub.	Valenciennes	2.46	8.25	pr. Maub.	5.50	pr. Maub.
Douai .	10.35	2.10	pr. Maub.	5.15	pr. Maub.		pr. Maub.	Mons .	4.—	10.10	2.35	7.35	10.20
Parijs. Aank.	5. 5	6.—	4.50	11.—	8.20	5.10	4.10	Brussel A.	5.30	12.—	3.45	9 25	11.30

TARIEF VOOR REIZIGERS.

Van Brussel naar Mons . . .	Gewone	Tr. fr.	5.—,	3.70,	2.50.	Expr.	Tr. fr.	6.20,	4.70.
" " Valenciennes	"	"	8.05,	6.—,	4.05.	"	"	9.55,	7.20.
" " Arras . .	"	"	14.90,	11.10,	7.85.	"	"	16.40,	12.30.
" " Amiens . .	"	"	22.40,	16.75,	11.60.	"	"	27.90,	17.95.
" " Parijs . .	"	"	38.20,	28.55,	20.70.	"	"	39.70,	29.75.

ANTWERPEN-BRUSSELSCHE SPOORWEG. (*Winterdienst.*)

1 Augustus 1861.

Van Antwerpen naar Brussel.

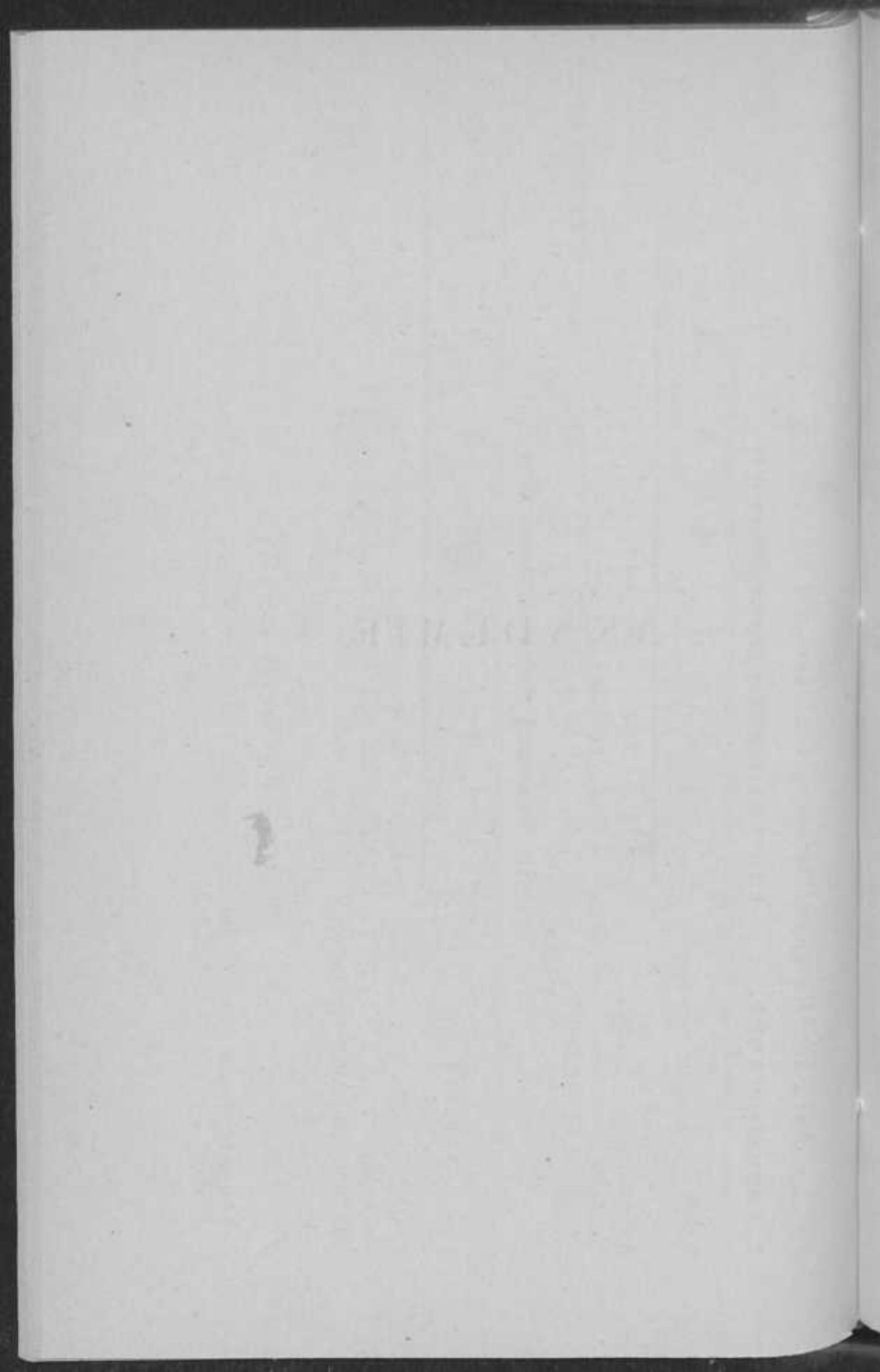
VERTREK VAN	1	2 Exp. 1 kl.	3	4	5 Exp. 1 kl.	6	7	8
Antwerpen	6.15	9.15	10.30	1. 5	2.50	4.30	7.30	9.—
Mechelen	6.55	9.45	11.10	1.45	3.15	5.10	8.10	9.40
Aankomst te Brussel . . .	7.30	10.05	11.45	2.15	3.40	5.45	8.45	10.10

Van Brussel naar Antwerpen.

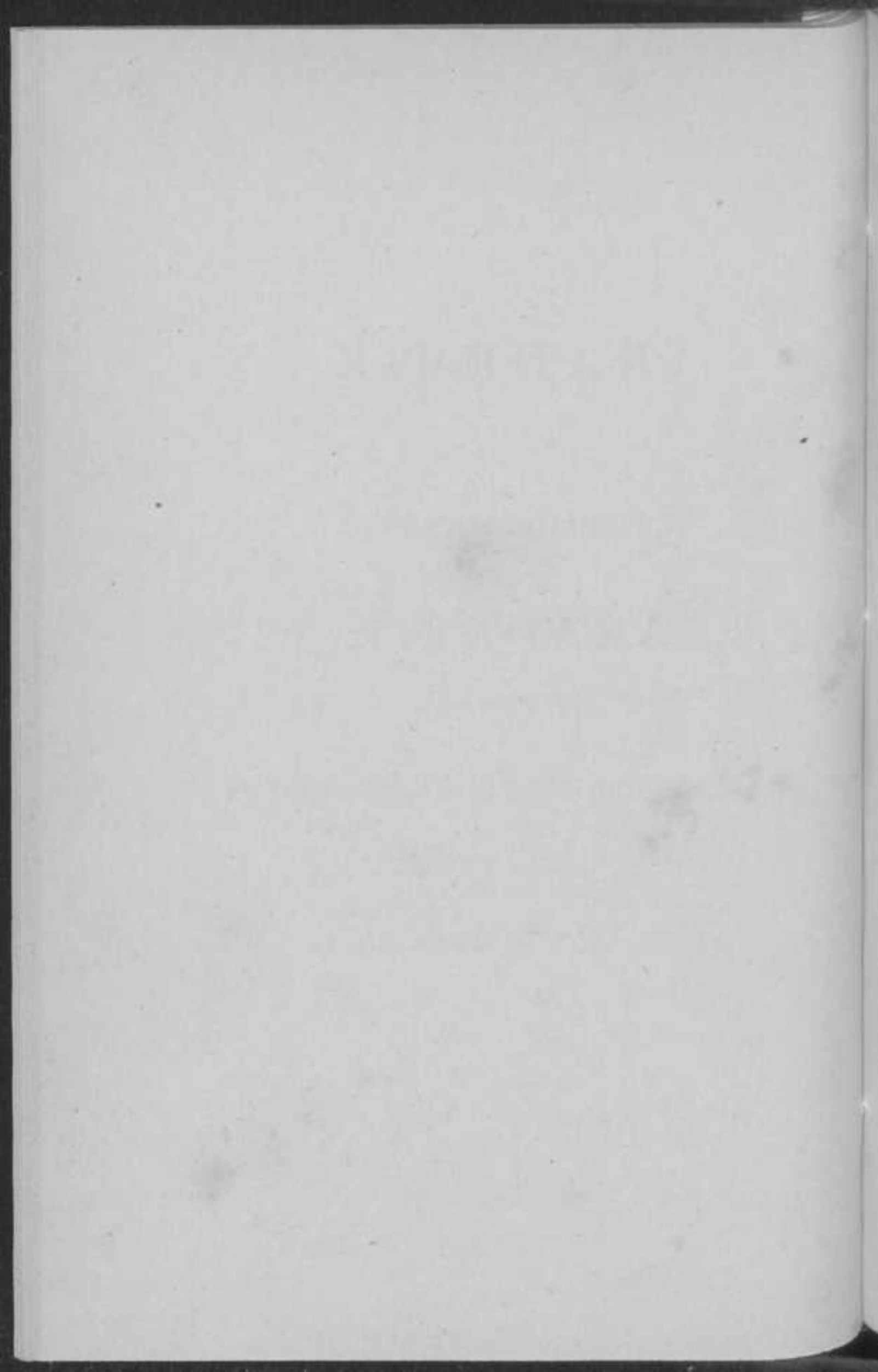
VERTREK VAN	1	2 Exp. 1 kl.	3	4	5 Exp. 1 kl.	6	7	8
Brussel	6.30	8.45	10.45	1.45	2.45	4.15	8.30	10.—
Mechelen	6.55	9. 5	11.15	2.10	3. 5	4.40	9.—	10.25
Aankomst te Antwerpen .	7.42	9.35	12.—	2.55	3.35	5.27	9.45	11.—

TARIEF VOOR REIZIGERS.

Van Antwerpen naar Mechelen. Gewone Treinen fr. 2.—, 1.50, 0.95. Expr. Treinen fr. 2.50.
 " " " Brussel " " " 3.50, 2.70, 1.75. " " " 4.50.

AKADEMIE.

AKADEMIE.

BESCHERMHEER

Z. K. H. PRINS HENDRIK DER NEDERLANDEN.

BEHEERDER

Z. E. DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

DIRECTEUR

J. A. KEURENAER.

AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION
PUBLISHED WEEKLY
CHICAGO, ILL., U.S.A.

Subscription price, Five Dollars Per Annum in Advance

Single Copies, Fifteen Cents

Entered as Second-Class Matter, May 2, 1902
Postpaid

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in
Act of October 3, 1917, authorized on July 10, 1918

Postage paid at Chicago, Ill.

Postmaster: Send address changes to JOURNAL OF THE
AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Copyright, 1918, by American Medical Association

Printed at the Chicago Press & Publishing Co., Chicago, Ill.

Volume 17, No. 1, January 1, 1918

Published by the American Medical Association, 535 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Subscription price, Five Dollars Per Annum in Advance

Single Copies, Fifteen Cents

Entered as Second-Class Matter, May 2, 1902
Postpaid

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in
Act of October 3, 1917, authorized on July 10, 1918

Postage paid at Chicago, Ill.

Postmaster: Send address changes to JOURNAL OF THE
AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Copyright, 1918, by American Medical Association

Printed at the Chicago Press & Publishing Co., Chicago, Ill.

Volume 17, No. 1, January 1, 1918

Published by the American Medical Association, 535 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Subscription price, Five Dollars Per Annum in Advance

Single Copies, Fifteen Cents

Entered as Second-Class Matter, May 2, 1902
Postpaid

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in
Act of October 3, 1917, authorized on July 10, 1918

Postage paid at Chicago, Ill.

Postmaster: Send address changes to JOURNAL OF THE
AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION, 535 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Copyright, 1918, by American Medical Association

Printed at the Chicago Press & Publishing Co., Chicago, Ill.

Volume 17, No. 1, January 1, 1918

 HOOGLEERAREN.

- T. ROORDA. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië. — *'s Hage*.
- S. BLEEKRODE. — In de Wis- en Natuurkunde. — *Koornmarkt*.
- R. LOBATTO. — In de Wiskunde. — *Koornmarkt*.
- W. L. OVERDUIJN. — In de Wis- en Natuurkunde — *Oude Delft*.
- J. PIJNAPPEL, Gz. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlansch-Indië. — *Voorstraat*.
- S. KEIJZER. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië, het Mohammedaansch Regt en de Indische Instellingen. — *Oude Delft*.

BUITENGEWOON HOOGLEERAAR.

- D. J. STORM BUYSING. — Hoofd-Ingenieur, gedetacheerd bij de Koninklijke Akademie. — In de Waterbouwkunde. — *Koornmarkt*.

 LEERAREN.

- J. E. TERWINKEL. — In de Architecture. — *'s Hage*.
- W. J. KEMPERS. — In de Wiskunde. — *Nieuwe Langen dijk*.
- Dr. G. VAN WIERINGHEN BORSKI. — In de Nederlandsche Taal- en Letterkunde. — *Choorstraat*.
- Mr. M. A. M. VAN 'S GRAVENSANDE GUICHERIT. — In de geschiedenis van den Handel en de Maatschappelijke Huishoudkunde. — *Oude Delft*.

- A. VAN DER TOORN. In de Roei-, Peil-, Meet- en Weegkunde. — *Oude Delft.*
- D. BUDDINGH. — In de Hoogduitsche Taal en Aardrijkskunde. — *Oude Delft.*
- Mr. R. H. ARNTZENIUS. — In de Engelsche Taal- en Letterkunde — *Oude Delft.*
- Dr. E. MULDER. In de Scheikunde.
- L. COHEN STUART. In de Wiskunde, Geodesie en Mechanica. — *Wijnhaven.*
- Dr. R. W. VAN GOENS. — In de Wiskunde en Stereotomie. —
- Dr. C. P. BURGER. — In de Wiskunde. — *Voorstraat.*
- J. LEBRET. — In de Waterbouwkunde. — *Oude Delft.*
- J. J. MEINSMA. — S. S. Min. Cand. In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië. — *Oude Delft.*
- A. VAN LAKERVELD. — In de Indische Bouweconstructie en materialen. — *Gasthuislaan.*
- Dr. C. H. C. GRINWIS. — In de Wis- en Natuurkunde. — *Voorstraat.*
- P. J. MORRE. — In de Burgerlijke Bouwkunde. — *Oude Delft.*

BUITENGEWONE LEERAREN.

- G. REUVEKAMP. — In het bouwkundig teekenen. — *Binnenwatersloot*
- J. KROESSEN. — In de scheikunde. — *Oude Delft.*
- C. M. F. STOCKHAUSEN (C. A.) In de laag Maleische taal. — *Oude Delft.*
- H. A. V. D. SPEK OBREEN. — Hoofd-Ingenieur der Marine. In den Scheepsbouw.

OVERIGE DOCENTEN.

G. J. P. GUEFFROY. — In de Fransche taal en Letterkunde. —

Oude Delft.

PAUL TETAR VAN ELVEN. In het Handteekenen. —

Wijkhaven.

AMBTENAAR VAN ADMINISTATIE.

F. J. KROESEN. — *Oude Delft.*

● AKADEMISCHE INSTUMENTMAKER.

G. REUVEKAMP. — *Binnenwatersloot.*

CONCIERGE.

G. EVERAERT. — Akademiëgebouw.

OPGAVE DER COLLEGIE-UREN.

Wis- en Natuurkundige Wetenschappen.

S. BLEEKRODE.

Botanie en Zoölogie: *Woensdag* van 10—11 en *Zaterdag* van 10—11 uur.

Mineralogie: *Vrijdag* van 3 tot 4 uur.

Oefeningen in het Mineralogisch kabinet: *Dingsdag* van 1—4 en *Vrijdag* van 1—3 uur.

R. LOBATTO.

Differentiaalrekening en Statica: *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag* van 11—12 uur.

Integraalrekening en Mechanica: op dezelfde dagen van 9—10 uur.

W. L. OVERDUIJN.

Physica voor het 3de Studiejaar, Civ. Ing. *Maandag* van 9 tot 10 en *Vrijdag* van 10 tot 11 uur; voor het 4de Studiejaar Ing. *Maandag* en *Woensdag* van 11 tot 12 uur.

W. J. KEMPERS.

Meetkunst voor het 1ste Studiejaar, *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag* van 11 tot 12 uur.

Lijntekenen: *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag* en *Donderdag* van 2 tot 4 uur.

Algebra: 1ste Studiejaar O. I. A. *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag* van 10 tot 11 uur.

E. MULDER.

Scheikunde: 2de Studiejaar, Algem. Studie, *Dingsdag* en *Donderdag* van 11 tot 12 uur.

Landbouwscheikunde: 4de Studiejaar, O. I. A. *Zaterdag* van 9 tot 12 uur.

Analytische Scheikunde voor de Mijn-Ingenieurs, *Maandag* en *Donderdag* van 1 tot 4 uur.

R. W. v. GOENS.

Analytische Meetkunst: 2de Studiejaar, Civ. Ing. *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag* van 9 tot 10 uur.

Beschrijvende Meetkunst: *Maandag* en *Woensdag* van 1 tot 2 uur en *Zaterdag* van 9 tot 10 uur.

Epures teekenen: 2de Studiejaar, Alg. Studie *Maandag* en *Woensdag* van 2 tot 4 uur.

Toegepaste Beschrijvende Meetkunst: 3de Studiejaar, Alg. Studie *Dingsdag* en *Donderdag* van 9 tot 11 uur.

L. COHEN STUART.

Geodesie: 3de Studiejaar, *Maandag* van 10 tot 11 uur en *Woensdag* en *Vrijdag* van 9 tot 10 uur.

4de Studiejaar, *Donderdag* en *Zaterdag* van 10 tot 11 uur.

Toegepaste Mechanica: *Dingsdag, Donderdag en Vrijdag* van 11 tot 12 uur voor het 4de Studiejaar.

C. P. BURGER.

Algebra: 1ste Studiejaar, Alg. Studie alle dagen van 9 tot 10 uur.

Cosmographie: 1ste Studiejaar, Alg. Studie *Vrijdag* van 1 tot 2 uur en voor de O. I. Ambt. *Woensdag* van 1 tot 2 uur.

Spherische Sterrekunde: 2de Studiejaar, Alg. Studie *Zaterdag* van 10 tot 11 uur.

C. H. C. GRINWIS.

Physica: 1ste Studiejaar Alg. Studie *Woensdag* van 1 tot 2 uur en *Zaterdag* van 10 tot 11 uur en voor de O. I. Ambt. *Maandag* van 1 tot 2 uur en *Zaterdag* van 9 tot 10 uur.

2de Studiejaar, Alg. Studie *Dingsdag* en *Donderdag* van 9 tot 10 uur en voor de O. I. Ambt *Dingsdag* en *Donderdag* van 2 tot 3 uur.

J. KROESEN.

Scheikunde: 2de Studiejaar O. I. Ambt. *Woensdag* en *Vrijdag* van 3 tot 4 uur.

YK EN ACCIJNSEN.

2de Studiejaar: *Maandag* en *Donderdag* van 1 tot 4 uur.

BOUWKUNDE.

D. J. STORM BUIJSING.

4de Studiejaar, Alg. Studie en de O. I. Ambt. bestemd voor de Bouwkunde: *Woensdag, Donderdag en Vrijdag* van 1 tot 4 uur.

J. E. TERWINKEL.

Burgerlijke bouwkunde: 4de Studiejaar. Algem. Studie *Maandag en Dingsdag* van 1 tot 4 uur.

J. LEBRET.

Constructie teekenen: 1ste Studiejaar. Alg. Studie. *Vrijdag* van 2 tot 4 uur.

Waterbouwkunde: 3de Studiejaar. Ingenieur. *Dingsdag* en *Donderdag* van 1 tot 4 uur.

A. VAN LAKERVELD.

Indische Bouwconstructie en materialen: 3de Studiejaar. O. I. A. *Dingsdag* van 9 tot 11 uur.

4de Studiejaar. O. I. A. *Dingsdag* en *Vrijdag* van 11 tot 12 uur.

P. J. MORRE.

Burgerlijke Bouwkunde: 2de Studiejaar. Alg. Studie. *Dingsdag* en *Donderdag* van 1 tot 4 uur.

3de Studiejaar. Alg. Studie. *Maandag* en *Woensdag* van 1 tot 4 uur.

H. A. VAN DER SPEK OBREEN.

Scheepsbouwkunde: *Maandag, Dingsdag, Woensdag* en *Donderdag* van 1 tot 4 uur.

TAAL-, LAND- EN VOLKENKUNDE

VAN

NEERLANDSCH-INDIE.

T. ROORDA.

Javaansche taal: 3de Studiejaar. O. I. A. *Maandag* van 11 tot 12 uur; *Dingsdag* van 2 tot 3 uur; *Dingsdag* en *Zaturdag* van 2 tot 3 uur.

4de Studiejaar. O. I. A. Alle dagen van 3 tot 4 uur, uitgezonderd *Donderdag*.

J. PIJNAPPEL, Gz.

Maleische taal: 3de Studiejaar: O. I. A. *Dingsdag* en *Vrijdag* van 3 tot 4 uur.

4de Studiejaar. *Woensdag* van 9 tot 10 uur en *Vrijdag* van 12 tot 1 uur.

Land- en Volkenkunde: 2de Studiejaar. *Woensdag* en *Vrijdag* van 2 tot 3 uur; 3de Studiejaar. *Dingsdag* van 3 tot 4 uur, en het 4de Studiejaar *Donderdag* van 9 tot 10 uur.

S. KEIJZER.

Mohammedaansch regt: 3de Studiejaar. *Woensdag* en *Vrijdag* van 1 tot 2 uur en het 4de Studiejaar *Dingsdag* en *Vrijdag* van 2 tot 3 uur.

Publiek regt: 3de Studiejaar. *Dingsdag* van 1 tot 2 uur en *Donderdag* van 10 tot 11 uur.

Administratief regt: 4de Studiejaar. *Maandag* en *Donderdag* van 2 tot 3 uur.

M. A. M. v. GRAVENSANDE GUICHERIT.

Geschiedenis van den handel: 3de Studiejaar. *Woensdag* van 3 tot 4 uur, en *Zaterdag* van 11 tot 12 uur.

Staatshuishoudkunde: 4de Studiejaar. *Woensdag* van 10 tot 11 uur.

D. BUDDINGH.

Aardrijkskunde: 1ste Studiejaar. *Zaterdag* van 11 tot 12 uur. 2de Studiejaar O. I. A. *Donderdag* van 10 tot 11 en *Zaterdag* van 9 tot 10 uur.

J. J. MEINSMA.

Javaansche taal: 2de Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag* van 1 tot 2 uur.

C. M. F. STOCKHAUSEN.

Laag Maleisch; 4de Studiejaar. *Maandag* van 11 tot 12 uur.

NIEUWE LETTERKUNDE.

G. v. WIERINGHEN BORSKI.

Nederlandsche Stijl- en Letterkunde: 1ste Studiejaar, *Dingsdag* en *Donderdag* van 1 tot 2 uur.

2de Studiejaar, *Maandag* van 2 tot 3 uur.

3de Studiejaar, *Zaterdag* van 1 tot 2 uur.

4de Studiejaar, *Zaterdag* van 2 tot 3 uur.

Mr. R. H. ARNTZENIUS.

Engelsche Taal- en Letterkunde: 1ste Studiejaar, Alg.

Studie *Woensdag* en *Vrijdag* van 10 tot 11 uur en voor de O. I. A. diezelfde dagen van 9 tot 10 uur.

2de Studiejaar, Alg. Studie *Zaterdag* van 11 tot 12 uur en voor de O. I. A. *Vrijdag* van 11 tot 12 uur.

D. BUDDINGH.

Hoogduitsche Taal- en Letterkunde: 1ste Studiejaar Alg. Studie van 1 tot 2 uur en *Donderdag* van 2 tot 3 uur; voor de O. I. A. *Dingsdag* en *Vrijdag* van 2 tot 3 uur.

G. J. F. GUFFROY.

Fransche Taal- en Letterkunde: 1ste Studiejaar, Alg. Studie *Maandag* en *Donderdag* van 10 tot 11 uur en voor de O. I. Ambt. *Maandag* en *Donderdag* van 9 tot 10 uur.

TEEKENKUNDE.

PAUL TETAR VAN ELVEN.

Handteekenen: 1ste Studiejaar, Alg. Studie *Maandag* van 2 tot 4 uur; voor de O. I. A. *Dingsdag* van 9 tot 11 uur.

2de Studiejaar, Alg. Studie *Vrijdag* van 2 tot 4 uur; voor de O. I. A. *Maandag* van 9 tot 11 uur.

3de Studiejaar, O. I. A. *Donderdag* van 9 tot 10 uur en voor de Alg. Studie *Vrijdag* van 1 tot 2 uur.

4de Studiejaar, O. I. A. *Vrijdag* van 9 tot 10 uur.

Ornamentteekenen voor de C. I. van het 4de Studiejaar, *Vrijdag* van 10 tot 11 uur.

G. REUVEKAMP.

Bouwkundig teekenen: 2de Studiejaar, O. I. A. *Dingsdag* en *Vrijdag* van 9 tot 11 uur.

MODELMAKERIJ.

G. REUVEKAMP.

Oefeningen in het Modelmaken: 2de Studiejaar, O. I. A.
Woensdag van 9 tot 11 uur en *Zaterdag* van 10 tot 12 uur.
2de Studiejaar, Yk en Accijnsen, *Dingsdag* en *Woensdag*
van 1 tot 4 uur.

Maandag	Algebra. Zaal No. 30.	Hoogduitsch. Zaal No. 5.	Meetkunde. Zaal No. 23.		Fransch. Zaal No. 30.	Handteekenen. Zaal No. 26.
Dingsdag.	Idem.		Idem.		Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 30.	Lijnteekenen. Zaal No. 30.
Woensdag.	Idem.	Engelsch. Zaal No. 4.	Idem.		Natuurkunde Zaal No. 23.	Idem.
Donderdag.	Idem.	Hoogduitsch. Zaal No. 5.	Idem.		Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 30.	Fransch. Zaal No. 6.
Vrijdag.	Idem.	Engelsch. Zaal No. 4.	Idem.		Cosmographie. Zaal No. 30.	Constructie-teekenen.
Zaterdag.	Idem.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Aard- rijkskunde. Zaal No. 30.			

9—10

10—11

11—12

12—1

1—2

2—3

3—4

Maandag.	Hoogduitsch. Zaal No. 4.	Algebra. Zaal No. 50.	Meetkunde. Zaal No. 30.		Natuurkunde. Zaal No. 23.	Lijnteecken. Zaal No. 30.
Dingsdag.	Handteecken. Zaal No. 26.		Idem.		Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 30.	Fransch. Zaal No. 5.
Woensdag.	Engelsch. Zaal No. 4.	Algebra. Zaal No. 30.	Idem.		Cosmographie. Zaal No. 30.	Lijnteecken. Zaal No. 30.
Donderdag.	Hoogduitsch. Zaal No. 4.		Idem.		Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 30.	Idem.
Vrijdag.	Engelsch. Zaal No. 3.	Algebra. Zaal No. 30.	Idem.			Fransch. Zaal No. 30.
Zaterdag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.		Aardrijkskunde Zaal No. 30.			

Maandag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Differentiaal rekening. Zaal No. 31.			Beschrijvende meetkunst. Zaal No. 31.	Epures. Zaal No. 31.
Dingsdag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Idem.	Scheikunde. Zaal No. 14.		Burgerlijke Bouwkunde en Teekenen. Zaal No. 31.	
Woensdag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Idem.	Natuurkunde. Zaal No. 23.		Beschrijvende meetkunst. Zaal No. 31.	Epures. Zaal No. 31.
Donderdag	Natuurkunde Zaal No. 23.	Idem.	Scheikunde. Zaal No. 14.		Burgerlijke Bouwkunde en Teekenen. Zaal No. 31.	
Vrijdag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Idem.			Ned. stijl- en Letterkunde. Zaal No. 31.	Handteekenen. Zaal No. 26.
Zaterdag.	Besch ijvende meetkunst. Zaal No. 31.	Spherische sterrekunde. Zaal No. 31.	Engelsch. Zaal No. 31.			

9—10

10—11

11—12

12—1

1—2

2—3

3—4

Maandag.	Handteekenen. Zaal No. 26.			Javaansch. Zaal No. 1.	Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 9.	Scheikunde. Zaal No. 14.
Dingsdag.	Constructie-teekenen. Zaal No. 9.			Idem.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	
Woensdag.	Modelmakerij. Zaal No. 11.			Idem.	Land- en Volkenkunde. Zaal No. 5.	Scheikunde. Zaal No. 14.
Donderdag.	Aardrijkskunde. Zaal No. 30.			Idem.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	
Vrijdag.	Constructie-teekenen. Zaal No. 9.			Idem.	Land- en Volkenkunde. Zaal No. 5.	Scheikunde. Zaal No. 14.
Zaterdag.	Aardrijkskunde Zaal No. 4.	Modelmakerij. Zaal No. .				

	9—10	10—11	11—12	12—1	1—2	2—3	3—4
Maandag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Differentiaal teekenen. Zaal No. 31.				Ijkwezen. Zaal No. 2.	
Dingsdag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Idem.	Scheikunde. Zaal No. 14.			Oefening in de Modelmakerij. Zaal No. 11.	
Woensdag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Idem.				Idem.	
Donderdag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Idem.	Scheikunde. Zaal No. 14.			Ijkwezen. Zaal No. 2.	
Vrijdag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Idem.	Engelsch. Zaal No. 31.		Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 31.	Handteekenen. Zaal No. 26.	
Zaterdag.			Scheikunde. Zaal No. 14.				

9—10

10—11

11—12

12—1

1—2

2—3

3—4

Maandag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Differentiaal rekening. Zaal No. 23.			Scheepbouwkunde en Scheepsteekenen. VAN DER SPEK OBREEN.	
Dingsdag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Idem.	Scheikunde. Zaal No. 14.		Burgerlijke Bouwkunde en teekenen.	
Woensdag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Idem.			Scheepsbouwkunde en Scheepsteekenen.	
Donderdag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Idem.	Scheikunde. Zaal No. 14.		Idem.	
Vrijdag.	Anal. Meetkunst. Zaal No. 31.	Idem.	Engelsch. Zaal No. 31.		Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 31.	Handteekenen. Zaal No. 26.
Zaterdag.	Beschr. Meetkunst. Zaal No. 31.	Spherische Trigonometrie. Zaal No. 31.	Scheikunde. Zaal No. 14.			

	9—10	10—11	11—12	12—1	1—2	2—3	3—4	
Maandag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Geodesie. Zaal No. 9.	Int. Rekening. Zaal No. 22.			Burgerlijke Bouwkunde en Teekenen. Zaal No. 7.		
Dingsdag.	Toegepaste Beschr. Meetkunst. Zaal No. 7.		Idem.			Waterbouwkunde en teekenen. Zaal No. 7.		
Woensdag.	Geodesie. Zaal No. 9.	Mineralogie Botanie en Zoölogie. Zaal No. 25.	Idem.			Burgerlijke Bouwkunde en teekenen. Zaal No. 7.		
Donderdag.	Toegep. Beschr. Meetkunst. Zaal No. 4.		Idem.			Waterbouwkunde en teekenen. Zaal No. 7.		
Vrijdag.	Geodesie. Zaal No. 9.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Idem.			Handteekenen. Zaal No. 26.	Scheikunde. Zaal No. 14.	Mineralogie. Zaal No. 22.
Zaterdag.		Mineralogie Botanie en Zoölogie. Zaal No. 5.	Maatschapp. Huishouden. Zaal No. 7.			Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 5.		

9—10

10—11

11—12

12—1

1—2

2—3

3—4

Maandag	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Geodesie. Zaal No. 9.	Int. Rekening. Zaal No. 22.		Analytische Scheikunde. Zaal No. 13.		
Dingsdag.	Geodesie. Zaal No. 9.		Idem.		Mineralogie. Zaal No. 21.		
Woensdag.	Idem.	Botanie en Zoölogie. Zaal No. 5.	Idem.				
Donderdag.	Geologie. Zaal No. 21.		Idem.		Analytische Scheikunde. Zaal No. 13.		
Vrijdag.	Geodesie. Zaal No. 9.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Idem.		Mineralogie. Zaal No. 21.		
Zaterdag.	Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 5.	Botanie en Zoölogie. Zaal No. 5.	Maatschapp. Huishoudk. Zaal No. 5.				

Maandag.				Javaansch. Zaal No. 1.	Scheikundig Laboratorium. Zaal No. 13.		
Dingsdag.	Ind. Bruggen en Wegen. Zaal No. 9.		Maleisch Zaal No. 5.		Publiek- en Administr. regt. Zaal No. 4.	Javaansch. Zaal No. 1.	Land- en Volkenkunde. Zaal No. 5.
Woensdag.		Botanie en Zoölogie. Zaal No. 25.	Laag- Maleisch. Zaal No. 5.		Grondslagen der Ind. Maatschappij Zaal No. 4.	Idem.	Geschiedenis van den Handel. Zaal No. 5.
Donderdag.	Handteekenen. Zaal No. 26.	Publiek- en Administr. regt. Zaal No. 4.	Ind. Bouw- aangelegenheid. Zaal No. 9.		Scheikundig Laboratorium. Zaal No. 13.		
Vrijdag.			Maleisch. Zaal No. 5.		Grondslagen der Ind. Maatschappij. Zaal No. 4.	Javaansch. Zaal No. 1.	Mineralogie. Zaal No. 22.
Zaterdag.		Botanie en Zoölogie. Zaal No. 26.	Maatschapp. Huishouden. Zaal No. 7.		Ned. Stijl en Letterkunde. Zaal No. 5.	Idem.	

	9—10	10—11	11—12	12—1	1—2	2—3	3—4
Maandag.	Natuurkunde. Zaal No. 23.		Int. Rekening. Zaal No. 22.		Burgerlijke Bouwkunde en Teekenen. Zaal No. 7.		
Dingsdag.	Toegep. Beschrijvende Meetkunst. Zaal No. 7.		Idem.		Scheepsbouw en teekenen. Zaal No. 2.		
Woensdag.		Botanie en Zoölogie. Zaal No. 5.	Idem.		Machine teekenen. Zaal No. .		
Donderdag.	Toegep. Beschrijvende Meetkunst. Zaal No. 7.		Idem.		Scheepsbouw en teekenen. Zaal No. .		
Vrijdag.		Physica. Zaal No. 3.	Idem.		Handteekenen. Zaal No 2 ^e .	Scheikunde. Zaal No. 14.	
Zaterdag.		Botanie en Zoölogie. Zaal No. 5.	Maatschapp. Huishouden. Zaal No. 7.		Ned. Stijl Letterkunde. Zaal No. 5.		

9—10

10—11

11—12

12—1

1—2

2—3

3—4

Maandag.	Int. rekenen. en Dynamica. Zaal No. 22.		Physica. Zaal No. 23.		Burgerlijke Bouwkunde en Teekenen. Zaal No. 8.
Dingsdag.	Idem.		Toegepaste Mechanica. Zaal No. 9.		Idem.
Woensdag.	Idem.	Maatschapp. Huishoudk. Zaal No. 4.	Physica. Zaal No. 23.		Waterbouwkunde en teekenen. Zaal No. 8.
Donderdag.	Idem.	Geodesie. Zaal No. 9.	Toegepaste Mechanica. Zaal No. 9.		Idem.
Vrijdag.	Idem.	Ornament- teekenen. Zaal No. 26.	Idem.		Idem.
Zaterdag.	Idem.	Geodesie. Zaal No. 9.			Ned. Stijl en Letterkunde Zaal No. 5.

DE AMBTENAREN VAN DE STUDIEJAAR

9—10

10—11

11—12

12—1

1—2

2—3

3—4

Maandag.			Laag Maleisch. Zaal No. 5.			Publiek en Administr. regt. Zaal No. 4.	Javaansch. Zaal No. 1.
Dingsdag.			Indische Bouw- materialen. Zaal No. 7.			Grondslagen der Ind. maatsch. Zaal No. 4.	Idem.
Woensdag.	Hoog Maleisch. Zaal No. 5.	Maatschapp. Huishouden. Zaal No. 4.				Scheikundig Laboratorium. Zaal No. 13.	Idem.
Donderdag	Land- en Volkenkunde. Zaal No. 5.	Land Meetkunde. Zaal No. 26.				Publiek- en Administr. regt. Zaal No. 4.	
Vrijdag.	Handteekenen Zaal No. 26.	Italiaansch Boekhouden. Zaal No. 26.	Ind. Bouw- materialen. Zaal No. 7.	Hoog Maleisch. Zaal No. 4.		Grondslagen der Ind. Maatsch. Zaal No. 4.	Idem.
Zaterdag.	Landbouw Scheikunde. Zaal No. 13.					Ned. stijl- en Letterkunde. Zaal No. 31.	Idem.

NB. De Ambtenaren voor de Bouwkunde hebben van 1—3 uur Waterbouwk. en teekenen, Zaal No. 8. Ze hebben geen Landbouwk.

(De Mijn-Ingenieurs volgens de twee eerste studiejaar en de colleges van de Civiel-Ingenieurs.)

9—10

10—11

11—12

12—1

1—2

2—3—

3—4

Maandag.	Toegepaste scheikunde.	Mineralogie.	Natuurlijke historie.		Integraal- rekening of Mechanica Zaal No. 22.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Geodesie. Zaal No. 9.
Dingsdag.	Mineralogisch laboratorium.				Idem.	Geologie.	
Woensdag.	Metallurgie. Zaal No. 13.				Idem.	Mineralogisch Kabinet.	Geodesie. Zaal No. 9.
Donderdag.	Scheikundig laboratorium. Zaal No. 13.		Natuurlijke historie.		Idem.	Mineralogie.	Werktuig- kunde. Zaal No. 9.
Vrijdag.	Toegepaste scheikunde. Zaal No. 13.	Toegepaste Geologie.			Idem.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Werktuig- kunde. Zaal No. 9.
Zaterdag.	Scheikundig laboratorium.				Mineralogisch kabinet.	Natuurkunde. Zaal No. 23.	Staat- huishoudkunde. Zaal No. 5.

AKADEMISCHE INRICHTINGEN.

De Modelzaal, het Kabinet van natuurkundige werktuigen, het Mineralogisch kabinet, enz zijn te bezigtigen op aanvraag bij den heer G. REUVEKAMP; het Kabinet van oostersche voorwerpen, op aanvraag bij den hoogleeraar J. PIJNAPPEL, GZ.

De Bibliotheek is geopend op *Maandag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag* van 's morgens 10 tot 11 uur; *Zaterdag* van 11 tot 1 uur en *Maandag en Vrijdag* 's avonds van 7 tot 10 uur.

Gedurende den Vakantietijd, alleen *Donderdag* van 2 tot 4 uur.

Bibliothecharis: D. BUDDINGH.

Adjunct Bibliothecharis. H. L. VERSCHOOR.

REGLEMENT

OP HET

BEZOEK VAN DE BIBLIOTHEEK

EN HET

UITLEENEN VAN WERKEN.

Art. 1. Gedurende den loop der lessen zal de Bibliotheek geopend zijn Maandag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag des morgens van 10—1 uur; Zaterdag van 11—1 en Maandag en Vrijdag 's avonds van 7—10 uur.

Art. 2. In de vacantiетijden zal de Bibliotheek geopend zijn des Donderdags van 2 tot 4 uur.

Art. 3. De bezoekers der Bibliotheek worden verzocht, hunne overjassen, hoeden en rottingen aan den ingang te laten.

Art. 4. Op de Bibliotheek mag niet gerookt worden.

Art. 5. Docenten en Studenten der Akademie kunnen uit de Bibliotheek boeken ter lezing ontvangen, tegen behoorlijk reça, waarbij zij zich verbinden het geleende werk binnen den bepaalden tijd terug te bezorgen, en veroorzaakte schade te vergoeden.

Art. 6. Niemand zal meer dan vijf banden te gelijk ter leen mogen hebben, zonder magtiging van den Directeur.

Art. 7. Er zal van de uitgeleende werken een register worden gehouden.

Art. 8. Op de bibliotheek zal voorhanden liggen een register, waarin ieder, die een werk verlangt, dat uitgeleend is, van zijn verlangen kan doen blijken.

Art. 9. Tijdschriften zullen niet langer dan voor acht, andere werken niet langer dan voor veertien dagen uitgeleend worden.

Art. 10. Indien na verloop van den gestelden tijd, het werk voor langer begeerd wordt zal de vergunning voor 8 dagen kunnen verlengd worden, zoo door anderen niet naar het afwezige werk gevraagd is. Van de verlenging zal op het reu melding worden gemaakt, en door den Bibliothecaris en den belanghebbende onderteekeud.

Art. 11. Geen tijdschrift zal voor langer dan 2, geen ander werk voor langer dan 3 weken achtereen, aan denzelfden persoon, uitgeleend worden, dan op magtiging van den Directeur.

Art. 12. Geen tijdschrift zal voor langer dan 4, geen ander werk voor langer dan 6 weken achtereen, aan verschillende personen, uitgeleend worden, dan op magtiging van den Directeur.

Art. 13. Aan personen die niet tot de Akademie behooren, kunnen werken ter leen gegeven worden, tegen beloorlijk reu en op magtiging van den Directeur.

Art. 14. Teekeningen, kaarten, platen, plaatwerken, woordenboeken en handschriften worden niet ter leen gegeven, dan op magtiging van den Directeur.

Art. 15. Van de magtiging tot afgifte, en tot verlenging van den toegestanen tijd zal moeten blijken op het register van uitgeleende werken, door handteekening van den Directeur.

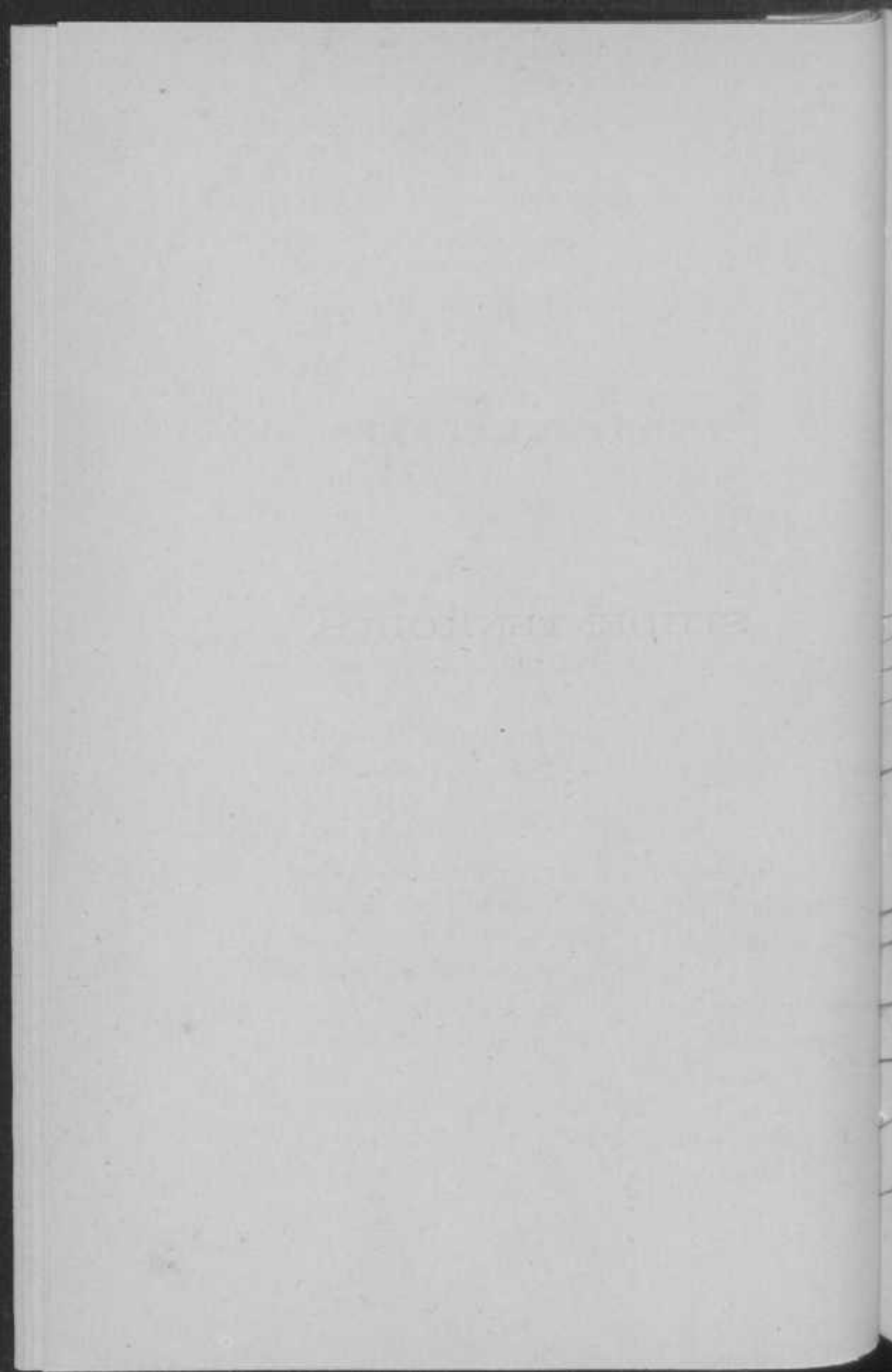
Art. 16. Ongebonden Nos van tijdschriften worden niet ter leen gegeven.

Art. 17. Op schriftelijke aanvraag van den Directeur moeten, ook binnen tijds, geleende werken terug bezorgd worden.

Art. 18. De afgifte van werken die ter leen versterkt worden, zal alleen geschieden des Maandags en des Donderdags avonds.

NB. Dit Reglement, vroeger door den Directeur SIMONS vastgesteld, is bij voortdaring van kracht.

STUDENTENKORPS.

NAAMLIJST DER LEDEN

VAN HET

STUDENTENCORPS.

A.

J. H. van Aart, o.i.a. Wed. Toe Water, *Koornmarkt.*

R. E. d' Abo, c. a. van der Horst, *Voorstraat.*

J. A. Ament, o.i.a. Wed. van Baerle, *O. Delft.*

J. André de la

Porte, c. i. Wed. Breetveld, *Choorstraat.*

C. A. v. Asperen. A. J. van Dorsfen, *Verwersdijk.*

B.

C. P. H. Bachienne, o.i.a. Nobel, *Pepersteeg.*

C. G. van Baerle, o.i.a. zijne moeder, *Oude Delft.*

W. H. Senn van

Basel, o.i.a. zijn ouders, *Hypolitusbuurt.*

H. E. Senn van

Basel, o.i.a. zijne ouders, *Hypolitusbuurt.*

W. Bédier de

Prairie, o.i.a. van Leeuwen, *Groote Markt.*

H. J. H. Bleekveld, c. a. Duffels, *Markt.*

T. J. Belinfante, a. s. *'s Hage.*

- ~~H. van Berekel, A. S. Humel, Oude Delft.~~
~~J. W. R. Burger~~
~~hoff v. d. Berg, O.I.A. zijne ouders, Broërhuislaan.~~
~~J. A. van Bergen, O.I.A. Voorstraat.~~
~~W. G. A. van Ber-~~
~~kum, A. S. 's Hage. 62~~
~~Fr. J. Th. N.~~
~~Beukman, C. I. zijne moeder, Binnen Watersloot.~~
61 ~~L. Bleekrode, A. S. zijn Ouders, Koornmarkt.~~
61 ~~J. M. van Blom-~~
~~menstein, O.I.A. Blommenstein, O. Delft.~~
61 ~~J. L. Boeck, A. S. Hoop, Choorstraat. 62~~
~~H. J. Boomkamp, A. S. Wed. Canne, O. Delft.~~
~~J. H. W. van den~~
~~Bosch, O.I.A. }~~
61 ~~J. A. O. van den~~
~~Bosch, O.I.A. }~~ Mevr. Beukman, Binnen Watersloot.
~~M. J. van Bosse, A. S. Duffels, Binnen Watersloot.~~
61 ~~L. G. Boudewijn, A. S. Kempers, Vlamingstraat. 62~~
61 ~~A. Boudewijnse, O.I.A. 's Gravenhage.~~
~~C. H. D. Boudriot, O.I.A. Altena, Noordeinde.~~
61 ~~L. G. F. Bouricius, Kempers, Vlamingstraat.~~
~~J. W. F. v. Brakell v. 's Gravensande~~
~~v. Doornwerth, A. S. Guicherit, O. Delft. 62~~
61 ~~J. Brevet, A. S. Wed. Logger, O. Delft.~~
~~P. Brillenburg, C. I. v. d. Boogerd, Vrouwenregt.~~
61 ~~J. A. v. d. Broek, O.I.A. Molenaar, O. Delft.~~
61 ~~P. F. de Bruin, A. S. v. Lakerveld, Gasthuislaan. 62~~
~~B. Cost Budde, C. I. Dikhof, Binnen Watersloot.~~
~~Th. W. Buijs, O.I.A. Giesse, Markt.~~
~~C. Storm Buijsing, A. S. zijn Ouders, Koornmarkt.~~

C.

- 61 E. W. Del Campo, a. s. van Nerum, *Oude Delft.*
- T. G. A. Canter
Visscher, c. A. zijne Moeder, *Binnen Watersloot.* 62
- C. A. Carpreau, c. I. Weber, *Achterom.*
- 61 W. C. J. Castens, o. l. A. Ouwerling, *Noordeinde.*
- E. E. W. Castens, o. l. A. Kempers, *Langendijk.*
- C. van Citters, a. s. Ahsman, *Voorstraat.*
- J. L. Cluysenaer, c. I. Mev. Cluysenaer, *Voorstraat.*
- J. H. Cordes, c. I. Peters, *Jacob Gerritsenstraat.*
- J. de Crane, o. l. A. Penders, *Nieuwstraat.*
- A. J. Crommelin, c. I. Brouwer, *Binnen Watersloot.*

D.

- J. C. H. M. Denie, o. l. A. zijn Ouders, *Hypolitusbuurt.*
- C. F. Deibert, c. A. Duffels, *Markt.*
- B. D. Donker
Curtius, c. A. } hun Vader, *Oude Delft.* 62
- H. H. Donker
Curtius, c. A. }

E.

- 61 G. A. Escher, c. I. Mev. Logger, *Oude Delft.*
- J. A. C. Eschauster, a. s. van Moock, *Oude Delft.*
- J. C. Estor, c. I. de Vries, *Binnenwatersloot.* 62
- P. Evekink, c. I. Moeskops, *Markt.*

F.

- 61 A. von Faber, o. l. A. zijne Moeder, *Voorstraat.*
- 61 P. A. de Feijfer, a. s. Hoop, *Choorstraat.*
- L. F. Fisseher, c. I. van Essen, *Koornmarkt.*

G.

61	C. L. A. Gaillard, O. I. A. Gaillard,	's Hoge.
	H. A. de Geer, C. A. Wolterbeek,	Voldersgracht. 62
	G. van Gelder, C. A. Meijer.	Oude Delft.
	H. J. H. Grone-	
	man, C. I. Meijer,	Oude Delft.
	W. J. C. Groos, C. A. Sar,	Markt. 62
	F. H. C. Mac Gil-	
	lavry, C. A. Ahsman,	Voorstraat.

H.

	J. E. Haase, O. I. A. Duffels,	Markt. 62
	G. C. A. Halewijn, C. A.	Oude Delft.
61	H. G. M. C. Ham-	
	ming, A. S. zijne Moeder,	Koornmarkt.
61	J. D. Harders, O. I. A. Weber,	Achterom.
61	J. Hartsen, A. S. Contze,	Voldersgracht.
	J. Havelaar, Jr. C. I. zijne Moeder,	Voorstraat. 62
	J. P. Havelaar, C. I. Penders,	Nieuwstraat.
	L. van Hengel, A. S. zijne Ouders,	Oude Delft.
	E. U. van Hengel, O. I. A. Haverkorn van	
	Rijsewijk,	Oude Delft.
	P. H. van Hengst, O. I. A. Nortier,	Oude Delft. 62
	F. Herckenrath, A. S. Wolterbeek,	Voldersgracht.
61	J. A. Heuff, A. S. van Bueren,	Voorstraat.
	M. B. G. Koger-	
	waard, C. I. Wed. v. d. Pluim,	Flamingstraat.
	B. Hoogenboom, C. I. Vermeulen,	Kolk.
	M. Hocke Hoo-	
	genboom, A. S. Wed. Canne,	Noordeinde.

G. van Houten, c. l. Mev. Cluysenaer, *Voorstraat.*

~~J. P. B. Hoewijt~~, a. s. Kempers, *Vlaamingstraat.*

~~J. H. Huijgens~~, a. s. zijn Ouders, *'s Hage.*

I.

~~W. C. M. B. In-~~
geloouff, o. l. a. zijn Ouders, *'s Hage.*

J.

J. C. Jansen, SCHEEPSB. zijn Vader, *'s Hage.*

J. L. Jarman, c. a. Pijnappel, *Voorstraat.*

G. J. W. de Jongh, c. l. Wed. Breedvelt, *Oude Delft.*

J. de Jong, a. s. Meeuwissen, *Oude Kerk.*

~~A. Schram de~~ Wed. Graswin-
Jong, a. s. ckel, *Voorstraat.*

K.

~~S. J. J. Kam~~, a. s. van Oostrum, *Vrouwenregt.*

W. van Andringa
de Kempenaer, c. l. Berenback, *Oude Delft*

C. J. v. Kerkwijk, a. s. van Veen, *Korenmarkt,*

D. N. F. Kiehl, c. a. zijn Vader, *'s Hage.*

J. J. Kips, c. l. Duffels, *Markt.*

~~J. D. M. de Klerk~~, a. s. zijne Moeder, *Houttuinen*

J. Kluit, a. s. Munnik, *Nieuwstraat.*

A. W. F. Kock, c. l. de Groot, *Oude Delft.*

~~H. de Kock~~, a. s. zijn Ouders, *'s Hage.*

~~B. J. Kool~~, a. s. van Diesen, *Burgwal.*

R. L. Kroesen, o. l. a. zijne Ouders, *Oude Delft.*

~~J. B. de Kruijff~~, Haverkorn van
Rijsewijk, *Oude Delft.*

H. van der Kun, a. s. Koster v. Groos, *Korenmarkt.*

L.

J. F. van Laker-		
veld,	C. I. Olifiers,	Broërhuislaan.
A. van Lakerveld,	A. S. zijne Ouders,	Gasthuislaan. 62
J. Lange.	A. S.	's Hage.
P. Langerhui-		
zen, Lz.	C. I. van Alphen,	Binnenwatersloot.
O. A. Burnaby		
Lautier,	C. A. Roest,	Noordeinde. 62
H. F. Ledeboer,	C. A. Wed. Stennekes,	Korenmarkt. 62
H. G. Levert,	A. S. Weber,	Achterom.
A. Ligtfoot,	O. I. A. {	hun Ouders, Oude Delft. 62
K. W. H. Ligtfoot,	C. A. }	
W. Linn,	O. I. A. Hesse,	Noordeinde.
C. L. Loder, SCHEEPSB.	Fauël,	Papenstraat.
L. J. van Loenen,	A. S. Smit,	Korenmarkt.
H. G. Lorch,	A. S. Buddingh,	Oude Delft.

M.

H. A. van der	Wed. Graswin-	
Maaten,	A. S. ekel,	Choorstraat.
W. K. Mackay,	A. S. Kempers,	Vlamingstraat.
R. O. van Manen,	C. I. Schaap,	Korenmarkt.
R. W. Maidman,	O. I. A. Norrier,	Oude Delft. 62
W. F. P. Martens,	O. I. A. zijn vader,	's Hage.
Fred. Mayor,	C. A. Marinus,	Kolk.
J. W. P. te Me-		
chelen,	O. I. A. {	van der Seyp, Oude Delft.
H. L. Ch. te Me-		
chelen,	O. I. A. }	
E. P. E. v. Meeu-		
wen,	C. I. van Esseling,	Hypolitusbuurt. 62

J. W. F. J. Meins-		
ma,	C. A. Beek,	<i>de Geer.</i>
W. B. Mensing, SCHEEPSB.	Renken,	<i>Oude Langenaijk.</i>
H. T. F. Mensinga, O.I.A.		<i>'s Hage.</i>
D. V. Mentel,	C. A. Ouwerling,	<i>Noordeinde.</i>
P. Merkus,	C. I. van Leeuwen,	<i>Markt.</i>
D. W. v. d. Meulen,	A. S. Koster,	<i>Oude Delft.</i>
61 J. W. Middelburg,	O.I.A. zijne Ouders,	<i>Koornmarkt.</i>
A. J. Middelhoven,	C. A. Meeuwissen,	<i>Oude Delft.</i>
61 C. Middelkoop,	A. S. van Rijn,	<i>Voorstraat.</i>
R. O. Middelkoop,	A. S. Meeuwissen,	<i>Oude Kerk.</i>
C. W. P. Mieling,	C. I. zijn Ouders,	<i>'s Hage.</i>
J. B. L. Molen-		
broek,	C. I. zijn Ouders,	<i>'s Hage.</i>
B. Moors,	A. S. zijn Ouders,	<i>Oosteinde. 62</i>
J. C. v. d. Muelen,	A. S. zijne Moeder,	<i>Voorstraat.</i>
61 Z. W. Müllemeister,	O.I.A. Blommenstein,	<i>Oude Delft.</i>
J. A. Muller,	O.I.A. zijn Ouders,	<i>Oude Delft.</i>
61 E. L. Muller,	O.I.A. Blommenstein,	<i>Oude Delft.</i>
61 B. A. Wolterbeek		
Muller,	O.I.A. Muller,	<i>'s Hage.</i>
C. Muntendam,	O.I.A. Papet,	<i>Oosteinde.</i>
61 C. Muijsken,	A. S. Rogge,	<i>Oude Delft.</i>

N.

A. van der Gon		
Netscher,	C. A. {	
C. van der Gon	hun Ouders,	<i>Oude Delft.</i>
Netscher,	O.I.A. }	
C. van Nievelt,	A. S. zijne Moeder,	<i>Zuideinde.</i>

O.

- ~~61~~ A. L. H. Obreen, A. S. Deenik, Oude Delft.
 C. M. Ketting
 Olivier, C. A. Blisting, Koornmarkt. 62
~~61~~ H. J. Oosting, A. S. zijne Moeder, Oude Delft.
 J. A. J. Opmeer, A. S. 's Hage.
 N. A. V. Opper-
 mann, C. I. A. Roelofs, 's Hage. 62
 61 C. E. Ottenhoff, O. I. A. van Baerle, Oude Delft.

P.

- J. W. M. van der
 Palm, C. A. van Eersel, Oude Delft.
 A. J. Papet, O. I. A. zijne Moeder, Oosteinde.
 61 ~~P. v. d. Pauwert~~, A. S. zijn Ouders, Schiedam.
 J. P. Peereboom
 Voller, O. I. A. Harmsen, Oude Delft.
 61 ~~L. C. Pielat~~, O. I. A. l'Onzième, Pepersteeg.
 61 C. E. Perk, A. S. Wed. v. Diesen, Burgwal. 62
 61 ~~A. L. van Plet-~~
~~tenberg~~, A. S. Wed. v. Diesen, Burgwal.
 E. Pino, O. I. A. Van Wieringhen
 Borski, Choorstraat.
 61 ~~E. Pino~~, A. S. Wildschut, Korenmarkt.
 61 ~~D. van de Pol~~, A. S. Buddingh, Oude Delft.
 61 ~~J. E. L. Pool~~, A. S. Mev. Berkman, Binnenwatersloot.
 C. L. F. Post, C. I. zijn Ouders, 's Hage.
 61 ~~E. E. van Put-~~
~~ten~~, A. S. Hezius, Nieuwstraat. 62

R.

J. E. Slingervoet		
Ramondt,	A. S. Wellan,	Oude Delft.
G. P. A. Renaud,	A. S. zijn Ouders,	's Hage.
M. F. Reijnst,	C. A. Graamans,	Choorstraat. 62
A. E. H. Roëll,	SCHEEPSB. zijne Ouders,	's Hage.
61 J. C. W. de Ronde,	A. S. Sar,	Markt.
H. W. de Roos,	C. I. Lourang,	Turfmarkt. 62
J. H. L. A. von		
Rosenthal,	C. I. den Hengst,	Markt. 62
J. A. van Rossem,	C. I. Stillebroer,	Markt. 62
J. Rouppe van der		
Voort,	C. I.	62
L. J. H. Ruijs van		
Beerenbroek,	A. S. Wennemer,	Markt.

S.

61 A. Salmon,	O. I. A. van Noorden,	Markt.
61 L. van 't Sant,	A. S. zijne Ouders,	Markt.
J. Schaly,	C. I. van Driel,	Oude Delft.
F. R. Scherius,	C. I. Wed. Hennige,	Oude Delft. 62
F. P. Schlosser,	C. I. van den Berg,	Groote Markt.
C. F. M. H. Schneb-		
belie,	C. I. Vellekoop,	Voorstraat. 62
J. Schmelzer,	A. S. Kroesen.	Oude Delft.
G. F. W. von		
Schmidt auf Al-		
tenstadt,	O. I. A. zijne Moeder,	Oude Delft. 62
Th. J. Scholten,	A. S. Wed. Visser,	Kolk. 62
J. C. Schönstedt,	A. S. van Noorden,	Markt.

J. Menalda van		
Schouwenburg,	C. I. van der Valk,	Groote Markt.
G. L. Schultz,	C. A. Wilschut.	Korenmarkt. 62
G. F. A. Thoe		
Schwartzenberg		
en Hohenlands-		
berg,	A. S. Ahsman,	Voorstraat. 62
W. G. v. Sillevold.	A. S.	's Hagc.
Ph. W. v. d. Sleijden	C. I. Lammens,	Voldersgracht.
L. E. W. S. Sloet,	A. S. Blisting,	Korenmarkt.
C. A. W. Slood,	A. S. Harrewijn,	Noordeinde. 62
H. Smissaert,	C. A. Wigmans,	Oude Delft. 62
J. W. H. Smissaert,	C. A. Toole,	Markt. 62
61 R. A. J. Snethlage,	A. S. Buddingh,	Oude Delft.
J. W. A. v. Soest,	C. A. zijne Moeder,	Korenmarkt. 62
L. J. de Sonnaville,	A. S. Gussenhoven,	Wijnhaven.
61 R. H. J. Spanjaard,	A. S. Pepersteeg,	Nobel.
C. M. Sprenger,	A. S. Wed. Logger,	Oude Delft. 62
M. C. E. Stakman,	C. A. Swenck,	Oude Delft.
61 H. van Steeden,	A. S. Weber,	Achterom.
W. Steinmetz,	C. A. van den Berg,	Oude Delft.
C. F. M. Stock-		
hansen,	C. A. mej. Blommeustein	Oude Delft. 62
W. F. G. L. Surin-		
gar,	A. S. Foppe,	Voldersgracht
P. J. Swaving,	A. S. de Koning,	Geer. 62
P. C. Swemer,	A. S. Vellekoop,	Voorstraat. 62
61 M. Symons,	A. S. zijn Ouders,	Rotterdam.

T.

J. A. Tange,	O. I. A. zijn Ouders,	Oude Delft.
--------------	-----------------------	-------------

J. J. Tavenraat ,	A. S. Viruly ,	<i>Pepersteeg.</i>
J. M. Telders ,	C. I. Wed. Hennige ,	<i>Oude Delft.</i> 62
J. Thooft ,	R. S. Kempers ,	<i>Vlamingstraat.</i> 62
B. W. Tideman ,	SCHEEPSB. van Hattem ,	<i>Oude Delft.</i>

V.

K. J. P. Saaijmans		
Vader ,	A. S.	<i>Turfmarkt.</i>
P. H. J. Varke-		
visser ,	O.I.A. van Leeuwen ,	<i>Markt.</i>
C. van der Velde ,	A. S. zijn Ouders ,	<i>Rotterdam.</i>
J. van Velzen ,	A. S. Wed. Breetvelt ,	<i>Oude Delft.</i>
R. D. M. Verbeek ,	A. S. Graswinckel ,	<i>Choorstraat.</i>
E. A. van Vloten ,	C. A. Borski ,	<i>Choorstraat.</i>
W. G. Mulock v.		
d. Vlies ,	A. S. Frankamp ,	<i>Oude Delft.</i>
T. L. F. C. d. Vogel ,	C. A. Verdussen ,	<i>Turfmarkt.</i> 62
G. N. de Voogt, Jr. ,	A. S. Villaars ,	<i>Choorstraat.</i>
W. H. Vorstman ,	C. I. Dabertrand ,	<i>Burgwal.</i>
W. Voûte ,	C. A. Sar ,	<i>Groote Markt.</i> 62
H. G. J. G. Vries-		
man ,	O.I.A. Wed. Buijs ,	<i>Oude Delft.</i>
W. K. M. Vrolik ,	C. I. van Mierlo ,	<i>Wijnhaven.</i> 62

W.

J. H. J. van Wa-		
geningen ,	A. S. Paerels ,	<i>Camaretten.</i>
F. v. Wageningen ,	A. S. Wed. Molenaar ,	<i>Oude Delft.</i>
Ph. J. Waller ,	C. I. Wigmans ,	<i>Zuidwal.</i> 62
J. M. Wap ,	C. I. zijn Ouders ,	<i>Markt.</i>
P. M. Toe Water ,	O.I.A. Toe Water ,	<i>Korenmarkt.</i> 62

61 J. W. Welcker , A. S. van Embden,	<i>Binnenwatersloot.</i>
M. Westendorp , C. I. van Heumen,	<i>Oude Delft.</i>
J. A. C. Wiegel , A. S. / Hesse,	<i>Noordeinde.</i> 62
J. R. M. Wiegel , A. S.	
J. A. B. Wise-	
lius, Jr., O.I.A. van Essen,	<i>Korenmarkt.</i>
D. de Wit , O.I.A. Kroesen,	<i>Oude Delft.</i>
F. L. Wittenrood , C. A. Ahsman,	<i>Voorstraat.</i>
61 J. C. S. van Wou-	
denberg, A. S. Kroesen,	<i>Oude Delft.</i>
C. H. A. van der	
Wijk, C. A. } Schaap,	<i>Korenmarkt</i>
C. J. v. d. Wijk , C. I. }	62
F. C. A. Wijnaendt O.I.A. dames v. Moock,	<i>Voldersgracht.</i>

GEEN LEDEN VAN HET CORPS ZIJN:

D. Boeke ,	A. S. <i>Oude Delft</i> ,	Wed. Breetveld.
G. Faber ,	C. A. <i>Oude Delft</i> ,	Dames Hartz.

GEPROMOVEERDEN AAN EEN DER AKADEMIEN:

G. M. Blanken ,	<i>Binnenwatersloot</i> ,	
C. L. G. Bressler ,	<i>De Geer</i> ,	Bergman.
S. van Dissel , Jr. ,	<i>Voorstraat</i> ,	van Bueren ,
Dr. G. Greven .	<i>Rotterdammer Poort</i> ,	Wiegman.
Dr. J. D. Homan ,	<i>Flamingstraat</i> ,	van der Pluim.
Dr. A. Kist ,	<i>Voorstraat</i> ,	van der Meulen.
D. J. G. Kruijt ,	<i>Choorstraat</i> ,	Vetter.
K. J. van der Meer		
Mohr ,	<i>Hypolitusbuurt</i> ,	van Mierlo.
H. Visser ,	<i>Oude Delft</i> ,	van der Berg ,

N A A M L I J S T

van hen, die voor Ambtenaren 1e klasse aan deze
Akademie studeren.

J. H. Bergsma.	<i>Binnenwatersloot,</i>	Van Alphen.
A. E. R. Bousbuet.	<i>Korenmarkt,</i>	Van Tol.
D. J. R. Brants.	<i>Voorstraat.</i>	Van Ruijnen.
A. A. Buijskes.	<i>Voorstraat,</i>	Karis.
W. C. Star Busman.	<i>Papensteeg,</i>	Fauel.
H. J. Canter Visscher	<i>Groote markt,</i>	Kroes.
W. A. Engelbrecht.	<i>Oude Delft,</i>	zijn ouders.
J. P. Filz.	<i>Camoretten,</i>	Pijpers.
P. F. Fontein.	<i>Voorstraat,</i>	Zee.
P. H. Guije.	<i>Oude Delft,</i>	Berenbak.
L. P. Gips.	<i>Wijnhaven,</i>	Brouwer.
M. Haantjes.	<i>Korenmarkt,</i>	Koster van Groos.
H. C. Joorten.	<i>Groote markt,</i>	Sar.
J. van Kaathoven.	<i>Korenmarkt,</i>	van Tol.
J. H. E. Meesters.	<i>Camaretten,</i>	Pijpers.
W. J. C. van der Moore.	<i>Gedempte Burgwal,</i>	Oliviers.
C. A. Grandpré Molière.	<i>Voldersgracht,</i>	Nijenhuis.
J. J. Pfister.	<i>Camaretten,</i>	Pijpers.
J. Hulsthoof Pol.	<i>Voorstraat,</i>	
A. J. Redeker.	<i>Choorstraat,</i>	zijn moeder.
J. W. v. Rijkevorsel.	<i>Wijnhaven,</i>	Faes.
J. J. Schneither.	<i>Groo'e markt,</i>	Moone.
J. Steenhoff.	<i>Oude Delft,</i>	Ahsman.
J. H. Vernhout.	<i>Groote mar t,</i>	Te Meij.
W. F. de Vogel.		
A. J. Zeeman.	<i>Voorstraat,</i>	Van Rijn.

GETAL DER INGESCHREVENEN

OP DE ROLLEN

DEZER

A K A D E M I E.

Voor O.-I. Ambtenaren 1e klasse	35.
Voor O.-I. Ambtenaren 2e klasse	99.
Voor Algemeene Studie	89.
Voor Civiel Ingenieurs	49.
Voor Yk en Accijzen	3.
Voor Scheepsbouw	6.
Totaal	281.

Commissiën uit de Studenten.

BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING

VAN HET

STUDENTENCORPS

Senaat.

W. K. M. Vrolik, *Pres.*

J. Schalij, *Secr. v. h. J. B.*

J. M. Wap, *Secr. v. d. C.*

P. Merkus, *Pres. A. S.*

C. H. A. van der Wijck, *O. I. A.*

C. M. Ketting Olivier, } *Leden.*

J. W. H. Smissaert, }

Vaandeldrager.

O. A. Burnaby Lantier.

Commissie voor den Schouwburg.

P. Merkus.

C. H. A. van der Wijck.

Commissie tot Redactie van den Almanak voor 1862.

W. K. M. Vrolik, *Pres.*

J. M. Telders, *Secr.*

J. P. Havelaar, *Comm.*

W. Steinmetz.

Fr. J. Th. N. Beukman.

Maskerade-Commissie voor 1862.

P. Merkus, *Pres.*

J. M. Wap, *Secr.*

C. H. A. van der Wijck, *Vice-Pres.*

J. W. F. J. Meinsma.

J. H. L. A. van Rosenthal.

J. W. A. van Soest.

Feest-Commissie voor de Maskerade van 1862.

W. K. M. Vrolik, *Pres.*

P. Merkus, *Secr.*

C. H. A. van der Wijck.

F. L. F. E. de Vogel.

J. M. Wap.

R. E. d' Abo.

F. R. Scherius

BIJZONDERE COMMISSIËN.

Commissarissen van de Societeit

PHOENIX.

C. H. A. van der Wijck, *Pres.*

J. André de la Porte, *Secr.*

W. K. M. Vrolik.

P. Merkus.

M. F. Reijnsf.

F. R. Scherius.

Commissarissen van het Gymnastic-Gezelschap

ODIN.

F. L. F. E. de Vogel, *Pres.*

G. C. A. Halewijn, *Secr.*

Fred. Maijor.

F. R. Scherius.

G. L. Schultz.

Vaandeldrager.

L. J. H. Ruijs van Beerenbroek.

Schermmeeester.

Oosterhoff.

Gymnastie-meester.

Lange.

Muziekgezelschap.

APOLLO.

W. K. M. Vrolik, *Pres.*

J. W. A. van Soest, *Secr.*

P. Merkus.

R. E. d' Abo.

E. A. van Vloten.

Vaandeldrager.

G. L. Schultz.

Afdeeling Werkende Leden.

R. E. d' Abo., *Pres.*

P. Merkus, *Secr.*

G. L. Schultz.

Orchest-Directeur.

J. Boers. (*Eere-Lid.*)

Buks- en Pistoolgezelschap.

DILETTO ED ARME,

BESCHERMHEER.

Z. M. WILLEM III.

IIe AFDEELING

Buitengewoon Eerelid:

Z. K. H. DE PRINS VAN ORANJE.

BESTUUR.

F. L. F. E. de Vogel, *Pres.*

J. W. P. te Mechelen, *Secr.*

P. Merkus, *Comm.*

LIJST DER GEZELSCHAPPEN.

Nieuwere Letterkunde.

O. K. W.

P. Merkus, *Pres.*

E. P. J. van Meeuwen, *Secr.*

Oostersche Talen, Land- en Volkenkunde.

|| 99 ၁၁ မိ ၈၅ ၁၁

H. F. Ledeboer, *Pres.*

G. L. Schultz, *Secr.*

Bintang Malayoe.

H. L. C. te Mechelen, *Kepala.*

J. W. P. te Mechelen, *Djoeroe-Toelis.*

ملایو ————— ၁၅ ၁၁

C. M. F. Stockhausen, *Kepala.*

F. L. Wittenrood, *Djoeroe-Toelis.*

Gemengde Wetenschappen.

EXERCENDO.

J. J. Tavenrant, *Pres.*

J. Thooft, *Secr.*

F. C. Q. D.O. A. Burnahy Lautier, *Pres.*J. W. F. J. Meinsma, *Secr.**** D. O. G.**H. P. M. G. van der Kun, *Pres.*C. Storm Buysing, *Secr.**** MIMER.**J. L. Cluizenaer, *Pres.*G. A. Escher, *Secr.***Wis- Bouw- en Natuurkunde.***** VRIJE STUDIE,**J. P. Havelaar, *Pres.*A. J. van Pesch, *Secr.***Wis- en Natuurkunde.****SNELLIUS.**J. M. Telders, *Pres.*W. H. Vorstman, *Secr.***UTILITAS ET AMICITIA.**G. van Gelder, *Pres.*J. H. Cordes, *Secr.***Leesgezelschap.**P. Langerhuizen, *Pres.*J. H. Cordes, *Secr.*

W. H. Vorstman.

NB. De gezelschappen met * geteekend, zijn niet door den Senaat erkend.

Toonkunst.**HAYDN.**W. L. H. A. Harloff, *Secr.***Omgang tusschen Stadgenooten.****DAVENTRIA.**M. C. Stakman, *Voorzitter.*J. Menalda van Schouwenburg, *Schriever.***ARNHEMIA.**P. Merkus, *Pres.*C. H. A. van der Wijck, *Geheimschrijver.*J. André de la Porte, *Schatbewaarder.** **Zondags-Gezelschap.****LUCTOR ET EMERGO.**C. van Citters, *Pres.*C. M. Sprenger, *Geheimschrijver.*P. Swemer, *Comm.** **T. E. A.**W. C. J. Castens, *Pres.*W. Bédier de Prairie, *Secr.*C. Middelkoop, *Vice-Pres.** **Biergezelschap.****SOCIETEIT GAMBRINUS.****REGERING.**Constantijn I, *Grootvorst.*Petrus Cornelis, *Major Domus.*Joannes Egbertus, *Schrijver.*

PROMOTIEN.

In het jaar 1861

zijn aan deze Akademie gepromoveerd: tot O. I. Ambtenaren 1e klasse:

G. H. Blanken.
J. Bousquet.
W. K. van Dedem.
P. Deketh.
D. Koorders.
H. G. B. Nahuijs,
H. Semler.
F. C. Valck.
D. J. Wolterbeek.

tot O. I. Ambtenaren 2^e klasse:

F. J. H. L. d'Aulnis de Bourouill.
P. J. van Berckel.
E. L. Elias.
E. A. Engelbrecht.
F. J. G. Rutten.
N. F. H. van Slijpe.
A. Thesing.
H. J. Tydeman.
R. Wichers.

tot Civiel Ingenieurs:

B. A. A. Deenik.
A. K. P. F. R. van Hasselt.

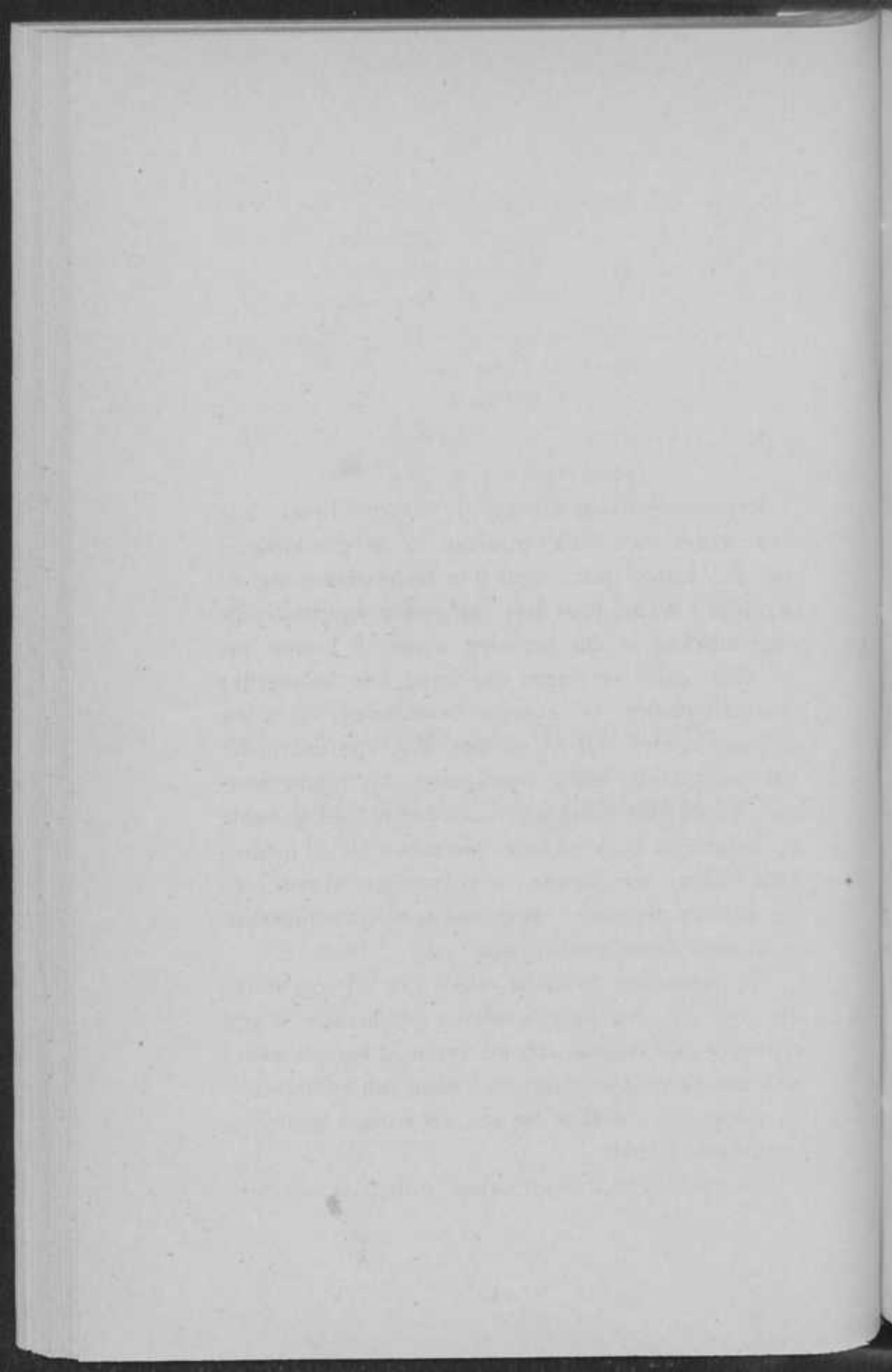
J. C. van Heukelom.
H. J. Hora Sicama.
W. H. Hubrecht.
D. N. Labrijn.
E. J. de Savornin Lohman.
P. Schenkenberg van Mierop.
R. Piekema.
J. H. Schorer van de Souburgen.
J. W. G. Stieneker.
J. C. Timmerhans van Abcoude.
B. H. W. F. Werndly.

bij het Ykwezen:

C. P. J. van den Berg.
P. Schenkenberg van Mierop.

GESCHIEDENIS
VAN HET
DELFTSCHE STUDENTENCORPS
EN DE
DELFTSCHE AKADEMIE.

(Vervolg van Sept 1860 tot Sept. 1861.)

Even aangenaam als het u, waarde Lezer, zijn kan weder een blik te slaan in de geschiedenis van het laatste jaar, door u in de Akademie-wereld afgelegd, is het voor ons van groote waarde eenige oogenblikken in dat verleden weder te keeren, om in dien snel vervlogen jaarkring alle belangrijke omstandigheden te kunnen verzamelen, en u die zaâmgevlochten aan te bieden. En, zoo daaronder ook soortgelijke feiten voorkomen, als reeds meermalen door onze voorgangers werden te boek gesteld, zij ontgingen evenwel onze aandacht niet; zij hebben toch telkens een nieuwe, eigenaardige waarde, en wij hechten daaraan te zeer, om ze hier onaangestipt te kunnen laten voorbijgaan.

Wij verzoeken u ons te volgen van het oogenblik, dat we, na een paar maanden gescheiden te zijn geweest, ons langzamerhand vereenigden om weder naauwer zaâm te knopen dien band van vriendschap en sympathie, welken we aan ons vroeger zamenzijn te danken hadden.

De vacantiemaanden waren ditmaal voor zeer

velen niet de tijd van vrijheid voor ligchaam en geest geweest, waaraan toch na een zoo langdurige, aanhoudende inspanning zulk een groote behoefte gevoeld wordt; maar de tijd, bestemd om door hard, voortdurend werken den uitslag te verbeteren der examina, die met Junij zoo ongunstig waren afgelopen. En, zoo wij elkander niet hadden vaarwel gezegd met dat gevoel van voldoening, dat zoo vurig gewenscht werd, het oogenblik van hereeniging had daardoor te meer waarde, en genotvol zou dat tijdstip geweest zijn, wanneer de eerste handdruk bij allen als hartelijken gelukwensch had kunnen dienen; maar velen zagen hun verwachtingen ook na deze dubbele krachtsinspanning den bodem ingeslagen; en dit was wel een treurige keerzijde van het aangename dier eerste Septemberdagen.

In den vorigen jaargang werd de vaststelling van overgangs-examina in September medegedeeld, en daarbij gewezen op de nadeelen, die onvermijdelijk uit dit besluit zouden voortvloeijen.

Tevens werd daarbij opgekomen tegen de bij de Junij-examina gevolgde redenering, waardoor alleen de *volgens de rapporten* uitstekend genoteerden in een hooger studiejaar werden toegelaten, en voor het overige aan allen het overgangs-examen werd opgelegd; en eindelijk deelde de Redactie daarin als treurige voorspelling haar gevoelen mede, dat de genomen maatregel nadeelig op de volgende studiën zou werken.

Wij vermeen en thans te moeten getuigen, dat zij

de gevolgen maar al te goed voorzag. De jongelui komen aan de Akademie terug, bezield met de beste voornemens; maar eenig toeval komt een storing brengen in het geregeld betoonen van hun ijver; zij begrijpen thans de gelegenheid verloren te hebben tot de uitverkorenen van Junij te behooren; en laten onwillekeurig de zaken loopen, met het oog op de September-examina en in de hoop in de vacantie het verzuimde te herstellen. De vacantiemaanden zijn dan helaas! dikwerf te kort om te kunnen nazien of bestuderen, wat te Delft in tien maanden met uitstekende hulpmiddelen wordt afgehandeld.

Wij hopen, dat deze meening door allen zal worden gedeeld; wij hebben in de resultaten der studiën van het laatste Akademiejaar de waarheid daarvan duidelijk bewezen gezien, en vertrouwen dan ook stellig, dat de genomen maatregel niet van blijvenden aard zal zijn.

Vele vrienden vonden wij niet weder. Wel moest bij een groot deel hunner het egoïsme zwijgen, daar zij gelukkig hun bestemming hadden bereikt; doch ook velen werden diep betreurd als ongelukkige slagtoffers van de zoo groote gebreken onzer inrigting.

Mogen de eersten in hun betrekkingen de verwezenlijking van hun illusiën vinden; en de laatsten in een anderen loopbaan gelukkiger resultaat bereiken, dan hun Delft opleverde! Mogen allen lang in onze vriendschappelijke herinnering leven!

Een groot aantal nieuwe leden werd bij de installatie, die op den 19^{den} October plaats had, aan ons corps toegevoegd; nader kennismaking en omgang bewezen, hoe we ons met regt in deze aanwinst konden verheugen; na de gebruikelijke installatie op den Doele werden de nieuwe Akademiebroeders in fakkeloptogt naar de Societeit geleid, waar zij hartelijk welkom werden geheeten en op een vrolijk feest met de studentenwereld kennis maakten.

Zonder verdere evenementen naderde de Kersvacantie; na een korte afwezigheid waren we weder teruggekeerd, en alles ging den ouden gang van zaken, toen onverwacht een omstandigheid plaats greep, die in den geheelen geest der jongelui een ernstige — doch gelukkig kortstondige — storing te weeg bragt. De Directeur had het noodzakelijk gevonden voor de orde en tot voorkoming van storing der colleges de deuren der Akademie van 9 tot 10 uur te sluiten, zoodat niemand 10 minuten na dien tijd mogt binnenkomen; in principe had deze maatregel gebillijkt moeten worden, wanneer het te laat komen soms aanleiding tot ongenoegen van de zijde van H.H. Docenten had gegeven: doch voor zooveel ons bekend, was zulks het geval nergens geweest. Eenige dagen later waren op een der colleges de jongelui bij herhaling zeer ontrouw opgekomen; de Directeur had hiervan kennis gekregen, en meende in het niet geregeld bijwonen van dit college een *verzet* tegen den genoemden

orde-maatregel te zien; kort daarop verscheen ZEd. op het college van een der andere Leeraren, en na een toespraak tot de jongelui, ontzegde hij hun *het bijwonen van alle colleges, tot zij excuus gevraagd zouden hebben voor het komplot, dat ZEd. hun ten laste legde onderling te hebben gesmeed.* Dat er onder hen een hevige gisting ontstond na deze bejegening, en vooral na de hevige woorden hun toegevoegd, is duidelijk. De aantijging van een feit, dat lijnrecht in strijd was met de gedragslijn, steeds door de jongelui gevolgd, en de omstandigheden waaronder de beschuldiging plaats had, maakten een ernstigen indruk; en bij schrijven van 12 Januarij rigtten zij zich tot den Senaat, om raad en bijstand te verzoeken in deze moeilijke zaak. Het corps werd in een algemeene vergadering bijeen-geroepen; de Directeur had voor den aanvang daarvan den Senaat bij zich ontboden, en medegedeeld, dat hij opheldering verlangde omtrent de bestaande grieven, die ZEd. zooveel mogelijk zou trachten uit den weg te ruimen.

Na een ernstig onderhoud overtuigde de Senaat den Directeur van het ongerijmde in den eisch van excuus vragen. De Ambtenaars werden weder *onvoorwaardelijk* tot de colleges toegelaten, en den volgenden morgen betuigde de Directeur, bij monde van den Hr. Burger, zijn leedwezen over het voor-gevallene.

Daarop werd in de Corpsvergadering besloten een Commissie te benoemen om die grieven te

onderzoeken en aan den Directeur mede te deelen; met algemeene stemmen werd de Senaat tot die functie geroepen; en, dat deze uitstekend aan de verwachting voldeed, bleek kort daarop, toen ook de overige bezwaren kwamen te vervallen, en wij ons dus konden verheugen in het kalm voorbijdrijven van dien wolk, welke* waarlijk gedreigd had hevig boven onze Akademie los te barsten.

Een vergadering van geheel andere strekking vereenigde de jongelui op den 23^{en} Januarij; aldaar werd hun herinnerd, dat het corps in 1862 het 4^e Lustrum van zijn bestaan zou vieren; dat het tot algemeen genoegen zijn 15jarig bestaan in een maskerade had herdacht, en dat de Senaat nu voorstelde ook ditmaal een dergelijk feest te geven; maar dat, om zulk een plan tot volvoering te kunnen brengen, de algemeene samenwerking der leden noodig was.

Dit voorstel werd in stemming gebragt en met bijna algemeene stemmen aangenomen; daarna werd tot benoeming eener maskerade-commissie overgegaan, en tot Leden hiervan benoemd de HH. Merkus, C. H. A. van der Wijck, Wap, van Rosenthal, Meinsma en van Soest. Eenigen tijd daarna, en wel den 21^{en} Mei bragt deze Commissie rapport uit over een zevental allerbelangrijkste onderwerpen, waarvan zij na naauwkeurig onderzoek haar adhesie moest schenken aan: Een historisch romantisch tafereel van de Hulde door Indië aan de Republiek gebragt in den persoon van Prins Maurits van

Nassau. Na het gunstig praeadvies van den Senaat werd dit plan onder luide toejuichingen met acclamatie aangenomen. Het verslag der Maskerade-commissie zag weinige dagen later het licht. Voorts werd besloten dat, om geen hindernis aan de studie in den weg te leggen, en omdat het seizoen zich daartoe gunstiger leent, de maskerade zal gehouden worden na afloop der eindexamina, waarschijnlijk in het begin van Julij 1862.

Maar aldus zijn we eenigzins vooruitgelopen en wenschten niet weder te moeten terugtreden om ons een tijd van zorg en kommer te herinneren bij de groote rampen, die ons land, maar vooral de provincie Gelderland, hadden getroffen. Zij hebben helaas! dezen winter te veel vermaardheid gekregen, dan dat het noodig zoude wezen daaromtrent in eenige bijzonderheden te treden; de geringe pogingen toch, door ieder in het werk gesteld, om iets tot leniging dier rampen aan te brengen, werden hier, als in ons geheele vaderland, als een ware behoefte maar ook als een duren pligt beschouwd. En we zouden dan ook hiervan geen bijzondere melding hebben gemaakt, als ze ons niet aanleiding hadden gegeven tot een aangename geheel eigenaardige ontmoeting. Toen we nog in het volle genoegen waren van het eerste gedeelte der Odinfesten, waarop we later zullen terugkomen, deelde een der Leden van het corps mede, dat Z. M. onze geëerbiedigde Koning den volgenden dag Delft zou passeren bij

het terugkeeren naar de Residentie; dientengevolge stelde hij voor, dat de jongelui zich aan het station zouden vereenigen, om aldaar Z. M. te begroeten.

Den volgenden morgen werd dit voorstel aan den President van het corps kenbaar gemaakt, nadat het door een daverend applaus was beantwoord geworden; deze riep onverwijld den Senaat bijeen, om te beraadslagen op welke wijze aan dit door eenigen geuit verlangen kon worden voldaan. In allerijl werden de noodige toebereidselen gemaakt; en met groote inspanning van krachten mogt het gelukken, nog bij tijds aan het station vereenigd te zijn. De meeste jongelui hadden van het plan kennis gekregen; allen hadden het vurig toegejuicht, en alzoo wachtte bijna het geheele corps, geschaard onder het Vaandel en de Banieren van Apollo en Odin, de komst van den beminden Vorst af, die zich in deze benarde oogenblikken als Vader van zijn volk had doen kennen, en daardoor den band van gehechtheid van het Nederlandsche volk aan het oude Stamhuis zoo zeer had toegeknoopt.

De Burgerlijke en Militaire Autoriteiten hadden zich eveneens aan het station vereenigd, en de Burgemeester, de Hr. Mr. van Kuijk, had met zijn gewone welwillendheid beloofd den President van het corps aan Z. M. voor te stellen, om aldus aan de jongelui de gelegenheid te geven tot het uitdrukken hunner gevoelens voor het beminde Huis van Oranje.

Het kortstondig oponthoud van Z. M. vrijdelde dit verlangen. Nadat de HH. van Kuijk en Keurenaer eenige woorden tot den Koning hadden gerigt, beantwoordde Z. M. onmiddellijk beider aanspraken, en oogenblikkelijk daarna werd de reis naar 's Gravenhage voortgezet. Zoo dit ons al eenigzins teleurstelde, het was daarentegen streelend en aangenaam de woorden van bijzondere welwillendheid te hooren, welke Z. M. over de Delftsche Akademie en de aldaar studerende jongelingschap uitsprak. In de daarop gehouden vergadering werd met algemeene stemmen besloten aan Z. M. een adres aan te bieden, en daarbij het leedwezen te betuigen over het ontbreken der gelegenheid om tijdens het koninklijk bezoek, eenige woorden tot Z. M. te rigten; en inderdaad, de behoefte om in dit oogenblik te toonen, hoe het corps levendig deelde in de bewondering, door het geheele Nederlandsche volk zoo luide te kennen gegeven, maakte het van groote waarde, dat deze ovatie der jongelui opgemerkt en goed begrepen werd. De dank ons hiervoor door den Directeur namens Z. M., maar vooral de vleijende letteren kort daarop van onzen Koninklijken Beschermheer, Prins Hendrik der Nederlanden ontvangen, gaven ons volle voldoening van deze handelingen.

Daarop naderde de Diës van het corps, die met een soirée musicale in den Doele werd gevierd; zoo ooit, dan voorzeker kon men over den afloop van dit feest tevreden zijn; de Delftsche schoonen

toonden in talrijke opkomst haar belangstelling in dezen dag; en toen zij ons verlaten hadden volgde een allergenoeglijkst feest, (*) dat nog te versch in 't geheugen ligt dan dat het noodig zoude zijn er verder over uit te weiden.

Na deze aangename en gelukkige herinneringen treedt thans eene te voorschijn, die helaas! een treurige en te vaak herhaalde bladzijde in de geschiedrollen der studentenwereld inneemt! Het corps had in September onder zijn Leden opgenomen den Hr. P. J. C. Dumoulin; een hevige tering maakte in eenige weken een einde aan zijn veelbelovend leven; hij was te kort in ons midden geweest om zich reeds bij allen bevriend te hebben gemaakt, doch bij zijn vrinden en vroegere Leermeesters was hij algemeen bemind en geacht, en met den diepsten weemoed bewezen wij onzen Akademiebroeder in den plegtigen funus de laatste eere. Het corps nam daarop den gebruikelijken rouw aan.

Het begin van Mei bragt het treurige bericht aan van de groote onheilen, die door hevige overstroomingen op Java in dat gedeelte onzer Bezittingen waren veroorzaakt geworden. Het denkbeeld die bevolking, in wier midden velen onzer zich een groot deel van het leven zullen bewegen, reeds nu van dienst te kunnen zijn, reeds nu te kunnen werkzaam

(*) Commissarissen voor dezen avond waren, de HH. van Meeuwen, Piekema, Reijst, Schultz, de Vogel en van der Voort.

wezen voor de overzeesche belangen, kwam als van zelve in de jongelui op; en om daartoe te geraken, werden de noodige stappen gedaan om in verbinding met eenige mannen van meer leeftijd, allen Indische Oud-Ambtenaren, een Loterij tot stand te brengen; de algemeene bijval, dien dit plan vond, en het groote nut, dat zij op deze wijze hebben kunnen stichten, zal hun zeker een ruime vergoeding zijn geweest voor de talrijke moeite en zorgen, die onafscheidelijk aan een zoo uitgebreide administratie verbonden zijn.

Verder ging de tijd tot aan de Vacantie ongemerkt en zonder belangrijke gebeurtenissen voorbij; de tijd der Senaatsverkiezingen naderde, en deze hadden op de gewone wijze plaats; en eindelijk kwamen ook de eindexamina, wier uitslag voor de Ingenieurs bijzonder gelukkig konde genoemd worden; maar die voor de Ambtenaren velen in hun wenschen teleurstelde! Het was evenzoo met de overgangs-examina; het September-examen bleef ook dit jaar behouden. En hiermede was het Akademiejaar ten einde gespoed, en werd Delft weder aan stille mijmering overgelaten.

Verscheidene veranderingen waren in omloop van het afgelopen jaar in de Akademie gebragt.

Vooreerst was bij Koninklijk Besluit bepaald, dat de jongelui, die voor den scheepsbouw studeren, den Ingenieurs-cursus te Delft zouden volgen; en dat besluit had de benoeming van den heer H. A.

van der Spek Obreen tot Leeraar in den scheepsbouw ten gevolge.

Voorts was in de maand November den heer M. Simon, Leeraar in de Waterbouwkunde, benoemd tot Ingenieur bij de Staatsspoorwegen. Zoo het vertrek van den heer Simon als een groot verlies moest worden beschouwd, wij hadden het voorregt diens plaats op een allezins waardige wijze te zien vervangen door den heer J. Lebret, Ingenieur van den Waterstaat en tijdelijk aan de Akademie gedetacheerd.

De benoeming van den heer Dr. C. H. C. Grinwis tot Leeraar in de Natuurkunde voldeed aan een lang gevoelde behoefte, daar het geven van college aan Ingenieurs en Ambtenaars voorzeker den Hoogleeraar Overduijn een al te zware taak oplegde.

Eveneens was de benoeming van den heer Morre, tot Leeraar in de Bouwkunde, regt aangenaam en welkom; daar de Civiele Bouwkunde tot dusverre tot de beelden der illusie behoorde, waarvan een klein weinig Aesthetica slechts een zeer oppervlakkig denkbeeld gaf; deze Leeraar zou echter eerst na de groote Vacantie zijne colleges openen.

Hiermede hebben we u in hoofdtrekken medegedeeld de belangrijkste feiten, die ons corps in het afgelopen jaar kenmerkten; thans moeten we nog een vlugtigen blik wijden aan de verschillende onderdeelen: de Akademische Inrigtingen.

De Phoenix verkeert steeds in bloeiende omstan-

digheden; een groot aantal nieuwe Leden geeft haar daartoe de beste waarborgen; behalve het besproken feest en eenige *Matinées* et *Soirées musicales* deden zich geene omstandigheden van bijzonder belang voor; alleen herinneren we ons, hoe het ingesteld *Billart-Concours* hier tot ieders genoegen afliep en eenige aangename avonden aan de Leden verschaft.

Even als de vorige jaren hield *Apollo* haar ouden roem met volle kracht staande; de concerten waren op denzelfden leest geschoeid als vorige jaren, en naar het algemeen genoegen der Leden; fraaije muziek-geschenken werden van de Leden en Eere-Leden van het Bestuur ontvangen.

Maar vooral treedt *Apollo* weêr dit jaar als een der geachtste gezelschappen te voorschijn door het prachtig concert, door haar gegeven op den 10^{en} Mei.

Toen de kreet van Java vernomen was om bijstand in de zware teisteringen door overstroomingen aangerigt, toen besloot *Apollo* aan die roepstem gehoor te geven; het concert, dat kort daarop plaats had, voldeed geheel aan de verwachting, dank de algemeene medewerking van de Delftsche familien, dank de krachtdadige hulp der Leden, maar vooral dank de ijverige bemoeijingen van het Bestuur!

Odin zag bij het vertrek van vele ijverige Leden een zeer groot aantal der nieuw aangekomen jongelui dat verlies vergoeden; en het *Assaut* bewees, dat hier met ambitie en animo gewerkt wordt en dat het ook dus dit Gezelschap op den duur wel zal gaan. Maar hier is het onze pligt een oogenblik

bij de plegtigheid stil te staan, die dat Assaut voorafging, en die zulk een groote rol speelt in de geschiedenis van het Gymnastie-Gezelschap. Odin herdacht in dit feest zijn twaalf en een halfjarig bestaan; de Delftsche schoonen hadden langen tijd voor dat tijdstip het plan gevormd aan genoemd gezelschap een blijvende herinnering aan dezen gedenkdag aan te bieden, en zeker had men nimmer gelukkiger keuze kunnen doen dan van een Banier, waarnaar Odin reeds zoo lang verlangend had uitgezien. Het plan kwam tot volvoering, en voor den aanvang van 't Assaut was het een treffend schouwspel, het Tooneel van den Doele gevuld te zien met een Commissie van de Delftsche Dames en de werkende Leden van Odin, terwijl de bekende Litterator en Dichter Dr. Wap, in de sierlijkste bewoordingen namens de Dames een toespraak hield tot de Leden van Odin, daarbij de oorzaken van het ontstaan van het Gezelschap herdacht, het nut van dergelijke inrigtingen duidelijk deed uitkomen en hiermede de vele bemoeijingen eindigde, welke hem het ten uitvoer brengen van het genoemde plan hadden veroorzaakt. De banier werd daarop den President van Odin door de jonge Dames zelfven overhandigd; waarna hij haar den innigen dank toebragt voor het fraaije geschenk, en voor het zoo hoog gewaardeerde bewijs van sympathie.

Na deze plegtigheid volgde het Assaut, dat geëindigd werd met een zeer goede tooneelvoorstelling door het Gezelschap van het Théâtre Français te

Amsterdam. Den volgenden avond werden deze feesten besloten met een groot Bal, dat even als de vorige avond onder de alleraangenaamste feesten van dezen winter kon gerangschikt worden.

Thans nog een woord over de gezelschappen van meer specialen aard, en daarbij over die inrigtingen, welke als bijzonder eigendom der studenten-wereld met zoo veel liefde en zorg behooren te worden onderhouden en opgekweekt.

Diletto ed Armo IIe Afdeeling bleef steeds aan de eischen van een goed Buksgezelschap voldoen.

Het Gezelschap Daventria verkeert in kwijnenden toestand, doch Arnhemia schijnt bij uitstek goed haar doel te bereiken in het naauw aan elkander verbinden der Akademiebroeders uit Gelderland's hoofdstad.

Het Leesgezelschap Minerva verkeert in bloeienden toestand; en stelt in zeer belangrijke werken de Lezers voortdurend op de hoogte van de nieuwe overwinningen op het veld der wetenschap.

Omtrent onze disputen kunnen wij niet onverdeeld gunstige mededeelingen doen; zoo werd in het begin van het Akademiejaar besloten tot de opheffing van Minerva, dat eenmaal bekend was als het eerste en best georganiseerde dispuut in ons midden; het droeg zijne bezittingen over aan een eeniger tijd te voren verrezen Gezelschap Snellius; kort daarop werd een 2de Wis- en Natuurkundig dispuut: Utilitas et Amicitia door den Senaat erkend; mogen deze beide voldoen aan de eischen van een goed dis-

punt, dat voorzeker op het gebied der strenge wetenschappen een ontzaggeijk groote waarde heeft.

O. K. W. bleef steeds in een klein aantal Leden bestaan; een uitbreiding hiervan zou zeer wenschelijk voor zijn bloei wezen.

Exercendo had zijn vroegere Leden langzamerhand zien verdwijnen; het daarop genomen besluit het geheel in nieuwe handen te doen overgaan, doet met regt veel goeds van dit gezelschap verwachten.

F. C. Q. D. verkeert bij voortduring in een zeer bloeienden toestand, en kenmerkt zich door de algemeene belangstelling der Leden.

De disputeren Woelang-Wenoelang en Bintang Melayoe — dit laatste in den loop van het jaar erkend — kunnen gerekend worden aan haar bestemming te voldoen.

En alzoo komen we na deze beschouwingen tot de conclusie, dat wij regt hebben tevreden te zijn over den toestand, waarin zich die gezelschappen bevinden, welke van zoo groote waarde zijn in de Akademiewereld, omdat zij aan de jongelui zelfstandige begrippen geven, hun lust tot onderzoek inboezemen, en hun de gelegenheid aanbieden aan hart en verstand wat meer fijne beschaving aan te brengen dan waartoe het geregeld houden van veelvuldige colleges en het afmattend werken voor examina aanleiding geeft; wij wenschen het corps geluk, dat het zoo vele Leden telt, die het nut dier dispuutgezelschappen inzien; en hopen, dat die

inrigtingen steeds meer en meer aan hare edele bestemming zullen beantwoorden!

En hiermede, waarde Lezer, zouden we kunnen eindigen en u hartelijk veel goeds toewenschen, tot we u weder hopen te zien om u alsdan aan te bieden, wat het nu ingetreden jaar ons zal hebben aangebragt. Maar ge zoudt toch waarschijnlijk niet geheel voldaan zijn, als we u hiermede vaarwel zeiden; en wij wenschen dan ook nog eenige oogenblikken met u de Akademie binnen te treden, eens te zien, wat we daar al veranderd vinden, en in hoeverre we ons over deze wijzigingen hebben te verheugen.

Hierboven maakten we gewag van eenige benoemingen, die waarlijk als een groote aanwinst voor de Akademie moeten worden beschouwd. In het Tweede Studiejaar A. S. zien we, dat de heer Cohen Stuart zijn college heeft overgedragen aan den heer Burger; dat deze laatste een zware taak op zich nam na zijn uitstekenden voorganger, en dat het algemeen betreurd werd dat ongesteldheid van den heer Stuart tot deze verandering had aanleiding gegeven, is zeker; maar evenzoo erkennen wij volgaarne, dat de heer Burger zich ook van deze taak op een waardige wijze kweet.

De jongelui hadden voor den aanvang van den cursus naauwelijks kennis gemaakt met den heer van Lakerveld, buitengewoon Leeraar in de Indische materialen en Bouwconstructiën; de aard van dat college geeft aanleiding tot een behandeling van

zeer practische zaken; maar het zou toch wel mogelijk zijn de voorstelling daarvan in een meer wetenschappelijk kleed te hullen, waardoor dit college naar het algemeen gevoelen veel aangenamer zoude zijn voor de jongelui, en de opkomst dus veel zoude winnen.

Het college in de Nederlandsche Taal en Letterkunde gegeven kunnen we ook niet onaangestipt voorbijgaan. Het 3de Studiejaar Ing. en O. Ambt. heeft wekelijks twee uur college, waarvan een wordt gewijd aan de Nederl. Letterkunde, het tweede aan....?

Een verklaring is moeilijk; maar alleen herinneren we ons, dat ieder maandelijks een onderwerp wordt opgegeven, waarover een stukje moet worden geschreven; op een volgend college wordt dit voorgelezen, vervolgens een Presentielijst gehouden en daarop het college gesloten; deze Presentielijst doet onwillekeurig aan een scherpe satyre op die treurige instelling denken. We zouden hierin gaarne een verandering zien gebragt; en wel te meer, omdat het college in de Ned. Letterkunde gegeven allerbelangrijkst was, en een uitbreiding hiervan als zeer nuttig en aangenaam kan worden aanbevolen.

Onze Akademiebroeder, de heer C. M. F. Stockhausen werd benoemd tot Buitengewoon Leeraar in de Laag-Maleische taal; het door hem gegeven college getuigt van grondige kennis en we betreuren het in het belang der Akademie, dat hij het einde zijner studien reeds zoo spoedig zal hebben bereikt.

Omtrent de overige colleges gaven onze voorgangers reeds vele, zeer gegronde beschouwingen; onze Akademie heeft het regt zich over het algemeen gelukkig te rekenen in de mannen, die zich aan het onderwijs wijden; en wanneer we opmerken, hoe zij zich ook in hun werkring in veel opzichten gebonden zien door het telkens afbreken der colleges door examina, responsies enz., waardoor aan alle vakken een zoo scherp geteekende grens wordt gebakend, dan is het onze pligt die mannen dubbel te waarderen.

Nog liggen ons helder voor den geest de woorden, waarmede onze voorgangers hun arbeid besloten:

Vrije studie, ziedaar het schemerende ideaal van velen! Mogt het spoedig tot ons komen!

Spoedig kwam het niet; wij wenschten thans te kunnen zeggen: laten we dankbaar zijn voor de verkrijging van die vurig verlangde vrijheid; maar we mogen en kunnen het niet.

Nog verkeert onze inrigting in den ouden toestand; voortdurend worden hier en elders, door Leeraren en studenten, de gebreken gevoeld, de wegneming daarvan gewenscht, en weder een jaar, een geheel jaar ging voorbij zonder dat we iets bespeurden van die zoo lang beloofde, maar vooral reeds sinds zoolang onmisbare reorganisatie; en het grieft ons innig hier te moeten nederschrijven, dat wij in dit opzicht niet zijn vooruitgegaan. Wel werd in den loop van het jaar het gerucht verbreid, dat

een Commissie was benoemd tot onderzoek en regeling, waarin zeer gunstig bekende namen voorkwamen; maar van hare werken kwam helaas! niets tot ons.

Neen, het was daarentegen met leedwezen, maar ook met verbazing, dat we in den loop van het jaar vernamen, dat bij den Gemeenteraad van Delft een aanschrijving was gekomen van het Ministerie van Binnenl. Zaken, om inlichtingen in te winnen aangaande de lokale mogelijkheid tot het bouwen van een zoogenaamd Indisch Hôtel, waarin de kweekelingen voor de dienst in Indië in hun beide eerste collegejaren zouden worden *verzorgd* of *verpleegd*! Toen in deze zaak door een Commissie uit genoemden Raad rapport werd uitgebragt, toen was het ons aangenaam te vernemen, dat de Leden van die Commissie zoo duidelijk hun afkeuring te kennen gaven in een plan, dat den doodslag zou geven óf aan de studie der ambtenaren in hun volgende studiejaren óf aan hun zelfstandigheid.

Zulk een gebouw brengt noodzakelijk mede, dat de jongelui zeer jeugdig aankomen; de geringe eischen van het admissie-examen worden even gemakkelijk op het 15^e als 16^e of 17^e jaar ingepompt; een strenge tucht maakt, dat zij geregeld alle avonden zitten te werken, of liever, dat zij geregeld t'huis zitten om, dag in dag uit in boeken verborgen, zich ongeschikt te maken ooit met een vluggen blik een zaak te kunnen overzien; ze worden gevormd tot blokkers, die ongelukkige slag-

offers van verkeerde opleiding, die vol ijver beginnen en als machines eindigen, welke goed werken, zoolang een geringe dienst daarvan gevergd wordt, maar die bij de minste buitengewone inspanning moeten te kort schieten.

Maar door dat werken en geregeld volgen der colleges gaan zij jaarlijks over in een volgend studiejaar. Zij komen nu op hun 17^e of 18^e jaar in de wereld, dat is op dien leeftijd, waarin de jongeling vol vuur naar vrijheid haakt, en de dagen reeds een paar jaar lang heeft geteld, om toch dagelijks te genieten in het vooruitzicht aan een genot, waaraan zijn karakter hem behoefte geeft, maar dat hij niet kent, zich niet voorstellen kan, en dat hem waarschijnlijk in zijn verderf storten zal. Of is het nog een onzekere zaak, of het bezit van volle vrijheid na aan schoolschen dwang te zijn gewend geweest, tot misbruik maken van die vrijheid leidt; of de kostscholen, waar jongens van 16 jaar als kinderen worden behandeld, ongunstigen invloed hebben op de ontwikkeling, op de moraliteit? Welnu, laat men dan te Delft den stand van zaken beoordeelen; toen van daar die overdreven, veront- rustende berigten uitgingen omtrent den moreelen toestand der jongelui, zal men toch wel in deze met ernstig onderzoek gehandeld hebben; welke resultaten leverde dat onderzoek op?

Wat zijn ze, die jongelingen, die den titel van Candidaat Ambtenaren verkregen hebben? Zij zijn de menschen, die na verloop van een paar jaar gewig-

tige betrekkingen moeten vervullen in gewesten, waar een zedelijk overwigt op de bevolking een hoofdvereischte is tot het bewaren van orde, en tot het naar behooren volbrengen der verschillende ambten, waarvoor de Ambtenaar wordt opgeleid. En zouden die Koloniën, wier bestuur in onze dagen zoo van alle zijden wordt gegispt, zouden zij zich veel goeds kunnen voorstellen van mannen, die nooit gelegenheid gehad hebben zelve te moeten handelen, die steeds eens anders denkbeelden als wet aannemen, en die, waar ze ooit geplaatst worden, geen bestaande misbruiken of gebreken, geen krenking van regten, geenerhande grieven kunnen herstellen of uit den weg ruimen, omdat de voorgangers die zaken onaangeroerd lieten voorbijgaan, en zij in de archieven geen directe voorschriften vinden tot de behandeling van dergelijke zaken.

En onderstel, dat die jongelingen meer energie bezitten dan men mag onderstellen na hun *cellulaire* vorming, wat dan? Dan zullen zij dubbel genieten bij hun intrede in de wereld; vol vuur zullen zij zich in de armen werpen van die verleiding, welke zoo kunstig haar netten weet te spannen om den jongeling te verstrikken; zij maken misbruik van den kostbaren schat, die aan hun handen werd toevertrouwd; en als zij de ware vrijheid zullen leeren kennen, dan zal hun geweten, hun hart, hun verstand hun toefluisteren: Ook gij hebt misbruik gemaakt van de vrijheid, die u het hoogste

geluk had kunnen aanbrengen; thans is uw lichaam, uw ziel geknakt, en kunt ge als waarschuwend voorbeeld alleen van nut zijn; een korten tijd kunt gij de Maatschappij middelmatig dienen, maar uw kracht, uw vermogens hebt gij een slag toegebracht, waarvan de gevolgen niet kunnen herstellen.

Wij weten het zeer goed, dat wij zelven, die dit schrijven, jeugdig zijn en ook onze harten voor vrijheid blaken, en als Nederlanders zijn we daar trotsch op; maar beschuldigt ons daarom niet, dat we ons hier door die zucht lieten meê slepen; neen, het is onze waarachtige overtuiging, dat de studie, zal ze mannen doen verrijzen, die aan ons vaderland zijn ouden rang zullen teruggeven, die bewijzen zullen op de hoogte der wetenschap te zijn, dat de studie alsdan vrij moet wezen van allen schoolschen dwang, van die verouderde begrippen van bekrompenheid, welke niet meer in onze dagen te huis behooren!

Wij leven toch, Goddank, niet in dien tijd, waarin nog zoo aan het oude gehecht wordt, dat men het niet durft wagen met open oogen de toekomst te gemoet te zien; ziet men in wetenschap en industrie, in alles om ons vooruitgang, waarvan is die ontwikkeling het gevolg? Het is daarvan dat langzamerhand de wetenschap niet het privaat eigendom van enkelen bleef, maar voor het geheele publiek toegankelijk werd; wrijving van

denkbeelden, verschillende wijzen van beschouwen gaven aanleiding tot zulk een vooruitgang; uit verschillende theoriën zag men zich van tijd tot tijd allerbelangrijkste toepassingen voordoen, die weder door velen gewijzigd en verbeterd, ons thans met bewondering op waarachtige kunstgewrochten doen staren als de schoone resultaten van een goed begrepen vrijheid.

En zoo is het ook in ons midden. U, gemoedelijken, die diep medelijdend een traan wegveegt, wanneer een uwer vrienden zijn doel niet bereikt door te bekrompen middelen — u achten we voor die humaniteit; maar vergeet niet, dat die middelmatigen in een minder geleerde loopbaan bruikbare menschen hadden kunnen zijn; dat daarentegen de Maatschappij mannen vordert, die op de hoogte zijn van hun tijd; dat de wetenschap thans op een standpunt staat, dat er diepe studie gevorderd wordt, om zich op de hoogte van eenig deel der geleerde wereld te stellen; en antwoordt ons dan, of die ongelukkigen niet de dupe zijn van een onverstandige eerste vorming. [Kazernering aan een wetenschappelijke inrigting staat alle moreele en zelfstandige vorming in den weg] Maar waarop beroepen zij zich die tegen vrije studie zijn aan de Delftsche Akademie? Is het onkunde? Is het onbekendheid met de studien te Delft of is het het gedwongen getrouw blijven aan politieke principes? Wij zeggen het en stellen ieder deze vraag: Behoort een inrigting tot

het Hooger Onderwijs, waar de kennis der Mechanica, Statica, Integraal-Rekening en Physica, hoofdvereischten zijn voor een eindexamen; verliezen zij die aanspraak op Hooger Onderwijs wanneer we daaraan toevoegen: Waterbouwkunde, Aesthetische Bouwkunde, Civiele Bouwkunde, Geodesie, Hoogere Stelkunst, Hoogere Meetkunst en Scheikunde?

Wij hebben wel tot dusverre niet het voorregt ons Onderwijs bij de wet geregeld te zien; maar we kennen de grenzen van het Lager Onderwijs; en zou dan nog de vraag duister blijven: behooren de genoemde vakken tot Hooger of Middelbaar Onderwijs? En daarbij allen, die ooit een stap hebben gezet op het gebied dier wetenschappen, ze zullen kunnen getuigen hoe genotvol het is, voort te werken als een der vakken ons eenmaal boeit; maar hoezeer dan ook vrijheid noodig is, om zoo diep in de zaken door te dringen, als wij verlangen om onze weetgierigheid bevredigd te zien; en waag het eens! werk eens eenige weken voor u zelven: ge betaalt uw vermetelheid met een jaar langer aan de Akademie te zijn; maar ook uw reputatie daalt heel wat met het toenemen uwer wetenschappelijke waarde; uw middelen worden als bekrompen beschouwd, omdat ge niet in vier jaar zult hebben afgestudeerd; wij overdrijven niets; wij spreken, zooals we het dagelijks om ons zien plaats hebben; en dan vragen we u thans: Moet niet de vrijheid ons — niet een schemerend — maar een schitterend verlicht ideaal zijn?

De studie van onze O. I. Ambtenaars omvat in hoofdtrekken de gronden der Oostersche Talen, de Indische Land- en Volkenkunde en het Mohammedaansch Regt. Men valt thans onze inrigting aan op grond, dat die beginselen van Javaansch en Maleisch niet tot het Hooger Onderwijs kunnen worden gebragt; maar waar is dan de gelegenheid de Oostersche Talen te leeren? wij vinden voor andere vertakkingen als het Hebreeuwsch e. a. dat onderwijs aan de Hoogescholen — maar ook daar geheel uitsluitend — weder; en niemand heeft ooit betwist of het onderwijs aan die vrije inrigtingen onder het Hoogere behoort te worden gerangschikt; wijs ons eveneens een andere bron tot leiddraad bij de studie van het Regt, van Volkenkunde, van Scheikunde in zoo uitgebreiden zin opgevat, en ge zult het ons moeten toegeven, dat het belang onzer Akademie vordert, dat ze vrij worde, opdat men in den aldaar gevormden Ambtenaar zal kunnen terugvinden: Zelfstandigheid, grondige kennis en liefde voor de gekozen loopbaan!

Thans een enkel woord tot opheldering. Bij de genoemde vakken komen alleen diegene voor, welke in behandeling zouden komen, als de eischen van het Admissie-examen eenigzins zwaarder waren gesteld; en alzoo in een behoefte, die zonder onderscheid door alle partijen wordt erkend, ware voorzien.

En we bekennen openhartig, dat het in dat lange wachten naar verbetering ons een ware troost is,

van tijd tot tijd zoo van verschillende zijden stemmen te hooren opgaan, die de vrijheid als eenig middel tot herstel beschouwen; de heer Keurenaer zal waarschijnlijk bij een verandering in dien stand van zaken een beduidenden invloed uitoefenen; en het ware in dezen bangen tijd van onzekerheid waarlijk te wenschen, dat ZEd. ons, na een tweejarig verblijf aan het hoofd der Akademie de gelegenheid had gegeven zijn principes te leeren kennen; inimmers het zoude een maatstaf geven tot de beoordeeling van den graad van zekerheid, waarmede men op het verkrijgen van vrijheid bij een reorganisatie zou kunnen staat maken. De heer Keurenaer echter sprak ons tot dusverre nergens toe, deed ons nimmer zijn gevoelens kennen, als bij een paar onbeduidende omstandigheden, die gelukkig niet als rigtsnoer van zijn principes kunnen aangenomen worden, en bij de invoering der September-examina, die wij hopen, dat spoedig zullen komen te vervallen. We stellen ons thans nog veel goeds voor van den man, die aan het hoofd onzer inrigting is geplaatst, en gronden dat vertrouwen op de overtuiging, dat de heer Keurenaer, zelf in zijn jeugd in de gelegenheid zijnde geweest de bezwaren te leeren kennen, welke zoo onafscheidelijk verbonden zijn aan alle beginselen van dwang en kazernering, met ons zal toestemmen, dat vrije studie niet het schitterend ideaal van velen, maar dat van allen behoort te zijn!

Die overtuiging geeft ons moed om nog kalm

en met geduld den tijd van verbetering af te wachten; vleijen wij ons niet dat oogenblik spoedig te zien naderen; de denkbeelden omtrent de Delftsche Akademie loopen nog zoo zeer uiteen, dat we bijna voor het oogenblik een hervorming zouden moeten vreezen; halve maatregelen toch in deze genomen zouden den toestand eerder ongunstiger maken dan dien verbeteren. Maar besluiten wij deze regelen met den vurigen wensch, dat het aan onze opvolgers gegeven mag zijn eenmaal hier neder te schrijven: dat de Akademie te Delft een plaats onder Nederlands vrije Hoogescholen inneemt.

En thans nog slechts een oogenblik! Wij hebben de geschiedenis van onzen laatsten Akademischen jaarkring naar onze opregte meening ter neder geschreven; wij zijn doordrongen van de groote behoefte aan een zachte beoordeeling en hopen die niet te vergeefs in te roepen. Wij vleijen ons, niemand door de taal der waarheid eenigermate onaangenaam te zijn geweest; ware zulks het geval, we zouden het levendig betreuren; en wel, omdat wij niets kunnen terugnemen van die denkbeelden, welke naar onze overtuiging noodzakelijk zijn voor den bloei en overeenkomstig de eer van onze Akademie en van ons Studentencorps.

Junij 1861.

DE REDACTIE.

MENGELWERK.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

From the first settlement of the colonies to the present time, the history of the United States has been a history of progress and development. The early years were marked by the struggle for independence and the establishment of a new government. The subsequent years have seen the growth of the nation, the expansion of its territory, and the development of its institutions.

The history of the United States is a story of the people who have lived on this continent. It is a story of their struggles, their triumphs, and their dreams. It is a story of the values that have shaped the nation and the principles that have guided its development. The history of the United States is a story of the human spirit and the power of the American dream.

The history of the United States is a story of the people who have lived on this continent. It is a story of their struggles, their triumphs, and their dreams. It is a story of the values that have shaped the nation and the principles that have guided its development. The history of the United States is a story of the human spirit and the power of the American dream.

The history of the United States is a story of the people who have lived on this continent. It is a story of their struggles, their triumphs, and their dreams. It is a story of the values that have shaped the nation and the principles that have guided its development. The history of the United States is a story of the human spirit and the power of the American dream.

The history of the United States is a story of the people who have lived on this continent. It is a story of their struggles, their triumphs, and their dreams. It is a story of the values that have shaped the nation and the principles that have guided its development. The history of the United States is a story of the human spirit and the power of the American dream.

The history of the United States is a story of the people who have lived on this continent. It is a story of their struggles, their triumphs, and their dreams. It is a story of the values that have shaped the nation and the principles that have guided its development. The history of the United States is a story of the human spirit and the power of the American dream.

DE ITALIAANSCH E VRIJHEIDSOORLOG.

Dáár ginds aan Tiber's boord weêrklinken vrijheidskreten!
Dáár schudt een magtig volk zijn wreede kluisters afl
En doet met luider stem aan gausch Europa weten,
Dat het de regten kent, die God den volken gaf.

Itaalje aarzelt niet — het zal de wereld toonen,
Dat het, hoe diep gegriefd, hoe smaad'lijk ook veracht,
Nu 't hoofd niet langer bukt, en dat zijn fiere zonen
Hun zwaard niet rusten doen, vóór alles is volbragt.

Tyrannen! ziet gij wel dat edel bloed dáár stroomen,
En hoort gij wel den vloek, die dond'rend op U daalt?
Den vloek der martelaars, dien kunt gij niet ontkomen:
De Vrijheid was uw schrik — maar Vrijheid zegepraalt!

En 't verre Nageslacht zal eens de namen noemen,
Onscheidbaar vastgehecht aan hun vrij volksbestaan!
Het zal met eeuw'gen dank, hun vrijheidsheld dan roemen:
De naam des dwingelands duidt dan verachting aan.

O waar een edel volk zich 't heilig regt tot krijger;
D'ondschendb're vrijheid kiest tot opgeheven vaân:
Moog dáár, al d'eeuwen door, een leeuw voor elken tijger,
Voor elken dwingeland, een Garibaldi staan!

B.

AFGESTORVENEN.

Als de dag is heengevloden,
en de stemmen van den nacht
D' afgematte ziel, die sluimert,
doen ontwaken, kalm en zacht.
Als het haardvuur brandt en knettert,
en zijn flikkerende gloed
Spichtige gedaanten op mijn
kamermuren dansen doet.
O! dan komen vaak de geesten
der gestorv'nen, voor mijn oog;
Die geliefden, die getrouwen
dalen neder van omhoog.
Hij, die jeugdig en vol geestkracht
strijdend leefde voor zijn doel,
Hij bezweek bij 't edel pogen
afgemat door 't aardsch gewoel.
Zij, de heiligen en zwakken,
zwaar belast met 't lijdens kruis,
Vouwden nog de bleeke handen,
gingen heen naar 't vaderhuis.
En met hen, dat schoone wezen,
dat ik liefhad in mijn jeugd,
Als een Engel toog zij henen
en smaakt ginds de reinste vreugd.

Nauwlijks hoorbaar komt zij binnen
 Als een bode uit hooger sfeer,
Vat mijn hand en zet zich zachtken
 naast mij op een stoel ter neêr,
En zij zit mij aan te staren
 met dat diep en teeder oog,
Als de sterren, die op aarde
 vriend'lijk neêrzien van omhoog.
Uit haar blikken en gebaren
 lees ik, wat zij zeggen wil;
Haar berispen en haar zeegnen
 hoor ik toch, al zwijgt zij stil.
O! hoe droevig ook en eenzaam,
 'k schep weêr vreugde en frisschen moed,
Want het denken aan haar leven
 en haar sterven is mij zoet.

πt.

TWEE MUZIK-AVONDEN.

Sie haben ordentliche Regeln darüber, aber für ein Genie, für einen Virtuosen ist das Alles viel zu abgeschmackt und langweilig.

C. T. A. HOFFMANN.

I.

't Is een treurige waarheid, dat er menschen zijn, die niet van muziek houden, die de edelste, de heiligste kunst een nutteloos tijdverlies noemen, ten minste voor mannen. De dames — 't is waar — leeren in het algemeen muziek, of neen, laat ik liever zeggen zij leeren in het algemeen walsen met een verschrikkelijke vlugheid opdreunen, en de opéra's waarvan zij de muziek, noch voelen, noch begrijpen, radbraken. Er zijn zeker veel uitzonderingen op dien noodlottigen regel, maar ik spreek in 't algemeen en met het volste recht kon Hildebrand zeggen: „'t Is al den duivel brille, maar gevoel... geen zier”

Doch ter zake. Ik wil u twee muzikavonden beschrijven, die ik kort na elkander bijwoonde; en hoewel 't een eenigzints afgezaagd sujet is, zoo zou ik u toch gaarne verhalen, hoe het daar toeging, te meer daar het geen kind van mijn brein is maar een ware historie.

Hoewel ik juist geen muzikus ben, durf ik toch te zeggen, dat ik een hartstogtelijk liefhebber van muziek ben, en daaraan had ik misschien een invitatie op een *muzikavondje* bij Mevrouw P. te R. te danken, die ik gaarne aannam. *De muzikavond* begon zoo als elke muzikavond behoort te beginnen met slappe thé, en een zeer intéressant discours over het dalen der metallieken; terwijl een weinig verder een hevige discussie werd gevoerd over het al of niet overgeven van Gaëta. Ik, ongelukkig slachtoffer, die naar een *muzikavond* was gegaan denkende daar muziek te hooren, meende dat het wel op zoude houden, als men begon te musiceren, en vroeg aan mijn buurvrouw, een lief blondinnetje, of zij ook musicienne was.

(Als fatsoenlijk man moet men wel zoo veel mogelijk fransche woorden gebruiken om te toonen dat men die taal ook magtig is; uit welken regel, gecombineerd met de vele Gallicismen, die ik mijn best zal doen over mijn verhaal uit te strooijen, de lezer hoop ik, zal opmaken, dat ik „aspireer tot je grootste ehie” te behooren.)

„Een weinig Mijnheer, ik adoreer de muziek,

maar de meesters zijn hier zoo slecht, éternellement exercices, men vordert nooit." Ik drukte natuurlijk de warme hoop uit, dat wij het genoeg zouden hebben iets van haar te hooren. Ach zij zong zoo weinig en dan voor een zoo groot auditoire; doch Mevr. P. had zoo geïnsisteerd, dat zij maar een paar kleinigheidjes van Schubert mede had gebragt. Ik kreeg bepaald respect voor haar, toen ze mij vertelde, dat die *kleinigheidjes* van Schubert, „Erlkönig” en „Das Ständchen” waren. 't Zijn twee van mijn lievelingsstukjes, en ik verheugde mij reeds ze door die „voir argentine” te hooren voordragen; te meer, daar het mij ergerde dat de conversatie over de metallieken zoo akelig lang duurde.

Eindelijk werden de lichten op de piano aangestoken, en op verzoek van Mevr. P., trad een heer naar het instrument, plaatste zich op het draaistoeltje, wierp met een echte kunstenaarsbeweging (precies als Wieniawski) zijn haar op zijn rug, en viel toen als een razende op de toetsen aan. Zijn uitval was zoo onverwacht en krachtig, dat de heeren van de metallieken van schrik vergaten waarover zij spraken; trouwens zonder scheepsroeper hadden zij elkander toch niet meer kunnen verstaan. Nadat hij zoo eenigen tijd den donder had voorgesteld, hoorde ik plotseling niets meer, en zoo ik zijn vingers niet had zien bewegen, zoude ik gedacht hebben, dat hij uit vermoeidheid in zwijm was ge-

vallen; dit was echter niet zoo; het was de plechtige kalmte der natuur na het onweder. Na eene stilte van eenige oogenblikken begon er plotseling weder een allerontzettendst fortissimo. Wat dat voorstelde weet ik op mijn woord niet en daarop weder dezelfde imposante stilte. De Heer des huizes, die niets meer hoorde, riep Brav... doch het woord bestierf op de lippen, want het geheele gezelschap zag hem met vertoornde blikken aan, en inderdaad, toen ik goed keek, zag ik de vingers van den gevoelvol-
 len toonkunstenaar nog over de toetsen huppelen, doch hoewel ik een zeer goed gehoor heb, hoorde ook ik niets meer. Eindelijk stond hij op! Iedereen was opgetogen: welk een gevoel, welk een kracht, o 't was heerlijk! hemelsch! Nu, krachtig vond ik het ook, maar hemelsch dat was wat kras, dacht ik. Toen ik vroeg welk stuk het was, en hoorde dat het „Les cloches du monastère” voorstelde, dacht ik: „Jongen je hebt toch een slecht muzikaal geheugen, dat stuk heb je wel vijftig maal gehoord en het altijd mooi gevonden, en zoo waar als ik eens hoop te trouwen, ik heb het niet herkend. De heer, die ons allen zoo *verrukt* had, ging weder zitten; droogde zijn gelaat met een babtisten zakdoek af, want hij zweette.... pardon dames, ik meen transpireerde schrikkelijk. sloeg de oogen naar boven en zeide in het eerste uur niets, ik dacht van vermoeidheid, doch ieder-

een zeide, dat hij nog in hooger sferen zweefde.

Nu was er een pause, die moest dienen om ons weder uit den hemel op de aarde te doen dalen en waarvan de heeren van de metallieken gebruik maakten om de nieuwejaars-rede van Napoléon te analyseren, terwijl de dames het zeer druk hadden over het al of niet gepaste voor haar om schaatsen te rijden. wat degenen, die het niet konden zeer afkeurden, terwijl zij, die er veel van hielden er volstrekt geen kwaad in zagen. Het is een wonderlijk natuurverschijnsel, dat ik dikwijls in de gelegenheid ben geweest op te merken, dat het al of niet kunnen schaatsenrijden niet de eenige oorzaak van dit verschil van smaak is. Er bestaat dikwijls en wel voornaamlijk een andere reden daarvoor? namelijk de schoonheid der respectievelijke voetjes en kuiten der aspirant schaatsenrijdsters. Doch genoeg hiervan; ik vrees dat, zoo ik doorging over dit teeder onderwerp, ik mij de wraak van de gansche schoone sekse op den hals zou halen, en (maar dit *entre-nous*) ik heb liever een standje met drie nachtwakers (ten minste te Delft) als met één der leden van dat zwakker geslacht.

Mijn blond buurmeisje, die zich met zulke nietigheden niet op scheen te houden, vroeg of ik te D.... de negende Symphonie van Beethoven had gehoord; en toen ik dit bevestigde, vroeg zij mij of ik die Symphonie niet boven alle be-

schrijving schoon vond. Schoon vond ik ze voorzeker doch ik moest nederig bekennen dat ik zulke muziek verscheiden malen moest hooren om ze te begrijpen en dat hoewel ik de Symphonie bewonderde, ik eenvoudiger stukken, die ik voelde, prefereerde.

„Hoe is 't mogelijk die sublime lutte tusschen „vreugde en wanhoop niet begrijpen en voelen. „Neen dan hield ik ook niet van muziek.”

Ik begon mij zelf te verachten.

Gelukkig zoude er weder een stuk uitgevoerd worden en kon ik mijn schaamte verbergen. Het was de duo uit Don Juan „Sei ohne Furcht mein Leben enz.” Een wonderlijke keus dacht ik, juist de verleidingsperiode uit te zoeken doch daar ik dien avond reeds zooveel bokken had geschoten, onderdrukte ik die gedachte en wyl de muziek er van schoon is, zette ik er mij toe eens goed te genieten.

De bewuste duo werd voorgedragen door een blonde heer met dito knevels en een heel lieve brunette, geaccompagneerd door een lief Zwitsers meisje. De blonde heer hief met een forsche stem zijn partij „Sei ohne Furcht mein Leben” aan, zoodat het mij voorkwam, dat iedereen er van moest beven en schrikken. Wel begon hij anderhalve maat te vroeg, doch de gouvernante herstelde het door anderhalve maat overteslaan en „tant bien que mal” ging het tot „Zwei Schritt ist 's nur von hier.” Intusschen keek hij allerver-

liefst naar Zerline, die er volstrekt niet boos uitzag, ja zij scheen het zelfs zoo'n charmante occupatie te vinden, dat toen de blonde heer een amoroso eindigde, zij uit die lieve bezigheid plotseling opschrikte, en wel twee toonen te hoog uitgalmde. „Nein, nein ich darf's nicht wagen,” hier hokte zij echter, want niettegenstaande al de verliefde blikken, die nog over en weêr vloegen, bemerkte zij toch dat zang en accompagnement bijster slecht harmonieerden. 't Beste was maar om een hoestbui te krijgen, en die was dan ook zoo hevig dat zij er van bloosde. Toen zij wat bedaarde vroeg de gouvernante „Voulez-vous qui je recommence Mademoiselle?” Comme vous voudrez, was 't antwoord en de blonde heer, die Zerline wilde verontschuldigen maar zich niet aan 't Fransch durfde wagen riep tamelijk hard: „Ik geloof dat Mejufvrouw een weinig uit de maat heeft gespeeld.” Arme gouvernante! gelukkig verstond zij geen Hollandsch. Zoo ging het door tot het laatste couplet dat zij te zamen zongen en dat een wonderlijk effect maakte, want niettegenstaande de oeillades schenen de blonde heer en de bruine dame toch weinig sympathie te hebben. Als de een met veel gevoel pianissimo zong, deed de andere door een geweldig fortissimo de ruiten rammelen, en een oogenblik later hoorde men een geluid veel gelijkende op een spoorwegfluitje, dat de blonde heer door een zacht gebrom ondersteunde. Toen 't geëindigd

was liet de dame haar zakdoek vallen en de cavalier boög zoo schielijk om hem op te rapen, dat ik hem reeds op zijn kniën meende te zien liggen, doch met een gracieuse beweging rigtte hij zich weder op, en daarbij kwamen zijn lippen zoo dicht bij een der kleine handen der dame voorbij, dat ik dacht... doch neen, ik wil u mijn gedachten niet meer vertellen, ik had dien avond reeds te veel gedacht.

Nu was de beurt aan mijn buurmeisje om haar *kleinigheidjes* van Schubert te doen hooren. Ik vond het een slecht voorteeken dat ze haar oogen den geheelen tijd voor zij begon, op een rozet van het plafond had gevestigd maar 't kon ook van verlegenheid komen, en de keuze van haar stukken prouveerde voor haar, ofschoon ik nog nooit van een dame heb gehoord, die sérénades brengt en haar galant „Mein Liebchen” noemt: Maar enfin ik heb wel heeren hooren zingen „O mon Fernand! tous les biens de la terre pour être à toi”, en zelf eens te V. een dame daarbij de oogen op haar vrij gezetten echtgenoot slaande hooren uitgalmen „Du schlankes Reh.” Altijd met de oogen ten hemel, hief zij *nur leise* aan: „Leise flehen” enz. Roerend, treffend, hartvermurwend, superdiaboliserend was haar gezang, een onmetelijke droefheid straalde er in door, als van een duifje die haar doffer verloren heeft of een student die geen geld meer heeft. Haar gezang kenmerkt zich door iets bijzonder slepends; zij

hield elke noot ruim viermaal zoo lang aan als de bedoeling van den componist was geweest, en daarbij anticipeerde zij verschrikkelijk; ja, vóór de ééne noot half was afgezongen hoorde men de volgende reeds aankomen. Ook had zij een bijzondere wijze om van de ééne noot tot de andere over te gaan: zij maakte er een soort van gamma tusschen in, en dat zoo zachtvloeiend, dat het mij voorkwam als een klomp boter waarin men hoogtens en laagtens zou hebben gemaakt.

Toen zij weder ging zitten omhelsde Mevr. P. haar, pinkte een ongeweende traan weg en zeide op een melancholijken toon „Chère Sydonie! welk een gevoel. O, gij hebt mij geheel van mijn stuk gebragt.” Sydonie sloeg nogmaals de oogen naar de rozet aan het plafond en keek als of zij zeer aangedaan was. En hoe of 't kwam weet ik niet, maar ik keek ook net als of ik akelig aangedaan was. De heeren van de Metalieken waren echter niet aangedaan, maar spraken over het lang uitblijven der brievenpost door den sneeuw. Hierna zong een heer het air uit de „Lucie de Lammermoor” „Tombes de mes aïeux” De man zong zuiver doch zonder een greintje gevoel; 't was precies een speeldoos die men op had gewonden en die nu affliep. Bovendien was het stuk hem veel te zwaar, en kneep hij soms zijn hooge toonen erbarmelijk. Verder volgden nog eenige zangers, zangeressen en pianisten, en hoe langer zoo meer kwam ik tot de overtuiging, dat ik noch muzikaal

gevpel, noch muzijkaal gehoor, noch muzikalen smaak, enfin volstrekt niets muzijkaals had; want na ieder gezongen of afgespeeld stuk werd er ge-aplaudiseerd, en na ieder stuk had ik meer lust om te gaan slapen. — Eindelijk had niemand meer lust om te zingen of te spelen en Mevr. P. wendde zich dus tot de gouvernante en zeide: „Chantes donc un peu Mademoiselle” Het arme meisje tegen wie niemand nog gesproken had stond op, ging naar de piano en zong eenige van die eenvoudige Zwitsersche volksliederen die men niet zonder wezentlijke aandoening kan hooren. Haar stem had weinig uitgebreidheid, doch was helder en buigzaam, en men kon het hooren dat niet alleen de mond woorden en klanken voortbragt, maar dat die woorden en toonen diep uit het hart opwelden. Niemand dacht er zelfs aan om de bladen van haar muzijk om te slaan en niettegenstaande een geindigneerden blik van mijn gastvrouw stond ik op om haar die dienst te bewijzen. Toen lezer, heb ik zonder muzijkaal gevoel, gehoor of smaak, toch waarlijk genoten; al sloeg zij de oogen niet naar het plafond als Mejufvrouw Sydonie; al keek zij niet zoo verliefd als de brunette, al galmde zij niet als de blonde heer. Zij was, ik zou bijna zeggen gelukkig, niet mooi, anders zoudt ge nog zeggen dat ik verliefd was en dáár had het niets van, maar toch toen ik daar naast haar op de pianio leunde, vergat ik alles tot zelfs mijn blond buurmeisje

in kluis. Die melodieuze, eenvoudige liederen verplaatsten mij in Zwitserland, ik meende haar trotsche Gletschers in de avondzon te zien schitteren, ik verbeelde mij zacht over het schoone meer von Thun te glijden, ik dacht in de verte het alphoorn te hooren klinken en in de verte de boerinnen van het melken terug komende „rang des vâches” te hooren zingen. O! ik genoot toen voor den geheelen avond: eensklaps werd mijn zaligheid verstoord, door de stem van Mevrouw P. die droogweg zeide „Assez Mademoiselle.” Ik keek naar de gouvernante, er glinsterden tranen in haar oogen; ook zij had zich in haar lieve Zwitserland verplaatst, ze had misschien aan haar verre dierbare betrekkingen, aan de heerlijke bergen bij haar geboortestad gedacht; en na zulk een droom zulk een ontwaken!

De conversatie was intusschen lustig doorgaan; een gouvernante volks-deuntjes hooren zingen, kon men alle dagen en het was niet de moeite waard daarvoor een allerintéressante conversatie over een nieuwen hoed van Mevrouw X. te staken. Met eenige hartelijk gemeende woorden dankte ik de gouvernante voor het genoegen dat zij mij had verschaft, en ik kreeg een dankbaren blik terug; men had haar in ons voorkomende Holland misseken nog nimmer voor haar zingen bedankt. Une gouvernante, allons donc, on les paye, ça suffit. Toen ik weder ging

zitten trok Mejufvrouw Sydonie haar neusje op, lachte eenigzins spottend en mompelde iets van „penchant voor gouvernantes.” Daar ik een bijzonderen afkeer van opgetrokken neusjes heb, begon ik subiet met den naast mij zittenden heer een zeer geleerd gesprek over de nieuwe spoorweglijnen. maakte kort daarop mijn compliment voor de dames en liep als een haas naar huis, waar ik nog lang over dien muzikavond soesle.

II.

De drie maandelijksche examina waren achter den rug, en na drie maanden werken was ik blijde eenige rust te krijgen en mijn familie weder te zien; vooral 's winters ben ik gaarne en familie. Ze zijn zoo gezellig die lange avonden om de theetafel bij den haard, en ik ken niets aangename's dan wanneer er 's avonds eenige vriendinnen van mijn zuster zijn, en er muziek gemaakt wordt.

Zoo ik mij wel herinner was het de tweede avond na mijn terugkomst te huis, dat er onder de thee, twee van die bewuste vriendinnen binnen-traden (laat ik ze maar Helena en Mina noemen). Bovendien was er nog een nichtje Jacoba gelo-geerd voor de Paaschdagen, en was een van mijn vrienden Henry 's ochtends gekomen om een paar

dagen te blijven. Volgens mijn goede gewoonte (mijn zuster noemt het een slechte) bragt ik de conversatie zoo spoedig mogelijk op muziek, en begon alleraangenaamst te zaniken om vriend en vriendinnen aan 't musiceren te krijgen; wat mij na eenige moeite gelukte.

Daar rees de vraag: wie zou beginnen?

Ik heb opgemerkt, dat er altijd liefhebbers genoeg zijn om de tweede en derde enz. te zijn, maar te beginnen daar schijnt een groote courage toe te behooren. Na veel tegenstribbelen ging Mina eindelijk naar de piano en speelde.... Goede Hemel, dacht ik (ik geloof zelfs, dat ik zachtjes vloekte,) dat stuk schijnt schrikkelijk in de mode te zijn, dat speelde immers die Mijnheer à la Winiauwski ook. — Maar welk een onderscheid! Ik hoorde noch den donder, noch de plegtige stilte der natuur, niets van dat alles; maar daarentegen een allereenvoudigst spel, zonder kunstwerk of *Jongleries*, maar met een waar en innig gevoel uitgevoerd. — Men kon hooren dat zij niet speelde om effect te maken, om te *brilleren*; maar zoo als haar eigen gevoel en haar zuiveren smaak het haar ingaven. — Ik behoefde nu niet mijn oogen digt te stoppen en dan te zien of haar vingers zich nog bewogen om te weten dat zij nog speelde; o! neen, maar ik genoot in stilte; en 't was of de heilige, kalme rust van het klooster ons allen beving.

Toen 't stuk geëindigd was, vertelde ik haar,

hoe ik datzelfde stuk, eenige weken geleden, op een muzikavond had gehoord, en hoe het daar gespeeld werd. — Mina kreeg een kleur, en zeide: „dat zij het niet mooi vond, dat ik haar uitlachte, zij had toch haar best gedaan.” — Ik verzekerde haar dat ik, van zulk een allerliefst vriendinnetje als zij was, ook niet anders dan allerliefste muziek had verwacht, en dat het mij niets tegen was gevallen.

Henry, die blaadjes gekeerd had, keek mij leelijk aan. — Daar er nu geen pauze noodig was, om van den Hemel op de aarde terug te komen, en om over Napoleon III te spreken, begon mijn nichtje Jacoba spoedig: „Pluie de Perles.” Ik stond op om de bladen om te slaan, en daar ik naast Mina had gezeten, fluisterde ik Henry, in 't oor: „Ga maar op mijn plaats zitten.” „Omdat gij naast Helena wilt zitten,” beet hij mij nijdig toe. Dat argument kwam mij zoo krachtig voor, dat ik precies deed als of ik het niet hoorde, en mijn weg naar de piano vervolgde. Mijn vriend Henry, nam onder voorwendsel van iets aan mijn vader te zeggen, mijn plaats naast Mina in.

Wat mijn nichtje aangaat, zij is waarlijk van een buitengewone *force* op de piano; zij heeft een uitmuntend zuiver gehoor, en niemand accompagneert beter dan zij. — Nooit, al speelt zij een stuk *a prima vista*, heb ik van haar een valsche noot gehoord; en geen *métronôme*

blijft beter in den maat dan zij. Maar gevoel dat houdt juist niet over. Het stuk dat zij gekozen had, deed echter haar talent goed uitkomen 't Was een ware *pluie de perles*. Helder, zuiver, scherp, afstekend, was elke noot: 't was als of millioenen lichten door kristallen prismata werden teruggekaatst; en toen ik, nadat het geëindigd was, tot bedankje een tik om mijn ooren kreeg, (zij heeft kleine, blanke, mooie handjes) meende ik, dat door een electrisch effect al die parels en lichtjes door mijn hersens dansten. De muziek van mijn nichtje Jacoba heeft zeer verschillende uitwerkingen op mij; als ik na den eten mijn cigar rook, en een werk van *James* lees, dan doet het mij een onbeschrijfelijk groot genoegen, als zij wat wil spelen, (want zij wil dikwijls *niet*), maar als ik des avonds eens wat melancholiek gestemd ben, dan hoor ik liever iemand met wat minder talent, maar met wat meer gevoel. — Om alles in één woord te zeggen, zulk een spel streelt mijn gehoor en windt mijn verbeelding op; maar het spreekt niet tot het hart, het frappeert en doet genoegen, doch het wekt slechts een voorbijgaand gevoel op; het dringt niet door.

Ik nam nu Henry's plaats in en daar gij, waarde lezer, er volstrekt niets mede te maken hebt, waarover ik met mijn buurvrouw sprak, zoo zal ik u maar liever verhalen hoe mijn vriend: „*Gut Nacht, fahrwohl*” zong. Henry heeft een

goede stem en een perfect gehoor, maar daarbij een kapitaal gebrek: hij kan zelfs geen enkele noot lezen, en daar hij nog al koppig is. (*hij* noemt het standvastig) zoo is er niets ter wereld, dat hem zou kunnen overhalen om muzikles te nemen.

't Is waarlijk, om in een wanhopig oogenblik, alle menschen naar de Mokerheide te wenschen. Die noch stem, noch gehoor, noch gevoel heeft, leert muziek als een razende; en de gelukkigen, die de natuur in dat opzigt alles schonk, verzetten zich tegen goeden raad en tegen hun eigen neiging; zij *willen* geen muziek leeren.

Wanneer men in iemand talent ontdekt, hetzij voor talen, hetzij voor wiskunde, hetzij voor iets anders, dan wordt zijn opvoeding zóó geleid, dat hij het meest mogelijke voordeel van zijn talent kan trekken; en alleen de muziek, die toch even goed een talent is, als een ander, wordt hiervan uitgesloten. Het zoude zeker niet goed zijn, zoo iedereen, die een goeden aanleg voor muziek had, zich *alleen* daaraan wijdde; maar niemand ter wereld heeft het toch zoo druk, dat hij niet nu en dan, eens een verloren uurtje zou kunnen vinden, om de muziek te beoefenen. Geen talent is er dat meer genoegen geeft, en na den arbeid meer ontspant.... en ik geef aan alle ouders en voogden (geijkte term) in bedenking, of het niet beter ware dat hun zonen die uren aan muziek besteedden, dan ze te passeren met hon-

derdmaal langs hetzelfde huis te loopen, en schrikkelijk verliefd in te kijken, om met het voorwerp van hun romaneske, poetische, overdreven *hartslogt* (zoo noemen zij het) eenige alles ontzettende gepassioneerde blikken te wisselen?

Maar ik dwaal weder af, revenons à nos moutons. — Henry dan zong, en zong waarlijk goed; doch daar hij wel gewoon was om op studentenpartijtjes te zingen, maar niet om geaccompagneerd te worden, zoo zong hij barbaarsch uit den maat, en kon het, bij sommige passages, niet eens worden met het accompagnement van mijn nichtje Jacoba. — Er kwam echter nog iets bij. — Hij zingt namelijk een *eerste bas*, die des noods voor 2de *tenor* zou kunnen doorgaan, doch heeft daarbij depretentie, die hij met velen, in hetzelfde geval verkeerende, deelt, de partijen voor eersten tenor te zingen, hetgeen hem noodzaakt, om voor de hooge noten, zijn fausset te gebruiken, wat juist geen zeer gunstig effect maakt. Daar echter in dat air weinig hooge passages voorkomen, en zijn stem, zoo als ik gezegd heb, helder en krachtig is, liep alles goed af.

Met een sentimenteelen blik op Mina, ging hij weêr zitten, kuchte en vertelde toen dat hij zoo erg verkouden was, om daardoor een complimentje op te visschen, dat hem dan ook met een milde hand werd toegedeeld.

En nu, *pour la bonne bouche* zal ik u nog verhalen hoe Helena zong. Zij had de gelukkige gave om altijd stukjes uit te zoeken, die zoo eenvoudig mogelijk zijn, en daarbij, de tegenwoordig zeldzame, deugd om haar zang zelf te accompanieren. Ditmaal had zij het lieve: „*Die Thräne*” uitgekozen, en helder, als een zilver klokje klonk haar stem, terwijl in haar zang een „sehnsucht” doorstraalde, die, tegen wil en dank, melancholiek stemde.

Hoe oneindig liever hoor ik zulk een eenvoudig lied, maar met een heldere, gevoelvolle stem voorgedragen, dan al de *roulades* en *trillers*, die men op onze concerten hoort, van zangeressen, met op *i* eindigende namen, waarbij men dan nog wel gratis het genot heeft, dat alle present zijnde leden van het schoone geslacht, onder de muziek doorkakelen dat het een lust is om aan te hooren. Door Helena's zingen geheel ontroerd, vergat ik om bijtijds het blad om te slaan; en kwam met schrik weder tot mijn *positice*, toen zij het zelf deed, waardoor het genoeg om het laatste gedeelte te hooren, ook grootendeels voor mij verloren ging.

Toen de laatste toonen wegstierven, had ik haar van verrukking bijna om den hals gevlogen, gelukkig echter bedacht ik mij bij tijds, en bepaalde mij met haar muziek op te rollen. Veel moest ik nog hooren over galanterie, om bij de piano te staan en niet eens de bladen om te

slaan; vooral mijn vriend Henry had veel daarop aan te merken.

Zoo ik u nu niet gezegd heb, lezer, hoe of mijn zuster en Uw onderdanige dienaar hun verpligte bijdragen leverden, is het, omdat de geheele wereld er tegen op zou komen zoo ik zeide, „dat het mooi was.” en hoewel ik, wel geloof dat iedereen het leelijk vond, zoo moet gij mij toch toestemmen, dat het wat hard zoude zijn, om dit zelf te moeten zeggen.

Nadat wij nu den avond verder zeer genoegelijk en gezellig doorgebracht hadden, en wij de beide vriendinnen te huis gebracht hadden zaten wij nog lang over muziek te praten, en toen wij naar bed gingen, maakte Henry mij de *onverwachte* confidence, dat hij Mina waarachtig wel aardig vond.

AIRAM.

THEE-VISITE.

Pa en Ma (hoe heel toevallig!)
Moesten beï hun kamer houden,
Want ze waren erg verkonden.
't Dochtertje was heel liefstallig.

Spoedig zaten we in 't prieeltje
Thee te drinken, zeer gezellig.
Mooi was Leentje, dat is stellig;
'k Dacht: mijn hart, pas op! ze steelt je!

Maar, terwijl 'k verliefd van zinnen
Al haar thee zat op te drinken,
Hoorden wij de huisschel klinken,
En haar neef Constant trad binnen.

Neefje was een eenig zoontje,
Had enorme bakkebaarden,
Eigen rijtuig, eigen paarden,
Dus een „minnenswaard" persoontje.

In het Westen daalde Phoebus
Blozend achter 't denneboschje;
'k Zag 't weërkaatsen van zijn blosje
Op de porceleinen theebus.

Schoon voorwaar! Doch meer betoovring
Had de kleur op Leentjes wangen
Zegevlagen, uitgehangen
Ligt ter eer van haar verovring.

Wij bewonderden die vlagjes,
De oogjes, vol van liefdevonkjes,
Zoete wenkjes, Englelonkjes,
't Mondje met zijn lieve lachjes.

Hoe graciens, hoe lief, hoe aardig
Nam zij schoteltjes en kopjes
Met haar fijne vingertopjes,
Rozeknopjes, Venus waardig.

Gaarne had ik haar mijn hartje
Aangeboden op mijn knieën;
Maar — we waren met ons drieën,
En ook neeflief kreeg zijn partje.

Dat het kind zoo onpartijdig
Al die hemelzoete weelde
Tusschen neef en mij verdeelde,
Maakte ons beiden stroef en nijdig.

Want we merkten dat die blikken,
En die lachjes, en die lonken
Dienden om ons hart te ontvonken,
En ons *beiden* te verstrikken.

Och, dat allerliefste Leentje
Dacht misschien wel bij het scheiden:
Vriendjes! heb ik u niet beiden,
Dan toch hoogstwaarschijnlijk ééntje!

DE KUSHANDEL.

OF: DE VIER TIJDPERKEN VAN DE VROUW.

Vrij vertaald naar Langbein.

Een herderin schoon en bemind,
Had wel wat *te veel* handelslust;
Ja, twintig schapen gaf Amint,
Toen hij voor 't eerst haar had gekust

Vijf jaren zijn er slechts vervlogen,
En reeds is 't kussen minder duur!
Hij kreeg voor één schaap ongelogen,
Reeds twintig kussen toen in 't uur.

Haar handel ging weidra ten grond;
Ten laatste moest zij 't zelfs beleven,
Dat voor slechts één kus op haar mond,
Zij al zijn schapen weêr moest geven.

Ja, eindelijk bood zij voor een zoen,
Hem al haar kudden en haar honden;
Maar Amint had Daphné reeds toen
Veel beter naar zijn smaak gevonden.

EEN ENGAGEMENT.

HOOFDSTUK I

Wachtende personen.

De familie Koens zit thee te drinken. Dit op zichzelf is niets ongewoons, het gebeurt elken dag. Maar — het geschiedt niet iederen dag in de voorkamer, dat heiligdom, dat alleen bij plegtige gelegenheden mag betreden worden; niet elken dag wordt het kostelijk servies gebruikt, dat Mevrouw geërfd heeft van een oom, die zijn leven in Indië had gesleten; en op eens was overgekomen, om in het Vaderland te sterven. Er is dus blijkbaar iets gewigtigs op til: ook het toilet van Mevrouw en van Marie verraaft dat. Uit het ongeduld van de eerste, die ieder oogenblik in het spionnetje gluurft, maken wij op, dat er een gast verwacht wordt. Wie die is, zullen wij nader zien; maar laat ons eerst kennis maken met de personen, die hier bij elkaar zijn.

Papa Koens is notaris te Veldwijk, een flink

dorp in Gelderland. Hij heeft zich in de twintig jaar, dat hij dien post waarneemt, een aardig kapitaaltje verworven, en leidt dan ook een vrij gemakkelijk leven. Sommigen beweren, dat hij al zijn geld niet met actes en testamenten verdiend heeft, maar dat Mevrouw hem een groot deel daarvan heeft mede ten huwelijk gebragt. Hoe dit zij, zeker is het, dat hij er warmpjes in zit. Hij is bijzonder deftig: zoolang als hij te Veldwijk woont, heeft niemand hem ooit zonder zwarten rok, witte das en gouden bril gezien, behalve eens, voor een jaar of wat, toen er bij zijn buurman een brand uitbrak, en toen de goede man, in zijn schrik alle decorum vergeetende, in zijn nachtgewaad de deur uit kwam stuiven. Die historie had hem nog lang genoeg gehinderd, want nog wel zes weken daarna, kon hij zich niet op straat vertoonen, of zoo'n duivelsche straatjongen maakte al lagchend een tergende toespeling op het gebeurde: een feit, dat duidelijk aantoonde, dat de buiten-stratjongens niet beter zijn dan hun steedsche collegas. De geschiedenis was nu echter, goddank! vergeten; en de Heer Koens had zich vast vorgenommen, dat hij, al brandde zijn heele huis om hem heen af, het nooit weêr zou verlaten, voor hij zijn rok had aangetrokken.

Op het oogenblik zit onze notaris in een dagblad te turen: hij schijnt weinig attentie bij zijn lektuur te hebben; want gedurig kijkt hij op,

roert zijn thee om, en neemt er een teugje van, vraagt zijn vrouw „of ze nog niets ziet,” kijkt op zijn horlogie, dan op de pendule en eindelijk op de wijzerplaat van den kerktoren, die schuin tegenover zijn huis staat. Als hij dan die drie aanwijzingen van den tijd vergeleken heeft, bromt hij, „dat het al laat is” of „dat neef nu toch wel gaauw komen zal;” en neemt vervolgens zijn toevlugt weêr tot de courant.

Intusschen loopt zijn echtgenoot onophoudelijk van haar stoel naar het raam, om naar den verwachten gast uit te zien; en van daar naar haar plaats terug. Haar mond staat geen oogenblik stil; doch al wat ze zegt, komt hoofdzakelijk hierop neer, dat ze wou, dat neef er maar was;” een wensch, waarmee haar man en ook Marie volkomen instemmen.

Ook Marie! Zeker, ook de lieve blondine, de mooie achttienjarige dochter des Heeren Koens: ook zij verlangt „neef” weer te zien; en deze mogt er zich wel wat meer om haasten. Wij zouden ons althans niet zoo lang laten wachten, niet waar lezer? als wij wisten dat een achttienjarige schoone ons met zooveel ongeduld te ontmoet zag. — „Daar hoor ik een rijtuig!” zegt Mevrouw eensklaps, en ze loopt op een drafje naar het raam. „Al weer mis: ’t is de barouchette van den Burgemeester: Suze zit er in, met Johan: die zijn zeker naar W. geweest; van morgen zijn ze om half tien gepasseerd. Ik be-

grijp er wezenlijk niets van, dat neef zoolang uitblijft. Als hij maar geen ongeluk met de paarden heeft gekregen: men kan 't nooit weten. Misschien is de trein ook wel te laat aangekomen; of — als hij eens gedérailleerd was! Maar neen, dat hoop ik toch niet. Met dat al....”

— „De trein komt dertien minuten voor zessen in A. aan,” viel de notaris haar in de rede, terwijl hij weer beurtelings op zijn horlogie, de pendule en de torenklok keek. „Als neef daar dadelijk een vigelant had genomen, kon hij om half zeven hier zijn geweest. 't Is nu tien minuten vóór half acht; hij heeft dus zeker in A. nog iets te verrigten gehad.”

— „Of de trein heeft onderweg belemmering gekregen, en is dus te laat aangekomen,” hervatte Mevrouw.

— „De trein komt nooit te laat,” antwoordde Koens korzelig, vol vertrouwen op de accurate van alles wat betrekking had op een Spoorweg-maatschappij. Even als alle menschen, die zelf weinig per spoor gereisd hebben, hadden de nauwkeurige cijfers van uren en minuten op de spoorbiljetten hem altijd een opbepaald respect ingeboezemd.

De echtelieden bleven nog steeds gissingen maken omtrent de reden van het lang uitblijven van den gast. Marie mengde zich niet in het discours, maar scheen verdiept te raken in haar lectuur. Zij liet haar ongeduld minder blijken

dan haar mama; en toch — zij verlangde misschien nog meer!

Daar de neef nog altijd niet komt opdagen, zullen wij eens even het kantoor van den Heer Koens binnentreden, waar wij iemand aantreffen, dien we niet met stilzwijgen kunnen passeren. Die persoon is Karel van Hees, notarisklerk, oud 20 jaar. Hij is de zoon van een oud vriend van Koens, wiens zaken achteruit waren gegaan, en die bij zijn sterven zijn kind aan den rijken notaris cadeau gaf, als een laatst bewijs van vriendschap. Koens had den jongeling op zijn kantoor geplaatst en onder de huisgenooten opgenomen. De arme wees werd hier met welwillendheid behandeld; want door zijn zacht humeur, en de dankbaarheid jegens zijn beschermer, die hij in alles liet doorstralen, had hij zich de toegenegenheid van het geheele notarieële gezin verworven. Toch gevoelde hij zich niet gelukkig: hij miste een te huis; immers, hoe goed de familie voor hem was, hij bleef altijd een vreemde, een onderhoorige. Dit moest hij gedurig ondervinden: ook nog een oogenblik geleden, toen de meid hem een kopje thee op het kantoor bragt. Anders werd hij altijd binnen geroepen om thee te drinken; maar van daag werd de neef verwacht, en Mevrouw had het beter gevonden, dat Karel niet bij diens aankomst tegenwoordig zou zijn.

Karel was iemand met een goed gezond ver-

stand, en niet zonder kundigheden. Hij had echter volstrekt geen slag om zich aangenaam voor te doen. Van de kostschool was hij, nu drie jaar geleden, op dit kantoor gekomen; hij had niets van de wereld gezien, weinig met vreemden omgegaan, en was dus zeer bedeesd en linksch, wanneer hij zich in gezelschap bevond.

Hij zit daar voor zijn lessenaar publicaties te copiëren. Keer op keer heeft hij reeds de volgende woorden neergeschreven:

„De notaris Jakobus Koens te Veldwijk, is
„voornemens op Zaterdag den 12^{den} Julij 18**,
„des voormiddags ten 10 ure, in het Logement
„de Zwaan aldaar, publiek te veilen: Eenige
„stukken Bouwland, gelegen in de gemeente
„Veldwijk, als volgt:” enz. enz.

Zijn gedachten zijn echter niet beperkt tot die publicatie. Zij zijn aan het dwalen; maar niet zoo heel ver van daar; niet verder dan de voorkamer, waar Marie zit. Ja, Marie! zij is het die hem door het hoofd speelt. Lang, al wel twee jaar lang heeft hij het gevoeld, dat het meisje hem niet onverschillig was; dat hij hoe langer hoe meer van haar hield. En hij is er niet gelukkiger om, dat hij, de arme klerk, de eenige dochter van den rijken Koens bemint; want hij begrijpt al te wel, dat de laatste haar nooit aan hem zou afstaan. En ook aan de schoone zelf durft hij zijn liefde niet bekennen: hij weet wel,

dat ze onbeantwoord zou blijven. Marie mogt den goedigen jongen wel; maar liefde voor hem te gevoelen, dat was een beetje veel gevergd. En wezenlijk, behalve nog zijn bedaardheid is ook zijn uiterlijk weinig geschikt om het hart van een jong meisje te stelen. Karel is leelijk, bijna mismaakt. Alleen ligt er iets in zijn blaauwe oogen, dat ons inneemt. Zij zeggen ons dat een goed hart en een helder verstand — — — maar ach! een achttien-jarig meisje, ziet daar niet veel op, als dat hart en dat verstand zich in een onaangenaam hulsel voordoen.

Daar zit Van Hees dan aan zijn lessenaar. Ook hij verwacht den gast. Telkens als hij een rijtuig over den weg hoort rollen, ziet hij eens op, of het ook voor de deur stil houdt. Met ongeduld wacht ook hij, en toch vreest hij het oogenblik, dat die neef, die hatelijke neef, het huis weer zal betreden.

Maar wie is dan toch die neef? We zullen zien, waarde lezer!

HOOFDSTUK II.

De verwachte.

't Is dertien minuten voor zessen, en de trein staat voor het station te A. Laten wij al die uit- en instappende reizigers met rust laten, en al-

leen die twee jongelui eens opnemen, die uit een wagen der 1ste klasse springen. De kleinste is een knap jong mensch van 22 à 23 jaar, met blonde krullende lokken, en een net kneveltje; hij is keurig gekleed, en aan houding en manieren kan men den aristocraat kennen. Hij is de neef, die bij den Heer Koens zal komen logeren; in korte woorden zullen we zeggen, wie en wat hij is.

George Hallinga is de zoon van een vollen neef van Mevrouw Koens, die in de hoofdplaats van Friesland een aanzienlijken post bekleedt, en daar op een zeer grooten voet leeft. Hij, de zoon, heeft aan de Groningsche Hoogeschool in de regten gestudeerd, heeft daar veel geld doorgebracht, en is voor een jaar gepromoveerd. Tot dien tijd had hij nooit iets van zijn Geldersche familie gehoord of gezien; hij wist enkel, dat hij te Veldwijk een neef of zoo iets had, die Koens heette, en notaris was. Veel meer wist Papa er ook niet van, en wenschte er ook niet meer van te weten, want hij herinnerde zich wel, dat die tak in zijn familie vroeger niet veel beduidde; dat nicht Betsy met Koens, die toen doodarm was, gehuwd was, tegen den zin van haar ouders; en — dat ze te Veldwijk woonden. George ging na zijn promotie een reisje door Duitschland maken; en toen hij op zijn terugtocht in A. kwam, kreeg hij het in zijn hoofd om den onbekenden neef eens op te zoeken. Hij kwam, maakte zich

bekend, en werd door Koens, die een weinigje trotsch was op zijn bezoek hartelijk ontvangen. De jonge man had dan ook voltrekt geen spijt over dit uitstapje; vooral door de kennismaking met Marie, die hem uitstekend was bevallen. Hij bleef een paar dagen, en toen Koens hem bij zijn vertrek verzocht om den volgenden zomer eens wat langer te komen logeren, had hij dit volstrekt niet van de hand gewezen. Zoo was hij dan nu op weg naar Veldwijk. In den trein had hij een oud academie-vriend aangetroffen, die te A. met hem afstapte.

Kees Ringer was, op het oog, een paar jaren jonger dan George. Hij zag er lang zoo favorabel niet uit. Zijn woeste haren, ingevallen gezicht, flauwe oogen en slordige kleeding, gaven hem veel van een *débauché*.

„Nu moesten we, voor dat ge naar je nichtje gaat, zamen eerst nog eens een flesch drinken; dat hebben we in langen tijd niet gedaan,” zei Kees, terwijl hij met zijn vriend het stationsgebouw uitwandelde.

George had er niets tegen; zij gingen dus naar een koffijhuis, dronken een flesch Bourgogne, speelden een paar partijen billard, en dronken nog een flesch. Heel toevallig was Kees, beide keeren als Jan met den bestelden wijn aankwam, juist bezig een buitengewoon moeilijken stoot te bestuderen, zoodat hij den knecht niet zag, en George dus den wijn betaalde. Daarna gingen

zij, om zich te verfrisschen, een wandeling maken. Hallinga praatte wel van tijd tot tijd van heengaan, omdat hij begreep, dat zijn familie vol ongeduld op hem wachten zou, maar zijn vriend wilde nog van geen scheiden hooren.

„Kees, Kees! ik wou dat je ze eens zag, die Marie!” zei de advocaat, die tamelijk opgewonden was door den wijn; „ik ga de meid trouwen, al ging de heele wereld op zijn kop staan!”

— „Ha, ha,” lachte Ringer, „daar is nu die voorstander van het celibaat, die aan de Akademie altijd bij kris en kras zwoer, dat hij als vrij gezelschap zou sterven. 't Moet dan wel een beauté zijn, die je zoo heeft veranderd.”

— „Een beauté, ja, dat is ze!” was het antwoord. „En toch, daar mogen mooijer meisjes zijn; maar zeker geen enkel, zoo lief als Marie. Ze heeft iets, ik weet niet, — iets dat me aantrekt, dat me boeit...”

— „Ja wel, ik begrijp je: iets dat je geheel in verrukking brengt. Enfin, we zullen zien wat het geeft. Maar — weet je papa al iets van je plan?”

— „Neen, maar hij zal me niet in den weg staan. Toen ik verleden jaar van mijn reisje thuis kwam, en hem vertelde dat neef Koens er zoo warmpjes in zat, scheen zijn opinie omtrent de Geldersche familie heel wat gunstiger te worden. Hij had er dan ook niets tegen, dat ik er ging logeren.”

— „En hoe denkt zij over je?”

— „Dat heb ik nog volstrekt niet kunnen nagaan; want ik ben er maar een paar dagen geweest.”

— „En je houdt je tegenover haar natuurlijk altijd heel vroom! Als ze die avonturen eens kende, die we zamen beleefd hebben! Jongen, wat moet dat raar zijn, als men op een meisje afgaat, met het plan om ze te vragen. Gij zult nu de wereld, althans *onze* wereld, geheel vaarwel moeten zeggen!”

— „Ja, dat zal wel zoo uitkomen!” zei George met een glimlach, die misschien betekende, dat hij er toch geen plan op had, die wereld te verlaten; of misschien, dat hij er met vermaak afstand van deed.

De twee vrienden waren nu op een der schoonste wandelplaatsen buiten de stad, maar waren een weinig achteraf gedwaald, waar zich weinig wandelaars vertoonden.

— „Sapristi! kijk eens voor je! Laten we die dames eens volgen; ik moet die bekjes eens van naderbij zien.”

— „Kom, kom, verlang je zóó sterk naar je nichtje? Een reden te meer om eens te kijken: misschien is zij een van die twee!”

George lachte om de geestigheid.

— „Heb je vast bepaald, *wanneer* je zoudt komen?” vroeg Ringer.

— „Ik heb geschreven, dat ik, als ik geen

verhinderling kreeg, met den trein van kwart vóór zessen in A. zou komen, en daar dadelijk een rijtuig nemen."

— „O zoo, als je geen verhinderling kreeg! Welnu, gij monster van verliefdheid, gebruik je oogen, en ge zult zien dat de verhinderling daar voor je neus loopt."

Hallinga wilde nog tegenspreken, doch hij was tegen zulke overredende uijen niet bestand. Hij ging meê.

't Was tien uur toen de lang verwachtte neef eindelijk voor het huis van den Heer Koens uit het rijtuig stapte, den koetsier zijn goed gaf, en juist aan wou schellen, toen de deur door den notaris zelf met een air van gewigt geopend werd, als deed hij iets, waarom de heele wereld hem bewonderen moest. Hartelijk werd George ontvangen; mevrouw ovestelpte hem met een vloed van vriendelijke verwijtingen over zijn late komst, en vragen naar de reden daarvan; mijnheer hield een deftige speech, alsof hij dien voor de bijzondere gelegenheid van buiten geleerd had, en heette hem daarin „welkom, en nogmaals welkom!" in Veldwijk. Marie bloosde, terwijl zij den knappen jongeling met een handdruk verwelkomde. Als verontschuldiging van zijn lang uitblijven, vertelde Hallinga met het onschuldigste gezigt van de wereld, dat de boot te laat in Amsterdam was aangekomen, dat hij daar

nog iets had moeten verrigten; en dat hij dus eerst met den laatsten trein in A. was gearriveerd.

Nadat de eerste drukte voorbij was, nam Mevrouw hem geheel in beslag, en verveelde hem zoo, door haar gebabbel, dat hij blijde was, toen hij zijn kamer kon opzoeken, onder voorwendsel dat hij vermoeid was van de reis.

— 't Is toch een Engel van een meid!" dacht hij, terwijl hij zich ontkleedde. „Ik wil ze nog vragen voor ik weêr vertrek. Papa zal er niets tegen hebben, nu hij weet dat ze geld heeft. Maar zij zelf? Ja, dat weet ik niet; doch, zij heeft met weinig jongelingen omgegaan, en is dus niet verwend; en, — en, — ik zie er ook zoo kwaad nog niet uit," vervolgde hij, terwijl hij zijn knevel opstreek. „Enfin, ik zal dat wel gaauw merken. Voor haar ouwe lui ben ik niet bang; die zijn zeer met mij ingenomen. Als er geen andere kapers op de kust zijn, heb ik veel hoop, *heel veel hoop!*" riep hij eensklaps hardop terwijl hij in bed stapte.

De menschen vertellen altijd dat iemand met een goed geweten ook een goeden slaap geniet, en omgekeerd. Geen van beiden is waar. Als ik 's avonds te veel gegetén heb, al is mijn geweten dan nog zoo gerust, slaap ik heel *onrustig*, en droom de afgrijsselijkste droomen; (bijv. dat ik in kokende olie gestopt word, of zoo iets). Dat een slecht geweten den slaap niet altijd verdrijft, bewees George Hallinga, die den eersten nacht

van zijn verblijf te Veldwijk zeer kalm sliep; niettegenstaande hij zich ten opzigte van zijn familie, althans van Marie, nog al iets te verwijten had. Of stond het hem zoo mooi, dat hij op weg om zijn nichtje tot vrouw te gaan vragen, zich te A.. door Kees Ringer nog zoo gemakkelijk liet overhalen? George deed zichzelf die vraag ook, en wij moeten tot zijn eer zeggen, dat hij er openhartig *neen* op antwoordde. Maar het kwam hem niet in de gedachten, om daarover te gaan tobben en mijmeren, en zich daardoor te berooven van zijn nachtrust.

— „Ik had het niet moeten doen,” dacht hij. „Nu ik Marie weer gezien heb, heb ik er verd... berouw van. Maar 't is nu eenmaal zoo: die Kees heeft nog altijd denzelfden invloed op mij, als vroeger aan de Akademie. Nu, we hopen in 't vervolg beter op te passen!”

En daarmee was alles afgedaan.

Marie begon dien nacht, al vóór zij in slaap viel, te droomen van iemand met blonde knevels en krullende lokken.

HOOFDSTUK III.

Een Declaratie.

Gedurende de eerste dagen van George's verblijf te Veldwijk viel er niets bijzonders voor.

Hij bleef nog steeds gecharmeerd op de lieve Marie, en deze kreeg hoe langer hoe meer behagen in haar knappen neef. Karel van Hees was niet op zijn gemak; hij zag wel, dat Hallinga een gunstiger indruk op het meisje gemaakt had, dan *hij* ooit zou kunnen doen. Hij kwam dus met zichzelf overeen, om alle hoop op te geven, en niet meer aan haar te denken. Dat dit hem niet best gelukken wou, behoef ik wel niet te zeggen, menige stille zucht ontsnapte hem; en het ergste was dat George zich amuseerde met den bedeesden jongen van tijd tot tijd een beetje voor 't lapjen te houden, zoodat hij 's avonds op zijn kamertje soms heel aandoenlijk bittere tranen zat te schreijen.

De jonge advocaat amuseerde zich best, daar hij het gezelschap van Marie zooveel mogelijk opzocht, en deze hem ook zoo weinig mogelijk ontliep. Wel is waar verveelde de oude Koens hem soms met zijn deftigheid, of Mevrouw met haar gepraat; doch één woordje van de dochter vergoedde alles. Minder aangenaam vond hij sommige Veldwijkenaars, waarmede hij kennis moest maken, zooals bijv. Mijnheer Grosseille, de ontvanger, een man van een goede dertig jaar, met korte haren en lang uitstekende hamvormige bakkebaarden, benevens een zeer geaffecteerde manier van spreken. Deze Heer was een bijzonder liefhebber van verzen maken, een eigenschap, die hem bij vele dames in de gratie

had gebragt. doch waardoor hij Hallinga terstond tegen zich innam. Hij was ongetrouwd, schoon hij sedert zijn achttiende jaar naar een vrouw had omgezien. De oorzaak hiervan was waarschijnlijk dat Mijnheer Grosselle graag een mooie jonge en rijke vrouw wou hebben, die daarenboven van een kranige familie moest zijn; liefst van adel.

Hallinga werd verder gepresenteerd aan de familie van Velzen, bestaande uit Vader, 2 Zoons en Dochter. De eerste was burgemeester der gemeente Veldwijk, oud 60 jaar, zeer rijk en zeer pedant. Hij heette Bartholomeus, van welke omstigheid hij profiteerde om zich bij de goede gemeente voor Baron te doen doorgaan, door namelijk zijn naamteekening te schrijven:

Bar. van Velzen

Hij scheen zich zelfs te verbeelden, dat dit hem en zijn familie *na verloop van tijd, werkelijk recht op dien titel zou geven*, als hij 't maar lang genoeg kon volhouden. Daartoe had hij zijn oudsten zoon denzelfden naam gegeven; en den jongsten dien van Johan, opdat deze ook met evenveel pretentie zou kunnen teekenen: Jh. van Velzen, 't welk dan natuurlijk door iedereen zou gelezen worden: Jonkheer van Velzen. Deze twee zoons nu, de Baron Junior en de Jonkheer, waren even gek als de Baron Senior. Zij hadden nooit iets anders geleerd dan Fransch.

Engelsch en Duitsch; (van ieder juist genoeg om het te kunnen lezen en spreken); nooit iets gedaan dan gereisd in Frankrijk, Engeland en Duitschland, en waren juist op genoeg plaatsen geweest en hadden genoeg gezien, om over alles te willen meêpraten, en nergens iets van te weten. De dochter, Suze, was van de algemeene familie-kwaal niet *geheel* bevrijd gebleven, schoon ze van tijd tot tijd nog wel eens vrij aardig kon zijn, en er werkelijk niet kwaad uit zag. De Heer Grosseille had eens een vers op haar gemaakt, dat zij, natuurlijk heel toevallig, den volgenden dag in handen had gekregen. Zij had dit zoo goed opgenomen, dat de arme ontvanger eenigen tijd daarna aanzoek deed om haar hand. Toen bleek het echter dat nóch vader nóch dochter in zoo naauwe betrekking wilden komen, met iemand die Grosseille heette, en die daarenboven geen geld had. De Jonkheer vloekte geweldig, toen hij de vermetelheid hoorde, en zei dat hij: „parrrrbleu! met den kèr-r-r-el duellér-r-ren zou!” Na veel moeite bragt zijn broeder hem echter aan 't verstand, dat dit nog tijdig genoeg zijn zou, wanneer Suze mogt worden gecompromitteerd, hetwelk tot dusverre goddank! nog niet geschied was.

Soms, wanneer een of meer van deze plezierige menschen, Koens een bezoek gaven, hetgeen nog al eens gebeurde, begon George hartelijk te verlangen om Veldwijk en al zijn bewoners den

rug toe te keeren, en er nooit terug te komen. Marie bleef echter meesteres van zijn hart, en hield hem terug; hij was dol verliefd op haar, en wachtte maar een gunstige gelegenheid om zich te declareren.

Op een goeden avond werd het plan gevormd, om den volgenden dag een uitstapje te doen naar het *Hof van Gelderland*, een uitspanning in het D...sche bosch dat een uurtje van Veldwijk af lag. De beide Hoog Welgeboren van Velzen's, alsmede freule Suze, zouden meêgaan. George vond het vrij onaangenaam om in dit gezelschap den middag door te brengen, doch hij troostte zich met het denkbeeld, dat Marie er althans bij zou zijn. En wie weet, of er zich geen gelegenheid zou opdoen, om haar zoo hier of daar in het bosch, op een zodenbank, heel romanesk met een declaratie te verrassen!

't Was mooi weêr, den volgenden dag; men stelde zich veel genoeg voor. 's Voormiddags hoorde George met genoeg, dat de Jonkheer hoofdpijn had gekregen, en dus niet meê kon gaan. Ze reden dus met hun viere in het rijtuig van den Burgervader naar *het Hof*, zooals de plaats gewoonlijk genoemd werd. Koens en zijn echtgenoot zouden tegen den avond ook komen, en met de jongelui terugwandelen. Suze van Velzen was onderweg ijselijk stijf, en George's pogingen om haar aan 't praten te krijgen, waren allen vergeefs, zoolang zij in het rijtuig zaten.

Toen ze echter op *het Hof* onder de statige eikenboomen gezeten waren, scheen de thee haar een weinig geest en leven in te storten, en ze werd zoo aardig als ze ziju kon. Haar broeder had het hoogste woord, en somde al de plaatsen op, waar het veel prettiger zitten was als hier: namelijk alle mogelijke badplaatsen. Hallinga, voor wien die inrigtingen ook niet vreemd waren, kon hem hierin geen gelijk geven: hij amuseerde zich hier beter dan hij gedacht had, want Marie was zoo vrolijk en zoo lief, dat hij zijn blikken haast niet van haar kon afwenden.

Terwijl het gezelschap thee zat te drinken, verscheen op eens de Heer Grosseille, met een badiëntje in zijn hand, die hen heel beleefd groette, en op een kleinen afstand aan een afzonderlijk tafeltje ging zitten. Bartholomeus van Velzen keek hem na met een blik, welke een verre navolging was van dien van een leeuw. die een schoothondje ziet, maar geen honger genoeg heeft, om zich de moeite te geven van het op te eten. Suze hield zich alsof zij den ontvanger in het geheel niet gezien had.

— „Een onaangenaam mensch, hij!” bromde de Baron.

— „Vindt ge!” zei George.

— „Heel onaangenaam. Een ellendige rijme-
laar! Zeer onaangenaam.”

— „Ik heb hem nog maar eens ontmoet, en ben dus weinig in staat hem te beoordeelen.”

antwoordde Hallinga, die niet wist, wie onaangename en meer onbeteekenend was, de Baron of de ontvanger.

— „Hij is iemand zonder naam, zonder opvoeding, zonder ondervinding. zonder... enfin, onbeteekenend!” ging de ervaren van Velzen voort. „We gaan ook niet meer met hem om. Pa vindt hem vervelend, Johan vindt hem pedant en eigenwijs, en ik vind hem onaangenaam en onbeteekenend.”

— „Het spijt mij, hervatte George, maar ik ben aan hem gepresenteerd, en gij zult mij dus hoop ik niet kwalijk nemen, dat ik hem even ga aanspreken?”

— „O neen, ga uw gang. Ik zal dan vast met de dames vooruit wandelen, het bosch eens in; dan kunt ge ons straks wel volgen.”

Dit werd goedgekeurd: de meisjes wandelden onder het geleide van den Baron heen, en Hallinga stapte naar den Heer Grosseille, die een blad uit zijn portefeuille had gescheurd, en een vers zat te maken, waarschijnlijk op een bijzonder groote kastanjeboom, die voor hem stond.

— „Mijnheer Grosseille!”

— De dichter keek op.

— „A, mijn beste heer Hallinga! hoe vaart gij, hoe vaart gij? Komt gij de schoonheden van deze streken eens bewonderen?”

— „Ja, mijnheer! en ik moet zeggen, dat ze mij zeer meêvallen. 't Is hier wezenlijk allerliefst.”

— „Niet waar? Heerlijk, prachtig, overschoon! Ik voor mij zou wel den geheelen dag onder deze boomen willen slijten. Hier, in de goddelijk oord, is alles poezy; hier in de vrije natuur, maak ik mijn beste gedichten.

— „Zoo ging het alle groote dichters, mijnheer Grosseille!” merkte Hallinga aan, die trek voelde om den verheven ontvanger een beetje voor 't lapje te houden.

— „Ach, mijnheer!” antwoordde deze met een kwijnend lachje: „gij wilt mij vleijen. O! (met een diepe zucht) ik wenschte dat ik een Tollens was! Maar daar ontbreekt nog zoo veel, zoo heel veel, zoo oneindig veel aan! Zie, mijnheer! zoo even was ik begonnen aan een gedicht, maar ik ben er in blijven steken. Ik zal u het begin voorlezen.

Heerlijk is het in het woud,
 Als de zon haar tintlend goud
 Op de donker groene blaad'ren
 Uitgiet uit haar gloeiende ad'ren,
 En het somber eikenbosch
 Kleurt met liefelijken blos;

Als de zoete nachtegaal
 Zingt van stille liefdekwaal;
 Als het beekje, rein en helder,

Hier zit ik nu. Wat rijmt er nu op *helder*?” vroeg Grosseille met een ijselijk ongelukkig gezigt.

— „Kelder!” antwoordde de advocaat subiet.

— „Ach, mijnheer! wat een prozaïsch woord. En buitendien, hoe kan ik een kelder bij een bosch te pas brengen?”

— „Dat is waar! het zou moeilijk gaan. Maar een ijskelder is hier misschien toch wel te vinden; dus dat zou kunnen. Maar enfin! mijnheer, ik heb er geen verstand van; en daarenboven, ik moet weg, anders vind ik mijn gezelschap niet terug.

— „Apropos, mijnheer! Ik heb gezien, dat u mijnheer en mejufvrouw van Velzen bij u hebt. Zeg mij eens openhartig, hoe vindt ge die menschen?”

— „Voor zoo ver ik ze ken, zoo kwaad niet.” zei George, die het best oordeelde van niemand iets kwaads te zeggen.

— „Ik voor mij, ik houd niet van die familie. Maar, ieder voor zich. Adieu, mijnheer! Veel genoegen. Als gij lust hebt, kom dan eens bij mij, dan zal ik u mijn verzen laten lezen, wilt gij?”

— „Met heel veel genoegen, mijnheer,” antwoordde Hallinga, die volstrekt geen plan had om van de invitatie gebruik te maken. „Doch ik ga nu heen: ik wensch u goed succes met uw rijmwoord op *helder*. Denk eens over *brievenbestelder*! Adieu!”

— Hij haastte zich nu, om de wandelaars in te halen, maar zij hadden een anderen weg in-

geslagen dan hij volgde, zoodat hij lang vergeefs liep zoeken. Eindelijk zag hij voor zich uit Marie, die bezig was, een ruikertje van wilde bloemen bij elkaâr te zoeken. Van Velzen en zijn zuster zaten op een afstand op een bank, zoodat ze hem niet zagen naderen. Hij ging aanstonds naar zijn nichtje.

— „Wat doet ge daar? vroeg hij.”

— „Wel, ik maak een bouquetje, om in uw knoopsgat te steken,” antwoordde Marie.

— „Meent ge dat?” zei George, en keek haar eens in de oogen.

— „Wel zeker!”

De advocaat zweeg een oogenblik. Toen vroeg hij haar op eens.

— „Kom, wandelt ge een eindje meê?”

— „En de anderen zitten ginds op ons te wachten!”

— „Die zullen niet wegloopen. Ik heb u maar even iets te zeggen, beste nicht!”

De nicht kreeg een kleur, maar ging toch met hem meê. George liep zwijgend eenige passen naast haar voort. Toen keek zij hem eens aan, en zei:

— „Nu, wat hebt ge mij te vertellen?”

— „Marie, ga hier op deze bank zitten, dan kunnen we op ons gemak spreken.

Het hartje van de nicht begon geweldig te kloppen, terwijl ze op de bank plaats nam.

— „Marie,” zoo begon Hallinga, „toen ik u

verleden jaar voor het eerst zag, was mijn eerste gedachte, dat ik nooit mooier meisje gezien had. Maar in de weinige dagen, die ik nu hier heb doorgebracht, heb ik gezien, dat er ook geen beminnelijker karakter bestaan kan, dan het uwe. In één woord, nicht, ik wil er geen doekjes om winden: (hm, hm) gij begrijpt mij nu reeds; ik wil u kort en goed vragen (hm, hm) wilt gij de mijne worden?"

't Hooge woord was er uit. Marie zat te beven als een blad, en antwoordde niet. George keek haar aan, greep haar hand, en sprak:

— „Marie, zeg het mij, wilt ge mij gelukkig maken?"

Zijn nicht barstte op eens in tranen uit, en sprak naauwelijks hoorbaar dat kleine woordje uit, dat toch zulk een groote rol speelt, het woordje *ja*.

„Zou je niet ereens willen,
Zou je niet ~~ereens~~ dronken willen zijn!"

Zoo klonk het op eens naast hen. George keek verschrikt op, en zag een boerenjongen, met een spa op zijn rug, die heel leuk het tooneel had bijgewoond, en zich nu lagchende verwijderde.

Marie was door dit incident, dat het poëtische van het oogenblik zoo heel vernietigde, nog al geschrikt, en daarenboven zeer geagiteerd door het voorgevallene. George wandelde dus nog even

met haar rond om haar wat te calmeren; waarna zij den Baron en zijn zuster gingen opzoeken.

Nog denzelfden avond werden Papa en Mama Koens verrast met een aanzoek van den advocaat om de hand van Marie. Koens had eigenlijk, om de waarheid te zeggen, wel zoo iets verwacht, en pruttelde ook niet veel tegen. Zijn vrouw, 't moet tot haar eer gezegd worden, keek eerst haar dochter eens aan, die schrikkelijk bloosde, en haar schreiend om den hals viel. Toen begon de goede vrouw ook tranen te storten, en Papa gaf de jongelui met veel deftigheid zijn zegen.

— „Heere mijn tijd,” zei Mevrouw Koens, beurtelings huilende en lagchende, terwijl ze George bij de hand nam: „neef, neef, wie had dat ooit gedacht, dat gij ons kind zoudt komen weghalen. George, gij hebt een schat gevonden, jongenlief!”

En met dubbele kracht begon dan weêr de heele familie vreugdetranen te storten.

Daar werden dien avond in datzelfde huis nog meer tranen gestort; niet van vreugde, maar van bittere, bittere smart. Karel van Hees zat den volgenden ochtend, toen de zon opging, nog op zijn kamertje, zooals hij des avonds was gaan zitten, met de ellebogen op de tafel, en de handen onder het voorhoofd, strak voor zich ziende,

Vijf dagen daarna waren George en Marie publiek geëngageerd.

HOOFDSTUK IV.

Einde.

Wij gaan nu eenige maanden met stilzwijgen voorbij. George vestigde zich als advocaat te Leeuwarden, en kwam van tijd tot tijd zijn meisje eens opzoeken. De heele familie was met het engagement in zijn schik; en Karel van Hees was de eenige persoon, die het vervelend vond. Toevallig echter vergat men hem naar zijn opinie te vragen.

Maar ziet, daar kwam de winter aan. Het reizen van Friesland naar Gelderland en vice versa werd lastiger. en George kwam dus minder in Veldwijk. Met den winter kwamen er in Leeuwarden ook bals en concerten, waarvan hij druk profiteerde. Bij een van die gelegenheden werd de jonge advocaat gepresenteerd aan zekere schoone jonge dame, Freule Die en Die, wier Papa hier pas was komen wonen, en alle jaar zóóveel en zóóveel duizend gulden te verteren had. George vond haar wezenlijk heel lief; natuurlijk ging hij echter niet verder dan lief vinden: hij was immers geëngageerd. Evenwel zocht hij de gelegenheden op, om nader met haar in kennis te komen, daar ze zoo aardig kon praten. Zijn brieven aan Marie bleven nog steeds even teeder, maar in plaats van elke week begon hij om de 14 dagen te schrijven, „omdat hij het zoo druk kreeg.” Daarentegen maakte hij

druk visites bij den Baron Die en Die, en begon hoe langer hoe meer smaak te krijgen in het gezelschap van de mooie freule.

Kort en goed, het voorjaar was naauwelijks aangebroken, toen Marie Koens op zekeren dag een brief van Hallinga kreeg, die haar deed schrikken. Wèl had zij van tijd tot tijd getwijfeld, of de toon van zijn brieven wel zoo hartelijk meer was als vroeger; wèl had zij soms gedacht, dat hij toch wel wat meer kon overkomen: maar zóó koel, als deze brief had ze er nooit een gehad of verwacht. Niet onduidelijk gaf George haar te kennen, dat het met zijn liefde uit was, en dat ze wèl zou doen, met hem te bedanken.

Het arme meisje wist niet wat ze er van denken moest, en besloot er met haar Mama over te spreken. Zij kon maar niet gelooven, dat zij den brief regt had begrepen; dat hij haar kwijt wou zijn. Mevrouw Koens las den brief, maar ook zij was te veel met den advokaat ingenomen, om op de gedachte te kunnen komen, dat hij Marie ontrouw zou worden. Zij raadde dus haar dochter aan, om er met den Heer Koens niet over te spreken; en haar antwoord aan George zóó in te rigten, dat het scheen alsof zij niets bijzonders of onaangenaams in zijn epistel had opgemerkt.

Marie volgde dien raad, en schreef aan haar minnaar alsof er niets gebeurd was. Maar ziet,

eenige dagen later, krijgt Papa Koens een briefje van den ouden Heer Hallinga, (die, tusschen twee haakjes, een vrij zonderling heer was) van den volgenden inhoud:

„Hooggeachte Heer Neef!

„Voor eenigen tijd heeft mijn zoon mij te kennen gegeven, dat hij niet meer van uw dochter hield, en gaarne zijn engagement verbroken zou zien. Ik heb hem gezegd, dat dit zijn eigen zaak was. Later heeft hij mij verteld, dat hij al een andere in 't oog had, en wenschte van zijn meisje ontslagen te zijn; waarop ik hem weêr gezegd heb, dat ik overal mijn toestemming toe gaf. Voor een dag of wat heeft hij uw dochter in een brief duidelijk genoeg zijn bedoeling te kennen gegeven; deze heeft daarop echter niet willen letten. Ik acht mij dus nu als Vader verplicht om u van een ander kennis te geven, opdat die zaak spoedig aan een eind kan komen.

Na groete aan de geachte familie, blijf ik

Uw hoogachtende neef,
HALLINGA."

Ik zal het niet wagen de uitwerking van dit dwaze briefje op de familie Koens te beschrijven. Wat Marie leed toen zij den volgenden dag George, die nu niet meer *haar* George was, zijn afscheid gaf, wat ze nog lang, nog lang daarna leed we zouden buiten staat zijn het in woorden

uit te drukken. En met haar, en om haar treurde er een, die geleden had, toen zij gelukkig was; die tranen van droefheid geschreid had, toen zij vrengdetranen stortte: de arme notaris-klerk, die thans candidaat-notaris was geworden, Karel van Hees.

Marie was veranderd. Zij was niet meer het vrolijk, dartel kind, dat lagchend het leven wilde doorwandelen. Zij was een *vrouw*, die wist wat *lijden* is.

En toen ze, eenige weken na den slag, hoorde dat Hallinga geëngageerd was met de schoone Freule Die en Die, wier papa alle jaar zóóveel duizend gulden rente te verteren had: toen werd ze zwaar ziek. En haar ouders en de arme Karel van Hees dachten weken lang niet anders, dan dat ze het dierbare meisje zouden moeten missen, Maar God wilde 't anders. Toen zij na vele lange weken eindelijk van haar ziekbed opstond, werd zij zoo gezond als ooit, en kalm berustte zij in het lot dat haar opgelegd was

En nu, hoorders! springen wij even tien jaren vooruit, en treden op dat tijdstip dezelfde notaris-woning weêr binnen, Het is nu niet meer de woning van Koens: die heeft zich voor eenige jaren een ander woonhuis aangeschaft; wel is waar, vrij wat kleiner dan dit, maar waar hij toch wel geruster in woont, met andere woorden: de oude notaris huisvest tegenwoordig op het

kerkhof. En in zijn plaats woont nu te Veldwijk een andere notaris, de Heer van Hees, die de woning van wijlen zijn voorganger en schoonvader heeft ingenomen. Hij zit in dezelfde voorkamer, waar ik de hoorders het eerst heb binnengeleid: Mevrouw van Hees, geboren Koens zit tegenover hem; zij houdt op haar schoot een kind van een half jaar, terwijl een ander, van een paar jaren, op den grond ligt te rollen.

Van Hees ontvangt een brief, kijkt dien in, en reikt hem aan zijn vrouw over. Het is een kennisgeving dat vrouwe Hallinga, geboren Baronesse van Die- en Die, voorspoedig bevallen is van een welgeschapen — kind (ik weet niet meer of 't een zoon of een dochter was). De jonge moeder leest dien brief, en zegt met een lach, die een Engel niet kwaad zou staan:

— „Goddank, Karel! Hij zal gelukkig zijn!”

— „Wat God doet, is wel gedaan,” zegt de jonge notaris, en hij staat op, en geeft zijn vrouw een zoen, alsof hij nog in de wittebroodsweken was.

Ziedaar dan, waarde lezer! mijn vertelling, mijn schets, mijn verhaal, of hoe ge 't noemen wilt. Daar zit geen Gordiaansche knoop van intrigues in, die op 't eind van 't stuk door een of ander onverwachte *Coup* wordt doorgehakt: 't is maar een schets van het leven. Wat ik hier verhaald heb, gebeurt dagelijks; Mijnheer A. ziet Mejufvrouw B, vindt haar mooi, aardig, lief enz.

vraagt haar en krijgt haar. Als hij haar eenmaal heeft, bevindt hij echter, dat hij meer houdt van Mejufvrouw C. Hij laat dus jufvr. B. loopen, onverschillig of deze het zich al of niet aantrekt, en neemt Mejufvrouw C. Niet altijd, helaas! is er dan nog een mijnheer D. te vinden, zooals hier 't geval was, die den Heer A. bij de arme jufvrouw B. kan vervangen; zoodat bij slot van rekening genoemde jufvrouw B. veelal de *dupe* van de historie wordt. Daarom, lezers! voor ieder jong mensch is in mijn eenvoudige vertelling nog een moraal voorhanden, ze is deze:

„Denk aan het vers van Tollens:

„„ Niet steeds is de liefde bestendig van duur, ”” enz.

„en vraag nooit een meisje voor ge overtuigd
„zijt, dat ge haar opregt bemint, en dat uw
„liefde bestendig zijn zal.”

R.

LIEFSTE-MIJN.

Als door het geboomte
De avondwind speelt,
Natuur is in ruste
Geen vogel meer kweelt;
Dan is 't me, als fluistert die stilte mij in:
(Met een stemme zoo heerlijk, vol hemelschen zin,)
„Ik weet, wat o! jongeling, u 't harte beklemt,
„Wat beurtelings vrolijk en treurig u stemt!”
Dan ruischt het,
En suist het,
Zoo lieflijk en zacht;
Natuur zingt harmonisch,
Zoo statig melodisch,
Haar nachtlijken pracht.
De zucht, die schier aarzlend mijn boezem outvliedt,
Zegt meer dan woorden vermogen:
't Is de hoop naar 't genot, dat slechts liefde ons biedt,
Waar liefde alleen op kan bogen!
Het beeld der geliefde, zweeft lieflijk daarheen
In stralenden schijn:
Mogt ik steeds bij u zijn, — in all' eeuwigheên
Bij u, Liefste-mijn!

B.

TRIOLET.

Dans tout pays du monde,
On ne trouve brune ni blonde,
Qu'on peut même te comparer;
Dans tous les pays du monde,
Vainement on voudrait chercher
Une passion si profonde,
Que celle dont je veux t'aimer
Dans tous les pays du monde !

HET LIJK.

Vrij naar Van Alphen.

Zie vriendlief, hier deez' jong student
Zong nog zoo even jolig, blij;
Maar 't is door overmatigheid
Dat hij nu op de sophā leit.

Hij had in champie zulk een zin,
En dronk er zich een stuk van in;
Nu ligt hij daar, geniet geen zier,
En Dorusje heeft geen plezier,
Voor dat hij weêr ontwaakt zal zijn.

Dus laat u dit tot leering zijn,
O! jong student: weet altijd goed,
Hoeveel uw maag bevatten moet.
Een uur van overmatigheid,
Maakt dat ge een dag lang kattrig zijt.

DAT IS HET.

Naar Geibel.

Dat is het, wat mij 's menschen hart
Zoo dikwerf doet beklagen:
Dat rein geluk en diepe smart,
Als schimmen voorwaarts jagen.

Al voelt zich door een treffend leed
Ons hart van een gereten,
De zon breekt door, en eer men 't weet,
Is reeds die smart vergeten.

En is men dan in 't volst genot,
Dat liefde ons kan schenken;
Een wolk drijft met ons hart den spot,
En komt die blijdschap krenken.

Zoo zien we beurt'lings vreugd en smart,
Als dag en nacht verdwijnen;
En vraag ik aan mijn lijdend hart:
Wat doet u 't meeste kwijnen?

EEN CAUSERIE.

Er zal zich, hoop ik, niemand verwonderen over dezen Franschen titel, die hier alleen boven staat, omdat ik er geen Hollandsch woord voor ken. *Kout* zou er misschien het naast aan toe komen, maar het geeft toch volstrekt 't zelfde denkbeeld niet terug.

Wij onder ons gebruiken er een woord voor, dat bijna hetzelfde zegt — maar dit met meer woorden, die we zoo onder ons gebruiken, gemeen heeft, dat het een verbazend gek figuur slaat als het gedrukt of geschreven wordt. We zullen er dus maar bij blijven.

Nog gevoel ik me verplicht te zeggen, dat dit stuk oorspronkelijk als Verhandeling op een Dispuut heeft gediend, en ik het in dien vorm gelaten heb: omdat ik veel te blij was het op papier te hebben, om het nog eens over te schrijven en omtewerken; terwijl het tevens in dezen vorm nog een aangenaam Souvenir zal blijven aan een van die vele gelukkige avonden, die voor ons zijn, wat de Zondagavond voor den huisselijken kring is — een avond van vreugde

en vereeniging van wat door de dagelijkse zaken gescheiden wordt. Dus voor titel en vorm uw verschooning; voor den Inhoud uw welwillendheid.

Tegen geen zaak zie ik zoo op als tegen een werkzaamheid, een verhandeling of zoo iets. Tegen het maken er van namelijk; om er een te hooren is zeer aangenaam, als de verhandeling goed en de spreker niet slecht is. En dit ligt nu niet in het afgesloten bezwaar, dat het zoo moeilijk is een onderwerp te kiezen; maar in de groote grief dat de stemming van den auteur zoo dikwerf verandert; dat de mensch van deze vier-en-twintig uur zoo ontzettend verschilt van dien van vier-en-twintig uur geleden; dat wij gewoonlijk als vreemden, meestal als *vijanden* tegenover ons zelf staan.

Och! de oude klagt, dat wij onze illusies verliezen, dat onze bloem-constructies weggewaaid worden door een kouden, nijdigen proza-wind, ze is niet waar, of liever ze is het wel, maar in een geheel anderen zin. Wij zelf blazen dien wind aan; wij zelf breken onze scheppingen van gisteren af; wij zelf spotten het bitterst met onze hoop en sloopen onze eigen luchtkasteelen. De legende van den boozen geest, de Mephistopheles-mythe is uit de kindschheid van den mensch afkomstig; uit het subjective tijdvak der verper-

soonlijking; maar sedert wij wijzer zijn geworden en objectiver, hebben we het „verneinende” element in ons zelf opgenomen en zijn onze eigen Mephistopheles geworden: die onder zijn nieuwe humane gedaante volstrekt niet goedaardiger, integendeel wel fijner, maar bijtender en scherper is dan zijn vroegere collega, met bokshorens en paardenpooten, 't geen nog dit nadeel had dat hij zich overal qualitate qua annonceerde; terwijl hij nu dikwerf op zijn geglaceerd visite kaartje af, waarop een welluidende naam prijkt, met alle voorkomendheid ontvangen wordt.

Die duivelsquestie zou ons echter te ver voeren: dit wilde ik maar zeggen, dat wij dikwerf een storenden invloed op ons zelf uitoefenen en veel liefelijks en schoons, dat in ons is, met een wreede, maar zeer goed te verklaren „Schadefreude” zelf verwoesten.

Dat inconsequente, dat afhankelijke van den indruk van het oogenblik, dat dualisme: of liever, want het karakter van die omkeeringen verandert telkens, dat polyïsme — een nieuw woord, dat *dit* boven de meeste nieuwigheden voor heeft, dat het niets kost — speelt mij gewoonlijk een slechten trek en maakt dat ik in bijv. veertien dagen wel *veertien* producten, maar er moeilijk één kan leveren; van welke veertien ik er dertien geheel afkeuren, en vreemd aan mij zelf vinden zou. Terwijl het nog te bewijzen valt, of ik in het korte tijdsverloop tusschen het

schrijven en overlezen van het laatste niet weér totaal veranderd zou zijn — misschien wel weér ingenomen met het eerste; 't geen bewijzen zou, dat er een periodieke opeenvolging in de goedsgesteldheden bestond — wat ik nu niet bewijzen wil.

Eigentlich wilde ik dan ook niets bewijzen, maar alleen een der redens opgeven waarom ik het een lastig werk vind een stuk te schrijven.

Daarbij komt het vervelende schrijfwerk. Dictaten over Indische bouwkunst copiëren — die klassieke voorbeelden van dienststijl, die, als ze naar de Natuur zijn, een standbeeld zullen doen verrijzen voor den man die den dienststijl zal doen vervangen door onze eenvoudige, goede, ronde spreektaal — daar is iets aangenaams in. Er is iets opwekkends in het project van een zwevende bamboezen brug — waar ge ook den hals op kunt breken, maar dat geeft het avontuurlijke. Er is iets huiselijks in om op het papier een woning te bouwen voor een Europeesch beambte, waar ge met vaderlijke bezorgdheid ter weêrszijden een vakjen uitspaart voor 's mans geheim gemak — 3 el in het vierkant — maar het mechanisch uitwerken, het schrijven van een litterarisch stuk is en blijft een onaangenaam werk.

Over deze laatste moeilijkheid ben ik echter te eerder heengestapt, omdat ik de eerste overwonnen heb. Om die onvoldaanheid niet te vree-

zen te hebben, dat wil zeggen om te voorkomen dat een veranderde geestgesteldheid telkens doet afkeuren wat een dag vroeger geschreven is — en dat, zal het ten minste eenige waarde hebben, een uitvloeisel, een afspiegeling van die gesteldheid moet zijn — omdat te voorkomen, zeg ik, stel ik mij voor niet over een bepaald onderwerp, maar over niets, of — en dit is hetzelfde, en wel zoo juist — over alles te spreken; terwijl ik — ook uit vrees van dit stuk tot een kind met een waterhoofd te maken en aan de Inleiding alles te geven — *feu d'exorde, feu de paille* — maar beginnen wil met u de personen voor te stellen, wier zwijgende, doch, hoop ik, goed luisterende gasten wij heden avond zullen zijn.

Het is de Vergadering van het Dispuut P. C. van welke initialen, ofschoon ze de twee deftige woorden *Postea Crescat* moesten beteekenen, het publiek Pieterselie, Pickwick, Ploerten-Club had gemaakt en nog een zeer onaesthetische benaming, die ik op franco aanvraag wel wil meedeelen, maar hier niet vermelden zal.

Het Gezelschap bestond uit zes gewone Leden; welke onderscheiding een beetje bluf was; want, ofschoon de eerste § § van hun Wet natuurlijk gewijd waren aan een verdeeling en onderverdeeling der Leden, hadden zij het nog niet zoo ver kunnen brengen een Buitengewoon — of Eere-lid in hun midden te tellen. Zij hadden dan ook trouwens nooit aan zulk een vermeerdering

behoefte gevoeld, want zij hadden dit met meer van zoodanige Inrigtingen gemeen, dat zij niet alleen verbonden waren door den band, die de Leden van een zelfde Dispuut vereenigt, maar ook elkanders intime vrienden waren.

Dit nu belette hun evenwel niet elkaer van tijd tot tijd een hatelijkheid te zeggen, zooals zulks onder goede vrienden gebruikelijk is; ik wil ook niet ontkennen dat er onder hen waren, die door lange oefening op dat punt vrij scherp waren geworden, 't geen wel eens aanleiding kon geven tot zekere ongemakkelijkheid, zekere voortdurende vrees van telkens door zoo'n projectiel verrast te worden; even als het zou zijn wanneer men een confidence moest aanhooren — zoo een als je intimus doet wanneer je hem thuis moet brengen, en je gelijk met den melkboer op den stoep komt — tusschen de beenen van een reusachtige schaar, die elk oogenblik toe kan knippen.

Tot hun verschooning moet ik echter aanvoeren, dat zulks het drukt in het begin plaats vond en men gaandeweg vredelievender werd.

En nu was reeds de eerste helft van den avond voorbij. De werkzaamheden, die juist dezelfde waren als ze op alle deugzame Disputen behooren te zijn, waren afgeloopen, en de leden zaten nu in de kalme rust en liefelijke tevredenheid om een tafel, wier orde en regelmaat, misschien daarom zoo serré, omdat ze wist welk

een aanval ze zou te verduren hebben, nu al plaats gemaakt had voor een bevallige achteloosheid en een welsprekende verwarring; terwijl alleen twee zware candelabres — immobilis in mobile — hun oorspronkelijke plaats hadden behouden en met hun prettig en kalm licht het tooneel van verwoesting beschenen.

— Je hebt straks, geachte Praeses, zei Kees Verwoerden, in je toast den akademischen Zaterdag een Heiligen dag genoemd, en aangezien ik vooronderstel dat die expressie door de vijf overige Leden — gij zelf natuurlijk ook — mooi is gevonden, gevoel ik me verplicht te zeggen dat je die gestolen hebt en ben bereid je de bron te herinneren, wanneer je die vergeten mogt zijn.

Kees kon onuitstaanbaar zijn met zijn aanhalingen, en 't ongelukkigste was dat de kerel altijd gelijk had, waartoe dan ook veel bijdroeg dat hij uitging van het principe, dat men alles stal; waardoor 't hem dikwerf gelukte den rampzaligen dief te overbluffen, terwijl de eerlijke daemon die overwinning met te meer smaak genoot omdat de eenige grond voor zijn aantijging zijn „ahnung” was.

Nu zou men zich vergissen, en het zou een blijk van groote psychologische onkunde zijn, als men dacht dat Kees zelf eerlijk was op dat punt. Integendeel; en het is een verschijnsel, dat men bijna altijd zal aantreffen, dat de menschen met eenig gebrek, 't zij klein of groot, datzelfde

het hardst in een ander afkeuren; waarschijnlijk om de aandacht af te leiden en den tijd niet te gunnen van hetzelfde bij hen te doen.

De Praeses wilde juist een begin maken met zijn verdediging toen die opgenomen werd door Jan Sweers, die met een voor hem groote zelfop-offering vork en mes even liet rusten om te zeggen:

— De toast was waarachtig te mooi om er den indruk van naar beneden te spoelen — Jan zijn vergelijkingen waren altijd, eenigzins culinair — met zoo'n aanmerking. Il prend son bien où il le trouve. En toch nog in het overnemen van zoon'n gezegde steekt geen kwaad...

— Als men het er bij zegt, vulde Amersfoort aan. Ik wist ook wel, waar hij die phrase van daan had, maar ik vond het niet de moeite waard er op aan te merken; te meer omdat ik wel wist, dat Kees, wien ik het boek heb laten zien en die 't natuurlijk zelf niet gelezen heeft, voor mij die taak wel zou waarnemen. Maar à propos, je improvisatie van van avond, Kees, wou me maar half bevallen.

— Misschien omdat je gisteren avond Beer-man gehoord hebt? vroeg de Jong, die er zelf niet was geweest.

— 't Was schande dat jij er niet was, zei Abraham Nicolaas Gerard IJzinger met een opgewonden geste; niemand, die eenige pretensie van goeden smaak maakt, mogt daar wegblijven; al wat hier in de stad...

— Bewaar je pathos tot aan het dessert, dan zijn we toch aan de ulevel-deviesen — en laat Amersfoort zijn oordeel over mijn Improvisatie uitbrengen.

— Me dunkt je hebt de poësie of liever in het algemeen de Roman-litteratuur aan te knellende banden willen leggen. De Roman, ik geef het je toe, moet het dagelijksche leven teruggeven — ten minste de Roman intime, waarover je dan ook sprak — en dan altijd nog de toestanden gepoëtiseerd; de naakte werkelijkheid kunnen we overal vinden, en nog veel beter dan in boeken. Maar het verschil tusschen werkelijkheid en waarheid heb je uit het oog verloren...

— Met je permissie, viel Verwoerden in, daar heb ik juist op gewezen; maar ik heb al dat bovennatuurlijke veroordeeld; dat iemand flauw valt gebeurt meer, maar niet altijd dat er juist een sofa achter staat om de persoon op te vangen....

— Attendu dat iemand ooit flauw valt zonder eerst eens om te kijken daar hij of *zij* neêr kan komen, fluisterde IJzinger.

..... evenmin als je ooit in het leven, direct een postkoets zult vinden, die, de Hemel weet hoe, want niemand heeft ze besteld, je van je geliefde wegvoert. Dat zijn van die tooneel-situaties, die je in 't nuchtere leven, waar een koetsier als hij besteld is niet eens op zijn tijd

komt, nooit plaats vinden en die juist daarom aanleiding geven.....

— Tot overdreven en dikwijls ziekelijke levensbeschouwing, wil je zeggen. Ik geef het je toe; maar die realistisch-practische tendenz van de laatste jaren is wel wat te ver gegaan. Men moet de denkbeeldige wereld niet geheel en al afbreken — het verstand moet niet uitsluitend heerschen ten koste van het hart. Voor een oogenblik wil ieder gaarne eens de dagelijksche toestanden vergeten en zich andere denken, al heerscht daar juist niet die noodwendigheid in, die we wenschen in den karakter-roman. Trouwens het is juist die noodwendigheid, die we voor eenige oogenblikken wenschen te ontvlugten; het is de zucht om voor een moment de wet der zwaartekracht te vergeten en te zweven boven alle nietige, materiële bezwaren van ons zijn.....

— En dat van tijd tot tijd te doen door *niet zijn*, viel Bergman in, die juist op het woord materiële bezwaren een glaasje van buurmanschap had gedronken met Jan Sweers.

..... Over de manier wil ik niet spreken: of je het doet met luchtkasteelen bouwen naar aanleiding van een mooi boek, dan wel met veel drank — dat hangt af van den aanleg van het individu; maar dit meen ik, dat ik, die evenhard als jij alle theatrale, overdreven toestanden in een Roman afkeur, en bovenal in een karakter waarheid en logische consequentie verlang, toch

gaarne iets onmogelijks lees — mits het moet iets liefelijks zijn.

— Ik geef Amersfoort geheel gelijk, zei IJzinger met een gezigt en op een toon, die beter bij een parlementair debat pasten — trouwens IJzinger had wel iets deftigs — en daarom heb ik ook nog onlangs met zoo uitstekend genoeg iets van Lamartine gelezen, in zijn *Nouvelles Confidences*, *Graziella*....

— Ik wou er juist op komen, viel de vorige spreker driftig in.... Ja Sweers kijk maar zoo bedenkelijk niet, ik heb het gelezen....

— Ja vriend, het is anders een minzame liefhebberij van je, om je weet wel....

— Hij is altijd schrikkelijk bekend met ruggen van boeken, verduidelijkte Kees.

..... Maar om op *Graziella* terug te komen, ik heb in lang niet iets gelezen met zulk een klimmende voldoening. Een eenvoudige liefdesgeschiedenis, van twee kinderen, zou ik bijna zeggen, waarvan een frissche, reine adem uitgaat, die sedert *St. Pierres Paul et Virginie* van weinig natuur-beschouwingen u tegenwaait. Het lijden van dat jonge en schoone visscherskind, voortspruitende uit een dweepachtige liefde, die uit haar aard geheel opofferend en onbaatzuchtig moest zijn; en daarnaast dat hart van achttien jaren, dartelend met dien diamant, waarvan het de waarde niet beseffen kan; maar waarin de liefde blijft bestaan lang nog nadat

de noodzakelijkheid ze gescheiden heeft; eerst tijdelijk, later door een graf — zie! daar is veel onmogelijks in dat verhaal, en indien ik het van mij verkrijgen kon — 't zou een wreed genoegen zijn — het geheel en al te ontleden: 't zou blijken te zijn één onmogelijkheid, maar een onmogelijkheid als waaraan het hart behoefte heeft te gelooven, omdat de mogelijkheid zoo treurig is.

Welnu, zoudt gij die schoone bladzijden willen opofferen aan je realistisch systeem?

— Volstrekt niet, zei Kees, ofschoon... en er zweefde hem een liefelijkheid op de tong, die waarschijnlijk als koud water op de geestdrift van Amersfoort zou zijn neer gekomen; maar 't kan zijn dat een blik van dezen hem bewoog hem te sparen, 't kan zijn dat er in eens een nieuw denkbeeld zich opdeed aan zijn geest, althans hij wendde zich tot den Praeses:

— God bewaar me President, ik heb *nog* iets vergeten op je toast....

— Laat die ingeslikte aanmerking je niet hinderen in je digestie, hoopte Gus Bergman.

..... Je zei daar zoo: Konden wij de gordijn der toekomst eens een veertig jaar achteruit schuiven..... en passant een allemagtig leelijke combinatie van beelden..... en eens zien naar welke hoeken het lot ons verstrooid heeft — zoo iets leelijks zei je immers? vertel ons nu eens waar we dan zijn zullen.

— Wacht, dat tafereel zal ik wel eens voor

je ophangen. zei Jan Sweers. Om met jou te beginnen, De Jong: gij trouwt met een rijke vrouw in Indië — kijk maar zoo verwonderd niet, juist omdat gij nu zoo schwärmt — heel veel verder zal je het niet brengen, ofschoon ik hoop en vertrouw dat dit meer door een geestgesteldheid zal gebeuren, niet absoluut kwaad; maar meer relatief...

Er lag in dat voorzegggen — al was het ook het uitvloeisel van een flauwiteit iets ernstigs en plegtigs; afgescheiden nog van het ernstige en plegtige, dat een blik in de toekomst altijd heeft. Iedereen was onwillekeurig bang voor een treurige waarheid en gretig naar een gelukkige illusie.

Daarenboven lag er iets stuitends in, en Sweers had te veel kennis van de karakters om niet, natuurlijk een uiterst ruwe, maar toch eenigzins ware interpretatie te geven aan de flauwe nevels en raadselachtige figuren aan den horizon der Toekomst.

IJzinger voelde het, en werd hierin versterkt door een wenk van Amersfoort. Als we onze toekomst weten willen, zei hij, laten we dan zelf onze eigene construeren of laten we 't liever niet doen.

— Fiat, zei Bergman, drinkt liever met mij een glas, hierop: dat waar we ook zitten in de wereld, in welken stand of betrekking — we altijd even wel mogen zijn onder elkander, en

zoo het Lot ons ooit weêr aan een zelfde tafel mogt vereenigen laat het dan even fideel zijn. Daar ga jelui!

— Waar kijk je zoo strak naar? vroeg De Jong aan Kees Verwoerden.

— Ik kijk of ik het spook van den Tijd niet zie, zooals op de plaat van Ver Heull, antwoordde Kees, op een toon die volkomen in overeenstemming was met den flauwen trek van teleurstelling op zijn gelaat. Hij had zijn eigen perspectief, 't geen hij veel te goed wist dat wel couleur de rose zou zijn — en ik zeg niet dat hij 't niet verdiende — wel eens willen zien ophangen, en het was dan ook ietwat spijtig dat hij tot Sweers zei:

— Je boft dat je er zoo goed afkomt; je zoudt met je eigen nog al verlegen hebben gezeten....

Jan Sweers, die zelden iets kwalijk nam en vooral niet als hij goed gegeten had, trouwens anders ook niet, want zijn vrolijkheid en bonhommie waren hem tot een schild, waarop vrij veel afstuitte. — gelukkig wie zulk een wapenrusting heeft — nam het volstrekt niet kwalijk en zei even vergenoegd als altijd:

— Och neen; ik word een reizenden trekvogel, dan hier dan daar, jelui allemaal bezoeken, bij dien een stevig, bij dezen een fijn diner verschalken, misschien reist er een vrouwtjen met me meê...

— En een keukenboek in je gevolg, voor-spelde de Jong.

— Van heen en weer trekken gesproken, begon Bergman, dat doet me denken aan den Wandelenden Jood; hoe vonden jelui Beerman?

— Uitstekend, zei IJzinger, zijn Ahasverus was prachtig, wat rijke fantaisie, wat...

— Slaater kopstukken van, proponeerde Sweers, die daarvoor met een verachtelijken blik door des Spreker beloond werd.

— Ik vond dat ook, — en dan zijn blijspel en zijn ondeugden het best, bevestigde Verwoerden.

— Daarin sprak de Poëet, viel Amersfoort in, die andere dingen, zooals die eindrijmen en die mozaïk-vertelling hadden op mij dezelfde impressie als die clown van Wolschläger, die op zijn kop op een ladder een halfjen Beijersch uitdronk: Goede God man, hoe doe je het! Je bent blij als de snuiter weêr goed en wel beneden is — behalve de boeren, die hem er met plezier een heelen avond op zouden zien staan.

— Als hij altijd door Beijersch Bier dronk, zou hij wel omvallen; hiermede wreekte IJzinger zich over de flauwiteit van Sweers.

— Akelige straatui, zei Verwoerden over zijn glas heen. Als dat, vervolgde hij, de Poësie in haar kindschen staat was, dan spijt het mij bijna dat het kind grooter is geworden.

— Wel wat ondankbaar, verweet Gus Bergman, want nu negeer je bijna al het genot van een geschreven gedicht, waar toch ontegenzeg-

gelijk de vorm bij wint, en je zult toch het innig verband tusschen vorm en wezen niet willen ontkennen? Het is een oud, maar daarom niet minder sprekend voorbeeld: we drinken nu lekkeren Pommies, maar zou jij dien lusten uit een gemeen, smerig glas zonder voet?...

— Waarachtig, riep Sweers, zijn lippen aflikkende, waarachtig aan zoo'n kinderachtigheid stoor ik me niet

Barbaar,... ging Bergman voort, maar nu in ernst: voor een edel, voor een trotsch, voor een liefelijk denkbeeld past een edelen, trotschen, liefelijken vorm, en die wordt voornamelijk verkregen door een diep indringen in de idee, waarvoor deze zich dan van alle kanten aan ons moet voordoen. Daarenboven — zonder nu den mechanischen regel van den mechanischen Boileau na te zeggen.

Vingt fois sur le métier remettez votre ouvrage,
Polissez, polissez,

geloof ik toch dat een kritisch oog niet dan met vrucht nog eens over het gedicht zal gaan.

— Maar toch ziet men dikwijls, ik zou bijna zeggen gewoonlijk, verdedigde Kees, dat de verzen, die door een krachtige impulsie in weinige oogenblikken gemaakt worden, de schoonste zijn...Zeer zeker; maar omdat ik geloof te kunnen zeggen *elk* mensch welsprekend is als hij onder de magt, geheel onder de magt, van een indruk staat. Het kan die van 't gevoel, die van den

hartstogt zijn, om 't even, mits hij bestaat. Waar het gevoel en dus ook de indruk ontbreekt wordt men beuzelend, schrijft men bombast, verraaft men steeds gebrek aan innigheid: getuigen de doorweekte liederen over nooit geschreide tranen, getuigen de lange gezigten en het lastige misbaar van would-be melancholicken en ander kleingood; je kent in de Leekendichtjens, sla even op, het heet Luim:

Wat meent ge dat in weemoedsdroomen,
In rouwmisbaar, dat harten breekt,
In treurgezangen, tranen stroomen,
Het meest der ziele droefheid spreekt?

Daar is een glimlach, gul en goedig,
Een lachjen, geestig schalk een fju,
En toch zoo grensloos diep weemoedig,
Dat zuchten daarbij vrolijk zijn?

En dan die groote woorden zoo hol als een leeg vat, waarin onbestaanbare helden vervelende, wanhopig heroïke gevoelens voordragen! Alweër uit de Leekedichtjens:

Als u het hart tot spreken dringt,
Zoo spreekt!

Als je wordt getroffen door de ondergaande zon schrijf dan of liever maak dan — 't schrijven kan later komen — 's zomer avonds om acht uur een vers; maar zit 's winters om twaalf uur bij je kagchel niet te beuzelen van vlammend goud; of als je armoede wil beschrijven zoek dan den

een of anderen armen drommel op, geef hem een jas en een broek en een pijp tabak en laat bij ongeluk een kopstuk in die broek zitten; beschrijf dan des noods je gewaarwording; maar ga niet zwetsen over het schrikbarend genot van het wel-doen en de ijselijke weldadigheid van ons Hollan-ders, bij een warme kagchel en een goed glas wijn, terwijl je 's middags een armen drommel, die om een paar afleggers kwam, wegstuurde omdat hijje niet op een gelegen moment kwam.....

— Peccavi, mompelde Amersfoort.

— Daar is toch een geval waarin je welsprekend zijn kunt al bestaat de toestand niet; als je over lekker eten schrijft terwijl je honger lijdt, dat is ironie.

Verwoerden bromde iets van hutspot-kritiek.

— Ik heb je laten uitspreken.....

— Tegen je gewoonte, herinnerde iemand.....

.... Omdat ik me op een paar punten na in alles met je vereenig. Ten eerste: je hebt dat vers verkeerd aangehaald; want, hoewel het er bijgebracht kan worden, is de strekking een andere, dat bewijst het motto, dat tevens aanduidt hoe veel waars en schoons men in een paar woorden zeggen kan: *La tristesse est dans le coeur, la gaité dans l'esprit.*

Mijn tweede opmerking is deze: Je moet je niet laten verleiden door tot regel te stellen dat de Dichter of Schrijver steeds in dien toestand moet verkeeren, dien hij bezingt of beschrijft.

Wat De Jong daar zoo even zeide liep deze opmerking al vooruit. Het is meestal het gemis, dat de Dichter maakt. Ken je de *Nouvelles G n voises*?.....

— Ik begrijp, waar je heen wilt, zei Kees. Je meent de inleiding, waar T ppfer zegt dat als een Dichter zingt van den schoonen Hemel hij dat doet omdat het hier zoo akelig is? Ik geef hem volkomen gelijk. De gewone mensch lijdt en berust er in of mort er tegen; maar de Dichter heeft licht en leven noodig voor zijn hart en dat niet in de werkelijkheid vindende schept hij ze en maakt ze juist daardoor duizendmaal schooner. Onze verrukking wordt gekocht met hun tranen.....

— En zoo zal men ook moeten verklaren hoe b. v. Dickens, die zoo verrukkelijk, zoo wegslepend, zoo echt po tisch huiselijk kan zijn — van zijn vrouw gescheiden is: het is de tegenstelling, en deze thesis tot zijn uiterste consequentie doorvoerende zou men zeggen: *il n'y a que les malheureux qui peuvent d crire le bonheur.*

— We zullen ons dan maar contenteren met het — schoon onbewust — te smaken zoo viel Sweers IJzinger, die deze laatste woorden gesproken had, in de rede, en de goede gaven genieten. Ik heb er mij steeds best bij bevonden. Waarom je niet verheugen in zooveel goeds dat de schoone aarde geeft, waarom niet een vrolijk gezigt toonen en een opgeruimd woord over heb-

ben voor ieder. Niet vreemd blijven aan den ernst van het leven, maar het zoo veel mogelijk van de lichte zijde opvatten, dat is mijn leus. —

— Ik zou haar ook wel tot de mijne willen maken, zuchtten De Jong en IJzinger bijna tegelijk.

— Och kom gekheid, dat kan iedereen.

— Ieder kan er veel aan toebrengen of liever iets, merkte Amersfoort aan, maar de fysieke en morele organisatie brengt er veel toe bij, om iemands neigingen te determineren.

— Ik geef hem gelijk, zei Verwoerden, welke verklaring met ietwat verwondering werd aangehoord. Jou levensbeschouwing Sweers, vereischt een volkomen gezondheid van hart en ligchaam. Men weet niet half hoe groote rol de dispositie van dit laatste speelt. Sterne schreef melancholie toe aan ongesteldheid in den onderbuik en een Hollandsch Doctor — ik meen Vosmaer — beweerde dat de Fransche Revolutie uit een bedorven maag ontstaan was.

— Dat laatste voor rekening van Vosmaer, hernam Amersfoort. Maar ook de zedelijke organisatie speelt een groote rol. Nu meen ik niet het goede of slechte karakter, een goed of slecht geweten, aangezien ik nooit op intimen voet met een schurk gestaan heb en dus niet weet of zoo iemand per se ongelukkig moet zijn; maar wel eens een brave man ontmoet heb, die zeer door het lot misdeeld was en dat ook *voelde* zich daartegen niet opwerken kon.

Ik geloof dat er menschen zijn, die niet gelukkig kunnen worden. niet alleen, maar ook, dat er zijn die door een fataliteit, waarvan de oorzaken in hen zelf te vinden zijn, gedreven worden. Het is misschien een bijgeloovig idee, maar de intime biographie van veel personen zou een bewijs kunnen leveren voor het bestaan van die geheimzinnige magt.....

— Je schijnt tegenwoordig nog al mystiek te zijn, merkte De Jong aan; laatst zag ik je iets lezen over Swedenborg.....

..... Zoo is het, en zonder nu zijn discipel te worden, kan men inderdaad voor sommige feiten zijn oog niet sluiten. Ge kent Swedenborg?

— De Toovenares in de historie van Saul? spotte Bergman.

— Ze kon zoo geheeten hebben, viel Verwoerden in; want wat zij voor Saul deed, dat werd 2000 jaar later gedaan voor den Zweedschen ingenieur-predikant maar bovenal filosooph Swedenborg; van wien een later geslacht het genie beter zal erkennen dan wij, als het blijkt waarheid te zijn, wat hij „ahnde”: de sterk sprekende analogie tusschen de zedelijke en stoffelijke wereld; als de geestenwereld die hij geschapen heeft op de fundamenteen der werkelijkheid.....

— Laat de geestenwereld rusten, proponeerde Sweers, die juist een discours met IJzinger en De Jong afgebroken had, waarin hij op zijn smakelijken trant een verhaal had gedaan van

een geleerde en een punchtaart, 't geen hem aanleiding gaf om zijn hartelijke verachting lucht te geven tegen afschaffers in het algemeen! maar geleerde afschaffers in het bijzonder.

Het is al zoo laat en dan heb ik moeite om alleen naar bed te gaan. Daar gaat P. C. We hebben even als de vorige avonden weer gezellig bijeengezeten. Mogt het nog meer het geval zijn! En geestenwereld of niet — ik hoop dat we altijd een gelukkig Souvenir zullen meê nemen van ons Dispuut om, misschien na 1000 jaar, opgeroepen door den een of anderen ziener er niets dan goeds van te vertellen!

Dat wensch ik ook, geachte Lezer, aan het Dispuut toe waarvan *gij* Lid zijt.

Ch.

V A R I A.

Reorganisatie.

Zoo zal de ondervinding die gebreken in het licht stellen.

KEURENAER, *Toelichting van het Reglement, enz.*

Id.

Hier en elders lacht men er om.

BOESKI.

Klagten tegen de Reorganisatie.

Veel honden zijn des hazen dood.

Spreekwoord.

'k Dacht, ik was nog al kapabel,
'k Werd begeerig naar een ambt;
'k Heb vol moed de groote heeren
Met verzoeken aangeklampt.

VAN ZEGGELEN,

Diligence-Politie.

On profite de la trahison et on méprise le traître.

TALLEYRAND.

Ministerie.

Aber oft sind leider manche, die über Unruhen klagen, gerade dieselben, die sie stiften.

JEAN PAUL.

Verwijdering van de Akademie.

Waarvan naar verkiezing al of niet gebruik kan worden gemaakt.

KEURENAER, *Toelichting enz.*

Populaire aanspraken.

Maar welke taal?

KEURENAER, *Toelichting enz.*

's Konings Verjaardag.

De Schooljeugd kreeg den heelen dag vrij af.

VAN ZEGGELEN.

Cosmographie.

O ciel! sprak hij, wat is hier alles ennuyant!

OOSTERWIJK BRUIJN.

Responsies.

Ich stand erstaunt und sann und sann.

HEINE, *Buch der Lieder.*

Storten.

Meine güldenen Dukaten

Sagt, wo seyd ihr hingerathen?

HEINE.

Analytische Meetkunst.

Und hurre, hurre, hop, hop, hop,
Ging 's fort in säusenden galop.

BÜRGER.

Eind-examens.

Sie haben mich gequälet,
Geärgert blau und blass.
Die Einen mit ihrer Liebe:
Die Anderen mit ihrem Hasz.

HEINE.

Sjeezen.

Wie echter vroeger naar huis wil, behoeft vol-
strekt niet te blijven;
Men stelt zich echter te leur,
Wanneer men denkt, dat men door vroeger te ver-
trekken, zijn geld terug krijgt aan de deur.

Schoolmeester.

Id.

Es ist eine alte Geschichte,
Doch bleibt sie immer neu;
Und wem sie just passiret,
Dem bricht das Herz entzwei.

HEINE.

Jong Student.

Zoo waant zich vaak 't bezopen veulen
Der ezelin een jeugdig paard.

Schoolmeester

Kermis-avontuur.

Ich eil' durch Busch und Wildnisz fort,
Und komm an einen freien Ort.

HEINE.

de Haag.

Droben winken schöne Augen,
Freundlich lacht manch' schöner Mund.

KÜGLER.

f 4500

Mein Erzähler sagte: man musz sich über das
Wunder staunen, dasz Jemand so weit es ohne
Kopf bringen konnte, doch, setzte ich mit einem
sonderbaren Lächeln hinzu:

Dans les cas pareils, il n'y a que le premier
pas qui coûte.

HEINE

